

Република Северна Македонија

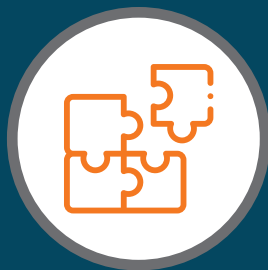
Министерство за информатичко
општество и администрација

СТРАТЕГИЈА

ЗА РЕФОРМА НА ЈАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА 2023 – 2030

СО

АКЦИСКИ ПЛАН 2023 – 2026

СТРАТЕГИЈА
ЗА РЕФОРМА НА
ЈАВНАТА
АДМИНИСТРАЦИЈА
2023 – 2030

СТРАТЕГИЈА
ЗА РЕФОРМА НА ЈАВНАТА
АДМИНИСТРАЦИЈА
2023 – 2030

со
Акциски план
2023 – 2026

Јули 2023

Листа на кратенки

Кратенка	Значење
АЗПСПИЈК	Агенција за заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер
ЗСПИЈК	Закон за слободен пристап до информации од јавен карактер
ВРСМ	Влада на Република Северна Македонија
ГС	Генерален секретаријат на Владата на Република Северна Македонија
ГПРВ	Годишната програма за работа на Владата на Република Северна Македонија
ДКСК	Државна комисија за спречување на корупцијата
ДМС	Систем за електронско менаџирање на документи
ЕНЕР	Единствен национален електронски регистар на прописи
ЕУ	Европска Унија
ЗАС	Закон за административни службеници
ЗВЈС	Закон за вработените во јавниот сектор
ЗОРОДУ	Закон за организација и работа на органите на државна управа
ЗОУП	Закон за општата управна постапка
ЗПВРСМ	Заменичка на претседателот на Владата
ИКТ	Информациско комуникациски технологии
ИСУЧР	Информационен систем за управување со човечки ресурси
ЛМС	Електронски систем за управување со учењето
МИОА	Министерство за информатичко општество и администрација
МФ	Министерство за финансии
НПАА	Национална програма за усвојување на правото на ЕУ
ПВР	Проценка на влијание на регулативата
РеСПА	Регионална школа за јавна администрација
РЈА	Реформа на јавна администрација
СЕП	Секретаријат за европски прашања
СЗ	Секретаријат за законодавство на Владата на Република Северна Македонија
СРСМ	Собрание на Република Северна Македонија
МКД	Република Северна Македонија
МЛС	Министерство за локална самоуправа
ЕЛС	Единиците на локална самоуправа
ЕТУ	Една точки на услуги
МАПАС	Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување
УЕЗ	Управа за електронско здравство
СОЗР	Служба за општи и заеднички работи
ИСУЧР	Информационен систем за управување со човечки ресурси
СИГМА	SIGMA (Support for Improvement in Governance and Management), заедничка иницијатива на ОЕЦД и Европската Комисија
ФПИОСМ	Фонд на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија
УЧР	Управување со човечки ресурси
АВРСМ	Агенција за вработување на Република Северна Македонија
УЈП	Министерство за финансии - Управа за јавни приходи
УЈФ	Управување со јавните финансии

Резиме

Професионална, квалитетна и сервисно ориентирана јавна администрација е клучна за постигнување на економски раст, за зајакнување на конкурентноста, подобрување на квалитетот на животот и справување со сите предизвици во општеството. Тоа јасно се потврди за време на кризата предизвикана од пандемијата со Ковид-19 и со актуелната економска и енергетска криза.

Еден од стратешките приоритети на ВРСМ утврден во Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија (2022–2024) е развивање на **„Модерна и ефикасна јавна администрација базирана на дигитализација која обезбедува квалитетни и брзи услуги за граѓаните и деловните субјекти“**. Стратегијата за РЈА (2023–2030) е директно насочена кон постигнување на овој приоритет преку дефинираните цели кои обезбедуваат стратешка рамка за развој на јавната администрација до 2030 година.

Целите дефинирани во Стратегијата за РЈА ќе се реализираат преку мерки кои ќе обезбедат ефективно креирање на политиките засновано на докази, реорганизација, оптимизација и воведување дополнителни форми за ефикасно работење на јавната администрација, како и понатамошно развивање на професионална јавна администрација поддржана од интензивна дигитализација, односно дигитална трансформација со цел развивање на оптимална структура и иновативни процеси и техники кои ќе обезбедат квалитетни и лесно достапни услуги за граѓаните и деловните субјекти.

Преку четирите приоритетни области : (1) Креирање на политики и координација; (2) Јавна служба и управување со човечките ресурси; (3) Одговорност, отчетност и транспарентност и (4) Давање услуги и дигитална трансформација во кои се утврдени мерки за исполнување на општите и посебните цели, Стратегијата за РЈА се стреми кон исполнување на **визијата**.

„Деполитизирана, ефикасна, ефективна и отчетна јавна администрација која обезбедува квалитетни политики и лесно достапни услуги за граѓаните и деловните субјекти. Работата на јавната администрација се темели на европските начела и вредности и придонесува кон одржлив економски раст, владеење на правото, социјална кохезија и благосостојба.“

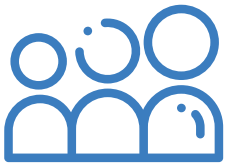
Стратешката рамка е дефинирана преку општата и посебните цели во секоја од приоритетните области:

Креирање на политики и координација

Општа цел: Ефективно, ефикасно, транспарентно, инклузивно креирани политики базирани на докази

За постигнување на општата и посебните цели во првата приоритетна област **„Креирање на политики и координација“** ќе бидат преземени мерки за развивање и одржување на функционален механизам за усогласување на долгорочното со среднорочното и годишното планирање преку унапредување на процесите и електронско хоризонтално и вертикално поврзување на организационите единици за стратешко планирање во органите на државната управа со ГС. Воедно, ќе се работи на зајакнување на капацитетите во ГС и на вработените во организационите единици за стратешко планирање во органите на државната управа. Системот на координација на политики и одлучување на ВРСМ ќе се унапреди преку подобрување на квалитетот на правната рамка (нов Деловник за работа на ВРСМ) и понатамошна дигитализација на процесите за планирање и координација и поедноставување на работата на ГС преку надградба на системот Е-Влада. Утврдени се мерки за квалитетно транспонирање на правото на ЕУ во националното законодавство преку спроведување на специјализирана програма за обука за номотехнички правила и за транспонирање на правото на ЕУ во националното законодавство. Заради ефективно и доследно спроведување на процесот на ПВР предвидено е зајакнување на човечките ресурси одговорни за подготовка, но и проверка на содржината на извештаите за ПВР. Дополнително, ќе се олесни и воедначи процесот на ПВР во министерствата преку активности кои ќе обезбедат јасни правила и процедури за планирање, спроведување и следење на процесот, како и постепено проширување на ПВР на подзаконските акти. Исто така, предвидени се мерки насочени кон зајакнување на контролните механизми за спроведување на консултациите со заинтересираните страни и пошироката јавност во креирањето на политиките и подготовката на законодавството. На крај, со цел да се обезбеди зајакнување на транспарентноста во работата на ВРСМ, предвидена е мерка за редовно и навремено информирање на јавноста за работата на ВРСМ и за спроведувањето на планските документи.

Јавна служба и управување со човечките ресурси

Општа цел: Департизирана, професионална и стручна јавна администрација

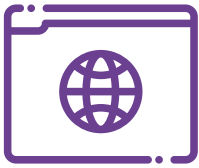
Приоритетните мерки во областа „Јавна служба и управување со човечките ресурси“ ќе бидат насочени кон градење на департизирана, професионална и стручна јавна администрација. Планирањето на вработувањата според потребите ќе се обезбеди преку поврзување на стратешкото планирање со планирањето на човечките ресурси во институциите, а постапките за вработување во јавната администрација ќе се унапредат преку јакнење на улогата на интервјуто засновано на соодветни компетенции. Посебно внимание е посветено на периодична проверка на компетенциите на веќе вработениот кадар за да се обезбеди адекватно распределување на административните службеници според постигнатите резултати. Дополнително, во општините и во институциите од областа на дејностите од јавен интерес (образование, здравство, култура, социјална и детска заштита, комуналните и други дејности) ќе биде спроведена унификација на организационата поставеност на административната служба. Професионализацијата на јавната администрација е од посебна важност за оваа ВРСМ и затоа ќе започне од високата раководна служба (senior civil service) со што ќе се овозможи целосна професионализација на јавната администрација. Во оваа насока предвидена е мерка чија цел е јакнење на капацитетите на организационите единици за управување со човечки ресурси. Посветеноста за департизација на јавната администрација оваа ВРСМ ја потврдува со мерката и активностите за унапредувањата во јавната администрација, кои освен што ќе бидат базирани на заслуги, ќе бидат и преку “смарт” описи, што значи вертикално пополнување на работните места на раководните административни службеници со кадар “од внатре” преку унапредување на постојните вработени. Исто така, предвидени се мерки за развој на политика за задржување на стручни и компетентни кадри во јавната администрација и јакнење на улогата на Мрежата за управување со човечките ресурси. За да се обезбеди квалитет и стручност на јавната администрација ќе биде воспоставен сеопфатен (интегриран) систем за стручно усовршување, а системот за е-учењето ќе биде унапреден. Во оваа приоритетна област внимание се посветува и на воспоставување на единствен систем на плати во јавниот сектор, преку утврдување и спроведување на правна рамка.

Одговорност, отчетност и транспарентност

Општа цел: Одговорно, отчетно и транспарентно работење на институциите

За постигнување на утврдените општи и посебни цели во третата приоритетна област „**Одговорност, отчетност и транспарентност**“ посебно внимание е посветено на реорганизацијата и оптимизацијата на државната управа, со цел оптимизација и зголемување на ефикасноста, како и јасно утврдување на линиите на одговорност. За да се подобри ефикасноста на управните постапки предвидени се мерки за унапредена имплементација на Законот за општата управна постапка, зајакнување на капацитетите за водење на управните постапки и воспоставување на механизам за следење на ефикасноста на управните постапки. Посебно внимание се посветува на зајакнување на интегритетот преку мерки насочени кон носителите на извршната власт од највисоко ниво и јакнење на индивидуалниот и институционалниот интегритет на државно и локално ниво. Преку воспоставување и развој на електронски систем за дигитализација на инспекциската постапка и инспекциското работење („Е-инспектор“) ќе се обезбеди поефикасно работење на инспекциските служби. Воедно, зголемувањето на транспарентноста на институциите на државно и локално ниво ќе се обезбеди преку унапредување на алатките за достапност на информациите од јавен карактер и зголемување на транспарентноста на инспекциските служби. Исто така, планирано е воспоставување на организациски механизми за идентификација на отворените податоци и нивна зголемена употреба.

Давање услуги и дигитална трансформација

Општа цел: Дигитализирана јавна администрација

Приоритетните мерки во четвртата област „Давање услуги и дигитална трансформација“ се насочени кон градење на дигитална средина за подобро работење на администрацијата, односно креирање на канали на електронска комуникација во рамките на администрацијата, воспоставување на унифициран ДМС систем во органите на државната управа, локалната самоуправа и останатите институции од јавниот сектор. Институционалната и законската рамка за ИКТ ќе се унапредува така што ќе се утврди посебна надлежност за вршење на инспекциски надзор на примената на законите од оваа област. Посебно внимание е посветено на дигитализирање на регистрите за давање услуги, како и на зголемувањето на бројот на е-услуги и бројот на центри „Една точка за услуги“ со цел зголемен квалитет и достапност до услугите за граѓаните и деловните субјекти. Важен дел во оваа област е посветен на подобрена пристапност на институциите за лицата со попреченост, возрасни лица, лица кои се на ниско ниво на дигитална писменост, како и на мерење на задоволството на корисниците од услугите на државните органи. Дел од мерките се насочени кон промоција на дигиталните услуги за да се подигне свеста за дигиталната трансформација, односно за потребата и користа од примена на дигитализацијата.

Почитувајќи го начелото на транспарентност и отчетност и применувајќи го пристапот за партиципативно креирање на политиките, Стратегијата за РЈА е подготвена со активно учество на засегнатите страни врз основа на процесен план со временска рамка и план за консултации на засегнатите страни.

Институционалната структура за координација, следење и управување со процесот на реформата на јавната администрација се заснова на три нивоа на координација:

- (1) **Политичко ниво**, односно Совет за реформа на јавната администрација кој претставува врвот во структурата за координација чија што задача е да управува со целовитоста на процесот на реформата и да обезбедува политички насоки во намалување на ризиците и утврдување на приоритетите во спроведувањето на Стратегијата за РЈА;
- (2) **Стручно ниво**, односно Секретаријат за реформа на јавната администрација кој преку препораки и мислења на стручно и техничко ниво дава поддршка на Советот за реформа на јавната администрација во спроведувањето и следењето на Стратегијата за РЈА и Акцискиот план за РЈА; и
- (3) **Оперативно ниво**, односно Организациона единица за координација на Стратегијата за РЈА во Министерството за информатичко општество и администрација (во натамошниот текст: МИОА) задолжена за следење и координација на Стратегијата за РЈА и Акцискиот план, подготвување на извештаи и давање поддршка на стручното и политичкото ниво на координација.

Координацијата ќе се спроведува преку тесна соработка со лицата задолжени за координација во институциите преку кои ќе се прибираат информации за степенот на спроведување на Стратегијата и Акцискиот план за РЈА.

1. ВОВЕД

1.1. Основ за подготвување и предлагање на Стратегијата за реформа на јавната администрација

На 54-тата седница на ВРСМ, одржана во јуни 2022 година, беше усвоена Информација за подготовка на новата Стратегија за реформа на јавната администрација (2023–2030), на која ВРСМ со заклучок го задолжи МИОА во отворен, транспарентен и консултативен процес со засегнатите страни да ги спроведе сите неопходни активности за навремено започнување и спроведување на процесот за подготовката на Стратегијата за реформа на јавната администрација.

Професионална, квалитетната и сервисно ориентирана јавна администрација е клучна за постигнување на економски раст, за зајакнување на конкурентноста, подобрување на квалитетот на животот и справување со сите предизвици во општеството. Тоа јасно се потврди за време на кризата предизвикана од пандемијата со Ковид-19 и со актуелната економска и енергетска криза. Во контекст на примената на новата Методологија за проширување¹ и отпочнувањето на процесот на скрининг, фокусот на реформата на јавната администрација уште повеќе добива на важност бидејќи преставува централна област од Кластерот „Основи“ кој е клучен за напредокот во преговорите со ЕУ. Европската комисија во своето Комунике² за проширувањето нагласува:

Клучните прашања, како што се владеење на правото, зајакнување на демократските институции, реформата на јавната администрација, како и развојот на економијата и конкурентноста остануваат клучни приоритети во процесот на проширување. Тие преставуваат основа за секоја земја кандидат за членка во обезбедувањето на неопходните капацитети на администрацијата и судството за да можат соодветно да ги применуваат прописите и стандардите на ЕУ, не само во законодавството туку и во пракса.

¹ Информации достапни на https://neighbourhood.enlargement.ec.europa.eu/system/files/202002/enlargementmethodology_en.pdf

² https://ec.europa.eu/neighbourhoodenlargement/2018communicationeu/enlargementpolicyenfrde_en.

ВРСМ е силно посветена на зацврстување на унитарноста, суверенитетот и стабилноста на државата. Таа ја демонстрира својата силна политичка волја за реформско работење, кое по остварената стратешка цел за членство во НАТО е фокусирана на заедничкиот стратешки приоритет на РСМ за членство во ЕУ, обезбедување реална поделба на власта, функционирање на правната држава и градење на силни, професионални и отворени институции.

Модерна и ефикасна јавна администрација базирана на дигитализација која обезбедува квалитетни и брзи услуги за граѓаните и деловните субјекти

Програма за работа ВРСМ 2022-2024

Еден од стратешките приоритети на ВРСМ утврден во Програмата за работа на ВРСМ (2022–2024) е развивање на модерна и ефикасна јавна администрација базирана на дигитализација која обезбедува квалитетни и брзи услуги за граѓаните и деловните субјекти. Целта на политиките на ВРСМ во оваа област е градење на ефикасна и професионална јавната администрација во согласност со европските стандарди и начелата на добро владеење за да се обезбедат квалитетни и лесно достапни услуги за граѓаните и деловните субјекти. Напредокот кој е остварен и констатиран изминативе пет години се рефлектира во започнатите преговори со ЕУ, во можностите за повеќе отворени европски фондови за државата преку кои се поддржува солидарноста, се овозможува еднакво општество за сите, квалитетна инфраструктура, продуктивно и одржливо земјоделство, како и здрава животна средина. Реформите кои ги прави ВРСМ со цел полноправно членство во ЕУ се државен интерес и нивното доследно спроведување е со цел да се постигнат стандардите на ЕУ во нашата земја.

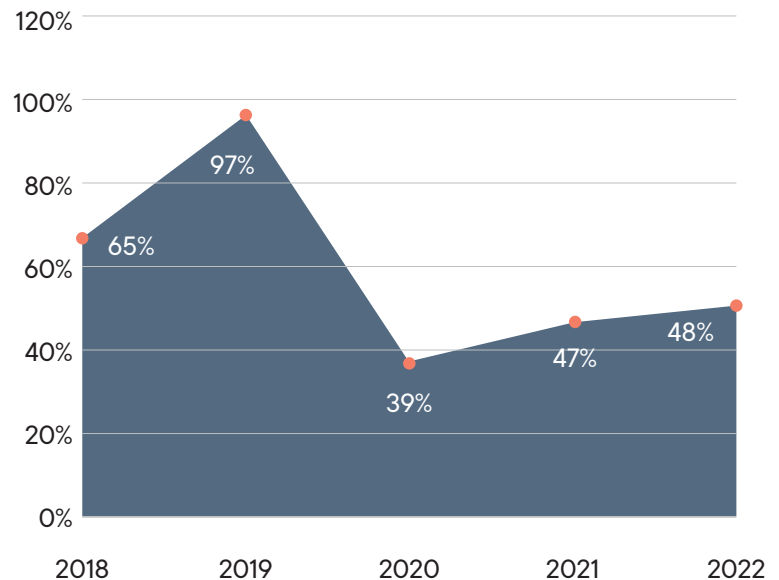
За ВРСМ од највисок приоритет и примарен фокус во Стратегијата за РЈА, со обврска за видливи резултати, е реорганизација, реконфигурација и воведување дополнителни форми за поефикасно работење на државната и јавна администрација на сите нивоа. Таа цели кон понатамошно градење на системот за креирање на квалитетни и инклузивни политики, обез-

бедување професионална јавна администрација, поддржана од интензивна дигитализација, оптимална структура и иновативни процеси и техники, односно дигитална трансформација со цел обезбедување на квалитетни и лесно достапни услуги за граѓаните. ВРСМ е насочена да постигне побрза услуга, подобар квалитет и еднаквост во пристапот за сите граѓани и деловни субјекти.

Посветеноста на процесот на реформата на јавната администрација, на политичко и административно ниво, се потврдува преку приоритетите во Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија (2022–2024), но и преку континуитетот во имплементација на мерките и активностите кои беа дефинирани во Стратегијата за РЈА со Акцискиот план (2018–2022). Напредокот во постигнување на целите на Стратегијата се констатира во Извештајот на Европската Комисија за МКД за 2021 година и во Извештајот на Европската Комисија за МКД за 2022 година. Извештајот од спроведениот мониторинг од страна на СИГМА за 2021 година, Заклучоците³ на Специјалната група за реформа на јавната администрација од состаноците одржани во 2021 и 2023 година, како и во Извештајот од независната евалуација на спроведувањето на Стратегијата за реформа на јавната администрација со Акциски план 2018–2022 година⁴.

Во редовните годишни извештаи за следење на Стратегија за РЈА и Акцискиот план (2018–2022) подготвени од страна на МИОА се констатира напредокот во спроведувањето на мерките и активностите, но реално се утврдуваат и слабостите, односно нереализираните активности за што е потребен дополнителен напор. Имено, во периодот 2018–2022 година, процентот на вкупната реализација на Стратегијата за РЈА е 63%. Одделно по години степенот на реализација е 2018 – 65%, 2019 – 97%, 2020 – 38,8%, за 2021 е 47,27%, а за 2022⁵ е 48%.

Графикон 1 – Степен на реализација на Стратегијата за реформа на јавната администрација 2018–2022 изразена по години

Степенот на реализација ја рефлектира реалноста која влијаеше на спроведувањето на предвидените мерки и активности од Стратегијата за РЈА (2018 – 2022) со Акциски план. Во тој период државата се соочи со политички предизвици и глобалната пандемија предизвикана од Ковид-19, која неминовно предизвика вонредна состојба во земјата и ги насочи сите капацитети на администрацијата кон спроведување на мерките на ВРСМ за борба против Ковид-19. Сепак, важно е да се истакне дека процесот на РЈА континуирано се спроведуваше со темпо на кое неминовно влијааа здравствените и економските околности и предизвици. Континуираното одржување на седниците на Советот за реформа на јавната администрација со кој претседава претседателот на ВРСМ, ја потврдува силната политичка посветеност на процесот на РЈА, а воедно и на имплементацијата на мерките и активностите предвидени во четирите приоритетни области од Стратегијата за РЈА и Акцискиот план (2018–2022).

³ Информација достапна на <https://www.sep.gov.mk/post/?id=8814#.Y2owtnbMI2x>

⁴ Достапен на <https://mioa.gov.mk/?q=mk/node/2103>

⁵ Согласно нацрт Годишен извештај за спроведување на акцискиот план на Стратегијата за реформа на јавната администрација 2018–2022 за периодот јануари–декември 2022 година

1.2. Поврзаност со други стратегии во областа и сродни области

По својата природа, Стратегијата за РЈА е хоризонтален стратешки документ кој се поврзува со повеќе секторски стратегии и програми и е усогласен со неколку клучни реформи кои ги презема ВРСМ, а кои придонесуваат кон остварување на неопходните стандарди и подобрување на квалитетот на јавната администрација. Воедно, согласно начелото на усогласеност, се обезбедува развој во областите кои се опфатени со Принципите на јавна администрација утврдени од страна на Европската Комисија и СИГМА⁶, со начелата на добро владеење утврдени од Советот на Европа⁷, како и пошироко, со Целите за одржлив развој на ОН⁸.

Целите и мерките утврдени во Стратегијата за РЈА се усогласени со следниве плански документи усвоени од страна на ВРСМ:

Програма за реформа на управувањето со јавните финансии „Смарт јавни финансии“ (2022 – 2025)

Програмата за реформа на управувањето со јавните финансии 2022–2025⁹ година е стратешки документ за развој на системот за управување со јавните финансии со кој се продолжуваат започнатите реформи од претходниот четиригодишен период. Во Програмата за реформа на управувањето со јавните финансии (2022–2025) се утврдува дека подобрување на управувањето со јавните финансии е неопходно не само како поддршка за мерките за фискална консолидација и структурните реформи, туку и како процес кој го подига квалитетот на јавната администрација и обезбедува амбиент кој е атрактивен и посакуван терен за инвеститорите.

⁶ Информации за Принципите на јавната администрација на СИГМА достапни на <https://www.sigmaxweb.org/publications/principles-public-administration.htm>

⁷ Информации за Начелата на добро владеење, Совет на Европа, <https://www.coe.int/en/web/good-governance/12-principles>

⁸ Информации за Целите за одржлив развој на ОН на <https://sdgs.un.org/goals>

⁹ Достапна на <https://finance.gov.mk/wp-content/uploads/2022/10/%D0%9F%D0%A4%D0%9C-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-2022-2025-MK-Strukturana-za-Vlada-1.pdf>

Во неа стратешки се пристапува и предвидува одржување стабилен буџет на долг рок, притоа продолжувајќи со обезбедувањето квалитетни и брзи услуги за граѓаните и деловните субјекти, преку модерна и ефикасна јавна администрација, базирана на дигитализација.

Управувањето со јавни финансии претставува една од областите опфатени со Принципите на јавна администрација на СИГМА за кои се врши редовно следење на напредокот во оваа област и затоа претставува составен дел од приоритетните области опфатени со реформата на јавната администрација. Согласно досегашната пракса, МФ е надлежно за подготвување и следење на целите и мерките предвидени во Програмата за реформа на управувањето со јавни финансии, а при подготвувањето на Стратегијата за РЈА е обезбедена комплементарност и усогласеност. Заедно, овие два стратешки документи ја сочинуваат рамката за реформа на јавната администрација.

Графикон 2 – Комплементарност на целите во Стратегијата за РЈА (2023–2030) и Програмата за реформа на управувањето со јавните финансии (УЈФ) (2022–2025)

СТРАТЕГИЈА ЗА РЈА (2023 - 2030)

- Поврзување на долгорочното, среднорочното и годишното планирање
- Поврзување на секторското планирање со среднорочно буџетското планирање
- Јакнење на капацитетите за спроведување на правната рамка за подготвување, спроведување и следење на секторските стратегии

ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМА НА УЈФ (2022 - 2025)

- Унапредување на среднорочното буџетско планирање
- Подобрено буџетско планирање и развој на мерливи индикатори на успешност
- Буџетирање базирано на резултати
- Зајакнување на капацитети во МФ и буџетските корисници

Програма на економски реформи (2022–2025)

Програмата на економски реформи за 2023–2025¹⁰ година ја прикажува среднорочната макроекономска и фискална рамка, како и реформски мерки согласно приоритетите на ВРСМ и е подготвена врз основа на Фискалната стратегија 2023–2027, среднорочната буџетска рамка за периодот 2023–2027, националните секторски стратегии, регионални стратегии и документи, зелената и дигитална агенда на ЕУ, како и Економско-инвестицискиот план на ЕУ за Западен Балкан.

Меѓу другите, Програмата предвидува мерки за проширување на опсегот на дигитални услуги достапни на Националниот портал за е-услуги што ќе придонесе кон намалување на административниот и финансискиот товар не само за граѓаните, туку и за деловните субјекти, а тоа ќе влијае на зголемување на нивната ефикасност. Намалувањето на времето и надоместоците за добивање на услугите повлекува намалување на трошоците за деловните субјекти што доведува до нивна зголемена конкурентност. Целите и мерките предвидени во Стратегијата за РЈА се целосно усогласени со оние утврдени во Програмата за економски реформи.

Програма за одржлив локален развој и децентрализација во МКД (2021–2026)¹¹

Програмата за одржлив локален развој и децентрализација во МКД (2021–2026) е седми по ред плански документ посветен на натамошниот развој на локалната самоуправа во РСМ. Програмата го одразува континуираниот интерес на сите чинители за постојан развој на локалната самоуправа, како ниво на власт кое е најблиско до граѓаните. Истата е подготвена во момент кога се одбележуваат 15 години од фактичкиот трансфер на надлежности и ресурси на единиците на локалната самоуправа. Со Програмата се опфатени сите сегменти од процесот на децентрализација кои придонесуваат за усогласување на системот за локална самоуправа со нормативните, институционалните, политичките и административните критериуми и стандарди

¹⁰ Достапна на <https://finance.gov.mk/wp-content/uploads/2023/02/%D0%9F%D0%95%D0%A0-2023-2025.pdf>

¹¹ Достапна на https://mls.gov.mk/images/files/POLRD_2021-2026_MK_so%20korekcii_Final.pdf

на ЕУ и остварување на целите за одржлив развој на ООН.

Програмата ги дава насоките за континуирано подобрување на функционалноста на локалната самоуправа од сите аспекти и со долгорочна цел да се создадат отпорни единици на локалната самоуправа кои одржливо се развиваат и се оспособени да даваат квалитетни услуги со целосен опфат на населението. Генерална цел на Програмата за наредниот шестгодишен период е да се овозможи ефикасно опоравување на општините, зголемување на нивната отпорност, финансиска стабилност и одржливост на локалните услуги, создавајќи предуслови за динамичен и зелен локален раст и развој. Стратегијата за РЈА предвидува мерки во неколку области кои ќе придонесат кон постигнување на целите на Програмата.

Националната стратегија за спречување на корупцијата и судирот на интереси со Акционен план (2021–2025)

Националната стратегија за спречување на корупцијата и судирот на интереси со акционен план за нејзино спроведување¹² е документ кој го усвојува СРСМ, а носител на процесот на подготовка на Националната стратегија е ДКСК. Стратегијата се стреми кон остварување на визијата за општество засновано на највисоки етички вредности и интегритет што на сите граѓани им овозможува еднаков пристап до одговорни и транспарентни институции и почитување на човековите права и слободи. Со реализацијата на целите и мерките од стратегијата треба да се обезбеди подигнување на довербата во институциите на системот, ефикасно користење на јавните ресурси и јакнење на демократијата, општествените вредности и остварување на човековите права.

Целите утврдени во Националната стратегија за спречување на корупцијата и судирот на интереси преку кои се обезбедува комплементарност со Стратегијата за РЈА се: јакнење на интегритетот и отчетноста во јавниот сектор; спроведување на надлежностите во јавниот сектор на законит, транспарентен, етички, економичен, одговорен и ефективен начин; обезбедување на интегритет и транспарентност при вработувањето и политиките за човечки ресурси во јав-

¹² Достапна на <https://dksk.mk>

ниот сектор, базирано на систем на вредности и критериуми за квалитет; јакнење на надзорните и контролните механизми и дигитализација на јавните служби. Мерките и активностите за постигнување на овие цели се соодветно вградени во Стратегијата за РЈА и Акцискиот план.

План за забрзан економски раст 2022 - 2026

Со Планот за забрзан економски раст 2022–2026¹³ година ќе бидат поддржани инвестициски проекти во јавниот и приватниот сектор, кои ќе овозможат подобрување на економската конкурентност и подобрување на квалитетот на животот, како и ќе се фокусира на неколку приоритетни области како што се: зелена економија, дигитализација, иновации и технолошки развој, развој на физичка инфраструктура и човечки капитал, како и социјална кохезија.

Меѓу другото, инвестициите во дигитализацијата на услугите како и во технолошкиот развој предвидени во Планот се предуслов за развој и економски раст на земјата. Усогласеноста со Стратегијата за РЈА се огледа преку мерките и активностите кои ќе придонесат кон забрзана дигитализација на процесите во администрацијата и обезбедувањето на услугите, а тоа ќе доведе со создавање на услови за економски раст.

Националната Стратегија за развој на Информациски и комуникациски технологии (2023 –2027)

Националната ИКТ стратегија (2023 –2027), кој е во процес на подготовка и опфаќа повеќе за-сегнати страни, предвидува мерки и активности насочени кон подобрување на услугите за бизнисите, како и услугите во дејностите, односно во здравството, образованието итн. Од друга страна, во рамки на четвртата приоритетна област на Стратегијата за РЈА Давање услуги и дигитална трансформација се планираат мерки и активности кои ќе придонесат кон унапредување на услугите кои администрацијата ги нуди. Оттука, Националната ИКТ стратегија (2023 –2027) и Стратегијата за РЈА се заемно поврзани и комплементарни.

¹³ Достапен на <https://finance.gov.mk>

Национален акциски план за Партнерство за отворена власт (2021–2023)

Националниот акциски план за Партнерство за отворена власт (2021–2023)¹⁴ претставува петти акциски план од вклучувањето на ВРСМ кон иницијативата за Отворено владино партнерство во 2011 година. Националниот акциски план се надоврзува на претходните напори за вклучување на јавноста и претставува продлабочување на обврските од претходните планови. Националниот план утврдува четири приоритетни области и тоа: транспарентност, отчетност, проактивност и инклузивност; спречување на корупција и промовирање на добро владеење; испорака на јавни услуги и пристап до правда. Целите и мерките утврдени во Стратегијата за РЈА се целосно усогласени со мерките утврдени во Националниот акциски план, а особено во првите три приоритетни области, со што ќе се придонесе кон транспарентноста и отвореноста на ВРСМ.

Стратегија за родова еднаквост 2022–2027

Стратегија за родова еднаквост 2022–2027¹⁵ е поврзана со вклучување на родовата перспектива во развојот, спроведувањето и следењето на јавните политики, воспоставувањето механизми за родова еднаквост во системот на јавната администрација и зајакнувањето на постојните. Затоа, вклучувањето на родовите аспекти во политиките станува клучен пристап за поддршка на ВРСМ во донесувањето одлуки за политиките за постигнување родова еднаквост засновани на податоци. Имено, потребни се јасни заложби и ефективни механизми за да се преточат јавните политики, програми, услуги и буџети во конкретни придобивки за мажите и жените. Тоа значи вклучување на родовата перспектива во анализата, развојот, спроведувањето и евалуацијата на јавните политики и

¹⁴ Достапно на <https://ovp.gov.mk/nap/%d0%bd%d0%b0%d1%86%d0%b8%d0%be%d0%bd%d0%b0%d0%bb%d0%b5%d0%bd-%d0%b0%d0%ba%d1%86%d0%b8%d1%81%d0%ba%d0%b8-%d0%bf%d0%bb%d0%b0%d0%bd-%d0%b7%d0%b0-%d0%be%d1%82%d0%b2%d0%be%d1%80%d0%b5%d0%bd%d0%be-%d0%b2/>

¹⁵ Стратегија за родова еднаквост 2022–2027. Службен Весник на Република Северна Македонија бр. 170/2022, pg. 27. https://mtsp.gov.mk/content/pdf/2022/strategija_%d0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D1%98%D0%B0_%D0%B7%D0%B0_%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82_2022_2027.pdf

буџети. За Стратегијата за РЈА, најрелевантни се општата цел 1: воспоставување ефикасен и ефикасен систем за постигнување родова еднаквост на национално и локално ниво и двете конкретни цели: подобрување на механизмите за родова еднаквост на национално и локално ниво во согласност со правната рамка за родова еднаквост и воспоставување на функционален систем за вклучување на родовите аспекти во главните политики во креирањето јавни политики, програми и буџетски процеси на национално и локално ниво.

Имајќи го тоа предвид, Стратегијата за РЈА обезбедува целосна усогласеност со националните заложби и барања кои произлегуваат од директивите и Родовиот Акционен план за ЕУ¹⁶.

Стратегијата на Владата за соработка со и развој на граѓанското општество 2022–2024

Визија на Стратегијата за соработка со и развој на граѓанското општество 2022–2024¹⁷ е унапредување на околината во која функционира и се развива граѓанското општество кое придонесува во зајакнување на демократското управување и воспоставување на структурен дијалог со граѓанското општество. Главна цел на Стратегијата е обезбедување на поттикнувачка и одржлива околина во која функционира и се развива граѓанското општество што овозможува динамични, независни, активни и одржливи граѓански организации коишто придонесуваат во зајакнување на демократското управување, ги рефлектираат интересите и потребите на граѓаните и се вклучуваат во структурен дијалог за унапредување на општеството. Стратегијата се заснова врз принципите на: заемна доверба, партнерство, независност, плурализам, учество, транспарентност (јавност), одговорност и еднакви можности и недискриминација.

Стратегијата за РЈА, особено преку посебните цели во приоритетната област Креирање политики и координација, ќе придонесе кон градење на партнерство и учество на граѓанското општество во планирањето и креирањето на политиките.

¹⁶ European Parliament and European Council. 2020. EU GENDER ACTION PLAN (GAP) III. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020JC0017&from=EN>

¹⁷ Достапна на <https://www.nvosorobotka.gov.mk/sites/default/files/Strategija%20usvoena%2028%2012%202021.pdf>

Покрај горенаведените плански документи, Стратегијата за РЈА е комплементарна со Националната програма за усвојување на правото на Европската унија¹⁸; Стратегија за реформа на даночниот систем (2021–2025)¹⁹; Ревидираната Фискална стратегија на МКД 2022–2024 (со изгледи до 2026)²⁰ и др. релевантни документи, како на пример Дигиталната агенда за Европа²¹.

Имајќи ја предвид пошироката слика, треба да се нагласи комплементарноста и конзистентноста на Стратегијата за РЈА со **Програмската рамка за ИПА 3**²² каде се истакнува доброто владеење како еден од трите основни столба на процесот на проширување и темел на ефикасното спроведување на политиките и правната рамка на ЕУ. Капацитетот на јавната администрација, како на централно така и на локално ниво, треба да обезбеди доследна примена на правната и стратешката рамка, на стандардите за добро владеење и квалитетно управување со човечките ресурси што директно влијае на процесот на реформи и спроведување на политиките, обезбедувањето на квалитетни услуги и, конечно, влијае на квалитетот на животот на граѓаните. Имајќи го ова во предвид, Стратегијата за РЈА преку четирите приоритетните области и утврдените цели и мерки директно придонесуваат кон остварување на целите на Програмската рамка на ИПА 3.

Воедно, доброто владеење и јавната администрација ориентирана кон граѓаните се од витално значење за постигнување на **Целите за одржлив развој 2030 на ОН**. Транспарентно, оперативно и одговорно јавно управување е

¹⁸ Достапна на https://www.sep.gov.mk/post/?id=13#_Y2pUcnbMI2x

¹⁹ Достапна на https://finance.gov.mk/wp-content/uploads/2021/01/Strategija_za_reforma_na_danocniot_sistem_2021-2025_usvoena_od_VLADA.pdf

²⁰ Достапна на <https://finance.gov.mk/wp-content/uploads/2021/12/%D0%A0%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B0-%D0%A4%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%A0%D0%A1%D0%9C-%D0%B7%D0%B0-2022-2024-%D1%81%D0%BE-%D0%B8%D0%B7%D0%B3%D0%BB%D0%B5%D0%B4%D0%B8-%D0%B4%D0%BE-2026-1-1.pdf>

²¹ Достапна на <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/27a0545e-03bf-425f-8b09-7cef6f0870af>

²² Достапна на https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/system/files/2022-01/C_2021_8914_F1_ANNEX_EN_V5_P1_1462290.PDF

клучна компонента на социјалниот и економскиот развој, човековите права, безбедноста, демократизацијата и родовата еднаквост. Реформата на јавната администрација е посредно поврзана со постигнувањето на Целите за одржлив развој 2030, а Стратегијата за РЈА (2023–2030) придонесува кон Целта 8 – промовирање инклузивен и одржлив економски раст, вработување и пристојна работа за сите, Цел 16²³ – промоција на мирни и инклузивни општества, обезбедување пристап до правда за сите и градење ефективни, одговорни институции на сите нивоа, како и Цел 17 – Партнерство за постигнување на целите.

Општите и посебните цели, како и мерките предвидени во Стратегијата за РЈА (2023–2030) отсликуваат секторски пристап во креирањето на политиките, планирањето на средствата, зајакнувањето на административните капацитети и посветеност во усогласување на националното законодавство со европското законодавство.

1.3. Методолошки пристап во подготвувањето на стратегијата

МИОА, во соработка со СИГМА, организираше подготвителна работилница за Стратегијата за РЈА на 13 мај 2022 година, на која беше презентиран Извештајот од спроведениот мониторинг од страна на СИГМА за МКД за 2021 година. Работилницата беше најава за отпочнувањето на сеопфатен и транспарентен процес, инклузивен дијалог и соработка помеѓу МИОА и засегнатите страни во однос на визијата, приоритетните области, целите и планот за реформите во јавната администрација.

Подготовката на Стратегија за РЈА (2023–2030) започна со донесување на решението за формирање на работна група на 3 јуни 2022 година во која учествуваа претставници од министерствата и државните институции, како и претставници од граѓанското општество и од меѓународни-

²³ Најрелевантни показатели од 16-та цел на одржлив развој се: Значително намалување на корупцијата и митото во сите нивни форми; Развивање на ефективни, одговорни и транспарентни институции на сите нивоа; Обезбедување на одговорно, инклузивно, партиципативно и репрезентативно одлучување на сите нивоа; Обезбедување јавен пристап до информации и заштита на основните слободи во согласност со националното законодавство и меѓународните договори; Промовирање и спроведување на недискриминаторски закони и политики за одржлив развој.

те организации и експерти. Работната група се состои од подгрупи за секоја од приоритетните области. Сите подгрупи континуирано одржуваа состаноци со цел подготовка на текстот на Стратегијата и АП.

Со цел да се обезбеди предвидливост на процесот на подготвувањето на Стратегија за РЈА (2023–2030) за сите засегнати страни МИОА подготви процесен план со временска рамка и план за консултации на засегнатите страни, кој беше дискутиран и усвоен од Секретаријатот за реформа на јавната администрација на седницата одржана на 13 јули 2022 година. Планот е објавен на веб страницата на МИОА. Следствено, на 20 јули 2022 година МИОА организираше настан со засегнатите страни за промовирање и дискусија на процесниот план и временската рамка за подготвување на Стратегијата за РЈА (2023–2030), како и презентирање на Извештајот од спроведената евалуација на Стратегијата за РЈА (2018–2022) од независен експерт со поддршка на РеСПА.

При дефинирањето на развојните правци во реформата на јавната администрација, определувањето на начинот на работа, координацијата и вложувањата на финансиските средства, како и при утврдување на структурата на Стратегијата за РЈА (2023–2030) следена е „Методологијата за начинот на подготвување, спроведување, следење, известување и оценување на секторските стратегии во МКД“, како и насоките од „Упатството за структурата, содржината и начинот на подготвување, спроведување, следење, известување и оценување на секторските и меѓу секторските стратегии“ усвоени од ВРСМ²⁴.

Анализата на состојбата во Стратегијата за РЈА (2023–2030) се базира на:

- полугодишните и годишните извештаи за степенот на реализација на акцискиот план и постигнувањата на планираните цели и резултати на Стратегија за РЈА (2018–2022);
- Извештајот за евалуација на Стратегијата за РЈА (2018–2022) подготвен од страна на независен експерт, ангажиран преку РеСПА;
- Извештајот од спроведениот мониторинг од страна на СИГМА за РСМ за 2021 година;
- Релевантните документи кои го оценуваат напредокот на процесот на реформата на јавната администрација, како што се Извештајот на Европската комисија за МКД за

²⁴ „Службен весник на Република Северна Македонија“ број122/22

2021 година и Извештајот на Европската комисија за РСМ за 2022 година;

- Заклучоците на Специјалната група за реформа на јавната администрација за 2021 година;
- Извештаи за следење на реформата на јавната администрација кои ги подготвува граѓанското општество и
- други релевантни документи од областа на реформата на јавната администрација.

Оваа Стратегија се темели на (1) Начело на усогласеност и конзистентност на политиките; (2) Начело на фискална одржливост на политиките; (3) Начело на усогласеност со политиките на ЕУ; (4) Начело на релевантност и веродостојност; (5) Начело на економичност, ефикасност и ефективност; (6) Начело на транспарентност; (7) Начело на отчетност и ориентација кон резултатите и (8) Начело на одржливост.

Во конципирањето на Стратегијата беше вклучено стручно лице за давање експертска помош, финансирана од РеСПА. Оваа Стратегија ја отсликува состојбата и предизвиците во јавната администрација во РСМ, заклучно со 31 декември 2022 година.

1.4. Процес на вклучување на засегнатите страни во подготвувањето на Стратегијата за реформа на јавната администрација (2023–2030)

МИОА демонстрира силна волја и посветеност на процесот на партиципативно креирање на политиките и суштинска вклученост на засегнатите страни во реформскиот процес и затоа на својата веб страница креираше посебен оддел²⁵ на кој се објавуваат сите документи поврзани со процесот на реформа на јавната администрација. Следејќи ги обврските од активната транспарентност, кои ги презема ВРСМ, МИОА навремено и целосно ги објавува документите кои се однесуваат на структурата за координација за реформата на јавната администрација, стратешките документи за реформата на јавната администрација, мониторинг извештаите и евалуациите, записниците од одржаните состаноци на Советот за реформа на јавната администра-

ција и Секретаријатот за реформа на јавната администрација, како и заклучоците од состојноците на Специјалната група за реформа во јавната администрација во рамки на Комитетот за стабилизација и асоцијација.

Следствено, почитувајќи го начелото на транспарентност и отчетност и применувајќи го пристапот за партиципативно креирање на политиките, МИОА на својата веб страница објави јавен повик²⁶ за вклучување на претставници од граѓанското општество во тематските работни групи за подготовка на Стратегијата за РЈА. Дополнително, со цел да се обезбеди квалитетна и навремена координација и комуникација, како и вклученост на граѓанското општество и останатите засегнати страни во процесот на подготовка на Стратегијата, МИОА го испрати повикот за вклучување на засегнатите страни и преку Секторската работна група за јавна администрација. Овој канал на комуникација беше избран за да се потврди значењето и важноста на Секторската работна група за јавна администрација во чија работа суштински се вклучени претставниците од институциите, граѓанското општество и меѓународните организации. На повикот се пријавија 8 организации²⁷ претставници од граѓанското општество, како и претставници од меѓународните организации со седиште во Скопје како засегнати страни, кои беа директно вклучени во тематските работни групи според изразениот интерес на еднаква основа со сите членови на работната група.

Покрај учеството во работните групи, во декември 2022 година засегнатите страни имаа можност да учествуваат на јавната расправа за Нацрт верзијата на Стратегијата за РЈА (2023–2030). Јавната расправа беше организирана од страна на МИОА, а со поддршка на РеСПА.

Исто така, Нацрт верзијата на Стратегијата за РЈА (2023–2030) со Акциски план, на 9 февруари 2023 година беше поставена и на ЕНЕР со цел да се информираат засегнатите страни и да имаат можност да дадат коментари и мислење.

²⁶ Повик за учество во тематски работни групи за подготовка на новата Стратегија за реформа на јавната администрација (2023–2030), достапен на https://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/rja/povik.pdf

²⁷ Центарот за управување со промени, Фондација Отворено општество-Македонија, Институт за европска политика, Рурална Коалиција, Центар за управување со знаење, Здружение ЗЕОООП, ЕРЦ соработка-Битола и Здружение на јавни службеници на РСМ

²⁵ Достапно на <https://mioa.gov.mk/?q=mk/node/2103#>

2. АНАЛИЗА НА СОСТОЈБАТА ВО ПРИОРИТЕТНИТЕ ОБЛАСТИ НА СТРАТЕГИЈАТА ЗА РЕФОРМА НА ЈАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА (2023–2030)

Стратегијата за РЈА (2023–2030) опфаќа четири приоритетни области кои се во согласност со Принципите на јавната администрација дефинирани од страна на СИГМА:

- Приоритетна област 1: Креирање политики и координација
- Приоритетна област 2: Јавна служба и управување со човечките ресурси
- Приоритетна област 3: Одговорност, отчетност и транспарентност
- Приоритетна област 4: Давање услуги и дигитална трансформација

Подолу се наведени постигнатите резултати во спроведувањето на мерките и активностите од Стратегијата за РЈА 2018 – 2022 и Акцискиот план, наодите од спроведената анализа на состојбата во секоја од приоритетните области и утврдените проблеми и предизвици.

СТРАТЕГИЈА ЗА РЕФОРМА НА ЈАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА 2023 – 2030

2.1. Приоритетна област 1: Креирање на политиките и координација

Стратешко планирање, креирање на политики и координација

Основниот заклучок во врска со спроведувањето на Стратегијата за РЈА 2018–2022 година е дека во повеќе области од функционирањето на јавната администрација, во кои се вбројува и развојот и координацијата на политиките, МКД има усвоено солидна правна рамка, но таа не се спроведува доследно. Во споредба со 2017 година, остварен е одреден напредок и просечната вредност на показателите во оваа област е зголемена од 1,8 во 2017 година на 2,1 во 2021 година, што главно се должи на поконзистентната примена на клучните алатки за партиципативно креирање политики засновани на докази и на одредени подобрувања во транспарентноста во носењето на владините одлуки.²⁸

Правната рамка за стратешко планирање, креирање и координација на политики ја сочинуваат: Законот за Владата на Република Македонија и Деловникот за работа на ВРСМ, ЗОРОДУ, Законот за буџети и подзаконската регулатива поврзана со нив²⁹.

Деловникот за работа на ВРСМ поблиску ја уредува внатрешната организација и начинот на работа на ВРСМ. Од донесувањето во 2021 година, Деловникот има 43 измени, што придонесе кон нарушување на конзистентноста на одредбите. Неговата практична примена налага потреба од донесување на нов деловник со цел да се зајакнат функциите на ГС како „Центар на Владата“, да се подобри ефикасноста за проверка на квалитетот на материјалите што се доставуваат за разгледување на седниците на ВРСМ, да се подобри транспарентноста и системот на одлучување и да се обезбеди непречен

²⁸ Извештај на СИГМА, 2021 <https://www.sigmaweb.org/publications/Monitoring-Report-2021-Republic-of-North-Macedonia.pdf>

²⁹ Методологија за стратешко планирање и подготвување на Годишната програма за работа на ВРСМ, Упатство за начинот на постапување на министерствата и другите органи на државната управа во процесот на подготвување на стратешкиот план и годишниот план за работа, Упатство за начинот на постапување на министерствата и другите органи на државната управа во процесот на следење, оценување и известување за спроведувањето на стратешкиот план и годишниот план за работа, Упатството за начинот на постапување на министерствата и другите органи на државната управа при подготвувањето и следењето на спроведувањето на годишната програма за работа на Владата на Република Северна Македонија; Методологија за начинот на подготвување, спроведување, следење, известување и оценување на секторските стратегии, Упатство за структурата, содржината и начинот на подготвување, спроведување, следење, известување и оценување на секторските и мултисекторските стратегии; Методологија за анализа на политиките и координација; Методологија за проценка на влијанието на регулативата, Одлука за формата и содржината на Извештајот за проценка на влијанието на регулативата, Упатство за начинот на постапување во работата на министерствата во процесот на спроведување на проценка на влијанието на регулативата; Одлука за обрасците на придружното писмо и меморандумот, содржината и формата на кореспондентната табела и на изјавата за усогласеноста на прописот со законодавството на Европската унија

проток на сите законски акти со кои се транспонира европското право на линија на пристапните преговори и преземените меѓународни обврски. Во периодот опфатен со оваа стратегија, правната рамка за внатрешна организација на ГС може да претрпи одредени измени поврзани и со реорганизацијата на државната управа.

Законот за буџети ги поврзува плановите за развојни програми на ВРСМ и стратешките планови на институциите со организациската и програмската класификација на Буџетот. Средствата потребни за спроведување на програмите содржани во стратешкиот план треба да бидат во рамките на максималните износи на расходи утврдени со Фискалната стратегија, а стратешкиот план да биде усогласен со Ревидираната фискална стратегија и усвоениот Буџет. Новиот Закон за буџет усвоен во јули 2022 година, за првпат ја вклучува родовата еднаквост меѓу клучните буџетски принципи, а одредбите за родово одговорно буџетирање се наведени во членовите поврзани со финансиското планирање и известувањето на буџетските корисници.

Методологијата за стратешко планирање и подготвување на ГПРВ³⁰ претставуваат солидна правна рамка за поврзување на стратешките приоритети на ВРСМ со буџетскиот процес и со процесот на планирање на ниво на министерствата. Со измената на Методологијата и упатствата од март 2018 година, се вовеле обврската за подготвување на годишен план за работа, со кој се овозможи структуриран начин на спроведување на програмите и потпрограмите од стратешкиот план и зајакнување на отчетноста кон граѓаните преку објавување на извештај за негово спроведување. Воедно, според упатствата од 2018 година, стратешкиот план содржи и оценка на политиките кои го дефинираат статусот на жените и мажите во општеството и придонесуваат кон родовата еднаквост.

Надлежни институции за координација на планирањето се: ГС; МФ, МИОА, СЕП, СЗ и КП-ВРС. Овие институции го сочинуваат т.н. „Центар на Владата“ и треба да ги извршуваат сите функции што се неопходни за добро организиран,

³⁰ Упатство за начинот на постапување на министерствата и другите органи на државната управа во процесот на подготвување на стратешкиот план и годишниот план за работа и Упатство за начинот на постапување на министерствата и другите органи на државната управа во процесот на следење, оценување и известување за спроведувањето на стратешкиот план и годишниот план за работа

конзистентен и компетентен систем на креирање политики. Сепак, координацијата и соработката меѓу нив при подготвување на клучните документи за планирање и при проверка на квалитетот и кохерентноста на политиките не се целосно обезбедени и не се вршат систематски.

Координацијата на процесот на стратешко планирање ја обезбедува Секторот за стратегија, планирање и следење на ГС преку соодветните организациони единици (сектори или одделенија) за стратешко планирање, креирање политики и следење во министерствата и органите на државната управа. Од анализирани 17 институции (15 министерства и три секретаријати) во 2018 година³¹, во 15 е институционализирано одделение за стратешко планирање со вкупно 60 вработени, но во дел од институциите тоа е во состав на сектор со други надлежности (контрола на квалитет, креирање политики, односи со јавност). Во март 2023 година, вкупно 77 административни службеници во министерствата и два секретаријати³² работат на стратешко планирање. Во 2021 година три министерства и седум агенции и управни организации³³ не доставиле нацрт-стратешки планови до ГС, а подготвувањето на годишни планови и извештаи за нивно спроведување не се следи систематски од страна на ГС. Во 2022 година, две министерства и седум агенции и управни организации не

³¹ Информациска за извршената анализа на внатрешните процеси, функциите и човечките ресурси за стратешко планирање во министерствата и другите органи на државната управа, усвоена од Владата на 20.11.2018 година https://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/rja/2_inform.pdf

³² Секретаријат за европски прашања и Секретаријат за законодавство

³³ Генералниот секретаријат врши анализа на нацрт-стратешките планови на министерствата и другите органи на државна управа од аспект на формата, содржината и нивната усогласеност со стратешките приоритети на Владата. Во 2021 година, извршена е анализа на нацрт-стратешките планови на 13 министерства (не доставиле Министерство за одбрана, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство и Министерство за политички систем и односи меѓу заедниците) и 16 други органи на државната управа (не доставиле Агенција за иселеништво, Агенција за управување со одземен имот, Агенција за стокови резерви, Државен архив на Република Северна Македонија, Државен завод за статистика, Центар за управување со кризи и Агенција за катастар на недвижности)

доставиле нацрт-стратешки планови до ГС³⁴.

Во октомври 2019 година воведен е Електронски систем за стратешко планирање и подготовка на ГПРВ, со што се овозможи електронско подготвување и следење на ГПРВ. Сепак, **планирањето на ГПРВ и на секторските стратегии** е со незадоволителен квалитет бидејќи дури 56% од планираните стратегии во ГПРВ за 2020 се пренесени во ГПРВ за 2021 година, 58% од планираните предлози на закони во ГПРВ за 2020 се пренесени во 2021 година, а само 15% од законите во 2020 година, односно 20% во 2021 година поднесени до Собранието на РСМ од страна на ВРСМ како предлагач, се вклучени во ГПРВ за таа година.

Ваквите резултати покажуваат слаб квалитет во целокупниот процес на стратешко планирање и координација. Една од причините е секако долгиот период на вонредна состојба во која се наоѓаше земјата во истовремени услови на распуштено Собрание, техничка влада и ковид пандемија. Во тој период постапката за донесување закони во **СРСМ** беше заменета со носење на уредби на ВРСМ со законска сила чие донесување во услови на вонредна состојба не се планира, туку се врши ad hoc според моментната состојба.

Заради унифицирање на системот за подготовка на секторски стратегии и постигнување повисок степен на реализација на стратешките приоритети и приоритетните цели на ВРСМ, во мај 2022 година ВРСМ усвои Методологија за начинот на подготвување, спроведување, следење, известување и оценување на секторските стратегии и Упатство за структурата, содржината и начинот на подготвување, спроведување, следење, известување и оценување на секторските и мултисекторските стратегии, кои произлегуваат од мерките на Стратегијата за РЈА 2018–2022 за обезбедување на механизам за усогласување на долгорочното со среднорочното планирање и годишното планирање. Донесувањето на Методологијата и Упатството е голем чекор напред кон развивање на ефекти-

вен систем за подготовка на комплементарни и кохерентни секторски стратегии, обезбедување на потребната компактна структура и содржина на планските документи и развивање SMART индикатори и цели. Воведна дводневна обука за административните службеници од организационите единици за стратешко планирање во ресорните министерства беше организирана во јули 2022 година, а новата правна рамка целосно се применува на секторските стратегии чија подготовка започна во втората половина на 2022 година³⁵. Со натамошното градење на капацитетите во текот на 2023 година се очекува подобрување на состојбите во оваа област.

Планирањето и следењето на европската интеграција има слабости во регулаторната и во методолошката рамка, како и во самото спроведување. Во 2017 година 12% од законите планирани во НПАА биле доставени и усвоени во СРСМ, а во 2021 година 28%. НПАА за 2021–2025 година е усвоена од ВРСМ во јуни 2021 година, односно 18 месеци по истекувањето на претходната програма, со што се создаде празнина во владиното планирање за европските интеграции. Постапките и алатките за ефективно транспонирање на правото на ЕУ (кореспондентни табели (КТ) и меѓуминистерски консултации) е добро институционализирано и се спроведуваат во пракса, но организирањето на преводот на правото на ЕУ не е соодветно, навремено планирано и обезбедено. Сегашната регулаторна и методолошка рамка не овозможува развој, следење и известување за НПАА.

На 5 септември 2022 година, ВРСМ донесе Одлука за воспоставување структура за преговори за пристапување на РСМ во ЕУ, со која се ревидира координативниот механизам за одвивање на преговорите со Унијата. Единствен секретаријат на преговарачкиот процес е СЕП, кој е и депозитар на целокупната документација поврзана со пристапните преговори и има координатор во сите работни групи, а надлежен е и за методолошките и процесните аспекти и координација со останатите тела на структурата за преговори. Воедно, СЕП е надлежен за подготовката на потребните правни акти со кои ќе се дефинираат процедурите на работење на телата.

³⁴ Во 2022 година, извршена е анализа на нацрт-стратешките планови на 14 министерства (не доставиле Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство и Министерство за политички систем и односи меѓу заедниците) и 16 други органи на државната управа (не доставиле Агенција за иселеништво, Агенција за управување со одземен имот, Агенција за стокови резерви, Биро за развој на образованието, Државен архив на РСМ, Државен завод за статистика и Агенција за катастар на недвижности)

³⁵ Нацрт-Стратегија за реформа на јавната администрација 2023-2030, Нацрт-Стратегија за развој на концепт Едно општество за сите 2023-2025, Нацрт-Стратегија за транспарентност 2023-2026, Нацрт-Стратегија за унапредување на правата на лицата со попреченост 2023-2030 и Нацрт-Национална Стратегија за млади 2023-2027.

Министерството за труд и социјална политика во 2022 година отвори ресурсен центар за родо-во одговорно креирање политики и буџетирање за да го зголеми капацитетот на јавната администрација за спроведување на мерките поврзани со Директивата на ЕУ 2006/54/ЕЗ³⁶. Оваа Директива е важна за вклучување на родовата перспектива во институционалното планирање, програмирање на активности и имплементација на еднакви можности и еднаков третман во вработувањето и професијата³⁷.

Многу важни фази од процесот за креирање на политики и координација и подготовка на закони **претставуваат ПВР и јавните консултации**. Квалитетот на спроведување на овие постапки е незадоволителен што го детерминира и квалитетот на политиките и донесените одлуки на ВРСМ. Извештаите за ПВР се подготвуваат во

крајната фаза на подготовка на предлозите на закони, тие се често нецелосни, се случува и потполно да отсутуваат. Постојат примери на делумно, нецелосно пополнети извештаи кои содржат скромни информации од спроведениот процес на ПВР и истите не обезбедуваат релевантни информации за позитивните и негативните влијанија од можните начини за решавање на проблемот, како и за предложениот начин за постигнување на целта заради која се предлага предлогот на закон³⁸. Во практика, отсутуваат и информации за проценката на фискалните импликации врз буџетот кои треба да бидат содржани во Извештајот за ПВР. Исто така, забележан е пад на трендот на задолжителната објава на Извештаите за ПВР и предлог законите за консултации со засегнатите страни на ЕНЕР.

Табела 1 – Преглед на почитување на задолжителните елементи од процесот на ПВР

Година	Вкупно закони утврдени од ВРСМ	Вкупно закони утврдени од ВРСМ кои подлежат на ПВР	Доставени предлог закони до ВРСМ со Извештај за ПВР	Објавени документи на ЕНЕР	Доставени нацрт Извештаи за ПВР до МИОА на мислење
2014	350	335	77 (22%)	114 (32,6%)	40 (11,4%)
2015	614	566	234 (41,3%)	136 (24%)	80 (14,1%)
2016	284	252	135 (53,6%)	21 (8,3%)	76 (30,2%)
2017	72	54	43 (80%)	45(83 %)	32 (59 %)
2018	133	109	94 (86%)	94 (86%)	79 (72%)
2019	279	242	186 (77%)	124 (51%)	157 (65%)
2020	134	121	63 (52,06%)	58 (47,93%)	58 (47,93%)
2021	137	111	62 (55,85%)	41 (36,94%)	49 (44,14%)
2022	102	68	37 (54,4%)	25 (36,76%)	29 (42,65%)

³⁶ European Commission. 2022. North Macedonia 2022 Report. SWD(2022) 337 final https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/north-macedonia-report-2022_en

³⁷ Directive 2006/54/EC of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006 on the implementation of the principle of equal opportunities and equal treatment of men and women in matters of employment and occupation (recast) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0054&from=EN>

³⁸ Годишен извештај на Министерството за информатичко општество и администрација за спроведување на процесот на проценка на влијанието на регулативата – ПВР, јануари-декември 2021 година

Графикон 3 – Примена на скратена постапка за донесување на закони на предлог на ВРСМ

Извор: Извештај за мониторинг на СИГМА од 2021 година за Република Северна Македонија

Подобрувањето на квалитетот и влијанието на контролната функција на МИОА и ГС врз спроведување на процесот на ПВР е важен инструмент за подобрување на севкупниот квалитет на ПВР. ГС, согласно Деловникот за работа на ВРСМ, се грижи предлозите на закони што се доставуваат до ВРСМ да содржат ПВР. МИОА, како орган надлежен за контрола на содржината на Извештаите за ПВР и надгледување на целокупното управување со системот може само да даде мислење на Извештајот за ПВР со укажување за подобрување на Извештајот, кое не е обврзувачко. МИОА нема надлежност да ги врати Извештаите за ПВР на ресорните министерства со барање за понатамошно доработување. Бројот на вработени во МИОА кои вршат анализа на процесот на ПВР е ограничен, што влијае на ефикасноста на контролната функција.

Квалитетот на проценката на влијанијата (економски, фискални, социјални, административни и врз животната средина), како дел од Извештајот за ПВР треба значително да се подобри. Со цел да се даде видливост на прашањето за родовата еднаквост, како дел од проценката на социјално влијание во текот на процесот на ПВР, беа одржани обуки за интеграција на родовите аспекти во креирањето политики за службеници од ресорните министерства кои работат на

креирање политики и ПВР³⁹. Во тек е подготовка на прирачник кој ги опишува чекорите за родо-чувствителна ПВР, кој исто така треба да даде насоки како да се вклучат добиените резултати во Извештајот за ПВР.

Негативниот тренд во поглед на почитување на процесот на ПВР е забележан од МИОА за што континуирано се спроведуваат обуки⁴⁰ со цел подобрување на капацитетите на администрацијата за доследно спроведување на утврдените процедури.

Покрај зајакнувањето на човечките капацитети и нивната специјализација, за реална проценка на влијанието на регулативата и доследно поднесување на извештаите за ПВР во процесот на предлагање закони и креирање политики, потребна е и силна политичка волја за почитување на оваа обврска од страна на сите членови на ВРСМ. Истовремено, неопходно е ГС доследно да го контролира спроведувањето на процесот на ПВР според Деловникот за работа на ВРСМ.

³⁹ Project supported by OSCE Mission to Skopje on "Piloting the gendermainstreaming concept on legislation and regulatory impact assessment process"

⁴⁰ Basic training on RIA in 2020, Advanced training on RIA and Training on gender mainstreaming in policymaking in 2021, Methodological and practical support of three ministries for the RIA process in 2020 and 2021, Training to prepare an effective RIA report in 2022

Собранискиот надзор врз креирањето на политики и подготовка на закони е на незадоволително ниво. И покрај трендот на намалување во споредба со 2020 година (58,93%)⁴¹, процентот на закони донесени по предлог на ВРСМ во СРСМ по скратена постапка во 2021 година и понатаму е висок (41,75%)⁴²

Негативниот тренд во 2020 и 2021 година може да е последица и од нефункционирањето на Собранието на РСМ во периодот на вонредна состојба и потребата забрзано да се носат законските решенија претходно утврдени со уредби на ВРСМ со законска сила или оние кои не можеле да се пропишат со вакви уредби, како и на фактот дека СРСМ воопшто не ги користи законските механизми за надзор кои му стојат на располагање (надзорни и јавни расправи, анкетни комисии и сл.). Состаноци и расправи се организираат од разни комисии на СРСМ, меѓутоа, тие не се фокусираат на оценување на спроведувањето на веќе усвоените политики, ниту на влијанието што го имаат.

Нема механизми за одржување редовни состаноци или дискусии помеѓу администрациите на СРСМ и на ВРСМ со цел разгледување, дискутирање и планирање на законодавните активности.

ВРСМ нема обврска да ги доставува до СРСМ извештаите од ПВР заедно со предлог законите со што се намалува значењето на обврската на министерствата да подготвуваат и доставуваат квалитетни извештаи и на тој начин да го подобрат процесот на подготовка на закони базирани на докази.

⁴¹ Според Извештајот за работа на Собранието на Република Северна Македонија за периодот 1.1.2020-31.12.2020 година (<https://www.sobranie.mk/content/izvestai/IZVESTAJ%202020%20SAJT.pdf>), Собранието во 2020 година донесе 67 закони, од кои 11 закони за ратификација на меѓународни договори, 23 закони во редовна постапка и 33 закон во скратена постапка.

⁴² Според Извештајот за работа на Собранието на Република Северна Македонија за периодот 1.1.2021-31.12.2021 година (<https://www.sobranie.mk/content/izvestai/IZVESTAJ%202021.pdf>), Собранието во 2021 година донесе 213 закони, од кои 19 закони за ратификација на меѓународни договори, 113 закони во редовна постапка и 81 закон во скратена постапка.

Транспарентност и вклученост на засегнати страни во процесот на креирање политики и подготовка на закони

Во оваа сфера забележан е најголем напредок, така што и оценката на средната вредност на индикаторите која во 2017 година била два, сега е зголемена на три⁴³. Ова се должи на одредени подобрувања во отвореноста на процесот на носење одлуки од страна на ВРСМ⁴⁴ и на поповолната перцепција на деловните субјекти⁴⁵ за јасноста и стабилноста во креирањето политики од страна на ВРСМ.

Во **процесот на консултации со засегнатите страни** може да се констатира исчекор во однос на почесто формирање на работни групи со вклучување на претставниците од граѓанските организации, стопанските комори, стопанските субјекти, академската заедница, како и претставниците на ВРСМ и министерствата во процесот на подготовка на закони. ЕНЕР е препознаен од министерствата и од засегнатите страни како ефикасна електронска алатка за спроведување на консултации на предлог законите. Со последната надградбата на ЕНЕР се овозможи, освен предлог законите, да се објавуваат за консултации и други типови документи подготвени од страна на министерствата и се воведоа нови механизми за ефикасно вклучување на засегнатите страни во сите фази од процесот на планирање и креирање на политики. Сепак, резултатите од консултациите со пошироката јавност која коментира одредени законски предлог-решенија и дава свои сугестии, и предлози не се евидентираат секогаш и не се констатираат во Извештаите за ПВР.

Подобрена е **транспарентноста во носењето одлуки на Владата**, со оглед на тоа што дневниот ред и записниците од седниците на ВРСМ се јавно достапни, но дневниот ред за седниците на ВРСМ се објавува на веб-страницата на ВРСМ дури откако седницата ќе заврши.

Граѓанските организации, по пат на јавен повик, се консултираат при подготовка на ГПРВ, со-

⁴³ Извештај на СИГМА, 2021 <https://www.sigmaxweb.org/publications/MonitoringReport2021RepublicofNorthMacedonia.pdf>

⁴⁴ https://epi.org.mk/wpcontent/uploads/NationalParMonitorMacedonia_mk.pdf

⁴⁵ Согласно податоците на Балканскиот барометар за истражување на мислењето на бизнисзаедницата (<https://www.rcc.int/balkanbarometer>).

гласно Кодексот на добри практики за учество на граѓанскиот сектор во процесот на креирање политики. На јавниот повик објавен во август 2021 година, доставени се 15 иницијативи од граѓански организации, кои заедно со одговорите од ресорните министерства се објавени на веб страницата на Одделението за соработка со невладини организации на ГС⁴⁶

Од април 2018 година воспоставен е Совет за соработка меѓу ВРСМ и граѓанското општество⁴⁷, како советодавно тело на ВРСМ за унапредување на соработката, дијалогот и поттикнување на развојот на граѓанското општество. Формирањето на Советот претставува највисоко ниво на учество на граѓанските организации во процесот на креирање политики и носење одлуки - партнерство меѓу ВРСМ и граѓанските организации. Во 2021 година Советот одржа осум седници, на кои разгледа 22 материјали и номинираше 20 претставници на граѓански организации во седум советодавни и работни тела на ВРСМ и министерствата.

ВРСМ ги подготвува и ги одржува седниците преку современ интегриран информатички систем Е-Влада, со кој се овозможува ефикасност, економичност, мобилност, транспарентност, одговорност и следење на процесот на донесување на владините одлуки.

Квалитет на следењето и известувањето на ВРСМ

Министерствата подготвуваат извештаи за спроведувањето на нивните годишни планови за работа, но процесот не е координиран и не се следи централно. Извештаите за спроведување на стратегиите се повеќе описни и ориентирани кон процесите, а малку се фокусираат на учинокот и на планираните обврски од стратегијата или на напредокот во постигнувањето на предвидените резултати и исходи. Извештаите од спроведување на стратегиите, програмите и годишните планови не се подготвуваат редовно од сите ресорни министерства. Извештаите, вклучително и за спроведување на ГПРВ, не се јавно објавени.

Крајниот заклучок е дека постои солидна нормираност на следењето и известувањето за работата на ВРСМ, со Методологијата за стратешко планирање и подготовка на ГПРВ, Методологијата и Упатството за секторски стратегии, но самата имплементација треба да се подобри.

⁴⁶ www.nvosorabotka.gov.mk.

⁴⁷ <https://www.nvosorabotka.gov.mk/?q=node/99>

СТРАТЕГИЈА ЗА РЕФОРМА НА ЈАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА 2023 – 2030

2.2. Приоритетна област 2: Јавна служба и управување со човечки ресурси

Управување со човечки ресурси

Правната рамка со која се уредуваат прашањата за класификацијата и статусот на вработените во јавниот сектор, правата, обврските и одговорностите на административните службеници (вработување, унапредување, мобилност, плати и наградување, одговорност, стручно усовршување, оценување и престанок на службеничкиот однос) ја сочинуваат ЗВРЈС, ЗАС, посебните закони од различни области и Закон за работни односи и колективните договори.

Во однос на постојната правна рамка, недостигаат правила кои ќе обезбедат реална **деполитизација на јавната служба** бидејќи не постои јасна граница помеѓу политичкото ниво на одлучување и професионалната јавна администрација и ограничување на дискреционото право на ВРСМ на именување и разрешување високи раководни службеници. Ваква констатација е содржана и во Извештајот за мониторинг на СИГМА од 2021 во кој е наведено дека дискреционото именување и разрешување на високите раководни службеници и понатаму е најслабата алка во системот. Врз основа на ЗАС или секторското законодавство, дури и да се

објавуваат формални јавни огласи за пополнување на највисоките раководни функции во некои агенции, целокупниот систем на висока раководна служба не овозможува конкурентност и не се темели на заслуги. Во оваа насока гласи и заклучокот на Институтот за Европска политика: „Вишите позиции на раководните државни службеници се предмет на отворено дискрециски систем, кој почива на вработување и отпуштање на политичка основа“⁴⁸

Во врска со правното уредување на системот на заслуги во Извештајот за мониторинг на СИГМА од 2021 година се заклучува дека мериторното вработување, распоредување на работно место во пониско звање и разрешување на административните службеници е соодветно уредено. Меѓутоа, недостасуваат одредени сегменти кои би обезбедиле конзистентна политика на вработување засновано исклучиво на професионални заслуги. Така, од една страна, зголемена е транспарентноста во постапката за селекција

⁴⁸ „Национален монитор за реформи во јавната администрација Северна Македонија 2019/2020“, Институт за Европска политика, Скопје, 2021, стр.11

на нови административни службеници што се потврдува со намалениот број на жалби и приговори поднесени од кандидатите на донесените одлуки за вработување/унапредување кој во 2018 година изнесуваше 2,2%, а во 2019 година падна на 0,56%. Од друга страна пак, спроведувањето на интервју како фаза во постапката за вработување во јавната администрација се врши од страна на комисији кои според својот состав не гарантираат компетентност, објективност и стручност. На тој начин се остава можност интервјуата да се употребат како механизам за постигнување на однапред испланираниот краен резултат.

Врз основа на истиот извештај, има одредени подобрувања во родовата структура на вработените во јавниот сектор. Според регистарот на вработени во јавниот сектор, во 2021 година, 55,3% од сите вработени во јавните служби биле жени. Сепак, жените се многу помалку застапени на највисоките раководни позиции, што претставува 14% од целокупниот раководен персонал во јуни 2022 година⁴⁹. Застапеноста на жените на позициите на високи државни службеници останува релативно висока. На пример, позициите на групата Б1 (државни советници) и групата Б2 (раководители на сектори) беа земен предвид при оценувањето на овој поединикатор: 44% од позициите се заземени од жени⁵⁰. Сепак, помалку од 20% од позициите во групата А (секретари) се заземени од жени. Сепак, напредокот е помал на локално ниво и во донесувањето одлуки, каде што лидерството сè уште е домен на мажите.

Дополнителен проблем, претставува примената на Законот за трансформација во редовен работен однос кој пропишува овластување во јавните органи да се ангажираат лица на определено време, вклучително и за подолги периоди, со обезбедена согласност од МФ. Лицата ангажирани во јавната администрација на овој начин, не се евидентираат во МИОА бидејќи нив не ги пријавуваат, ниту институциите во кои се ангажирани, ниту МФ кое ги издава согласностите. Користењето на агенциите за привремено вра-

ботување претставува отстапување од ЗВЈС, со оглед на тоа што вработените на определено време не се обврзани да ги исполнат критериумите и се вработуваат во јавната служба без оглас.

Законитоста на **отпуштањата во јавната служба** е доведена под прашање бидејќи Агенцијата за администрација не располага со точниот број и вид на судски пресуди со кои решенијата за отпуштање се потврдени, укинати, поништени или преиначени од страна на судовите. Годишните извештаи за работа на судовите не генерираат вакви издвоени податоци за бројот и видот на пресуди од работни спорови кои се однесуваат на отпуштања од јавната администрација.

Поддршката што институциите им ја даваат на **единиците за управување со човечки ресурси** во органите на државната управа и покрај преземените напори, се уште е слаба. Често, овие организациони единици имаат голем број испразнети места, а нивниот делокруг на работа се поистоветува со вршење на „општи правни работи“ односно оперативно технички активности. Така, само во министерствата како органи на државната управа реализирани се помалку од 50% од систематизираните вработувања во организационите единици за човечки ресурси, односно од вкупно систематизирани 242 работни места во овие организациони единици, пополнети се само 118. Отсуствува реално креирање на кадровски политики за потребите на институцијата спроведено од страна на стручни кадри вработени во организационите единици за управување со човечки ресурси.

Стручно усовршување и наградување

Потребни се повеќе напори во правец на **професионализација** на административните службеници и нивна стручна надградба. Академијата за стручно усовршување во рамките на МИОА не ги задоволува потребите на вистински центар за професионален развој на администрацијата. Дополнително, одреден број на државни институции спроведува обуки во различни области. Оваа состојба предизвикува тешкотии во систематизираноста на понудените обуки и изведувачи. Постои недостаток на просторни, технички и финансиски ресурси за систематско и централизирано изведување на обуките, а не се регулирани ниту статусот, правата и обврските на обучувачите на унифициран начин.

Од аспект на ефикасност, искуството покажа

⁴⁹ European Commission. 2022. North Macedonia 2022 Report. SWD(2022) 337 final https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/north-macedonia-report-2022_en

⁵⁰ OECD. 2021. SIGMA Monitoring Report: Republic of North Macedonia. <https://www.sigmaweb.org/publications/Monitoring-Report-2021-Republic-of-North-Macedonia.pdf>. p. 77

дека полезен начин за реализација на стручно-то усовршување е учењето по електронски пат. Согласно ЗАС, МИОА донесува Годишна програма за генерички обуки која содржи 14 тематски обуки за развој на општи компетенции. За сите нив се развиени е-обуки во ЛМС (LMS-Learning Management System-систем за управување со учење), како и е-обука за Административно управување. Дополнително на овие (законски задолжителни) во ЛМС има и 4 обуки од други области за работата во администрацијата. Факт кој оди во прилог на користење на ЛМС е дека заклучно со 2020 година вкупно 99 институции на државна управа, 54 единици на локалната самоуправа и Град Скопје, и 37 институции од јавен сектор се регистрирани во овој систем, а вкупниот број на корисници административни службеници е 10.493.

На државните службеници кои работат како координатори за еднакви можности во министерствата и локалните самоуправи, овие задачи и улоги не се признати во класификацијата на работните места, ниту пак овие работни места се систематизирани и стандардизирани.

Но, овој електронски систем за е-учење е веќе застарен што резултира со ограничени перформанси и намален број на корисници, а за негово комплетно унапредување недостасуваат финансиски средства⁵¹.

Системот на плати е неконзистентен, платите се невоедначени и уредени со различни прописи бидејќи ЗАС ги уредува платите само на административните службеници, а платите на останатите вработени во јавниот сектор се уредени со посебни закони и колективни договори. Изминатиот период се случуваше фрагментарно зголемување на плати на разни категории вработени во јавниот сектор што ја зголемува

невоедначеноста на системот, но предизвикува и демотивацијата на вработените во јавната служба што резултира со нејзино напуштање.

⁵¹ Средствата за одржување на ЛМС одобрени за период 2021-2023 изнесуваат 1.200.000,00 денари без ДДВ (овие средства се во К6 - Програмата за реализација на Стратегијата за реформа на јавната администрација). Меѓутоа, во периодот од септември 2021 (од кога е почната реализацијата на договорот за одржување на ЛМС со надворешна ИТ фирма) се покажа дека овие средства не се доволни за негово целосно унапредување. Имено, апгрејдиран е системот (да обезбеди непречен пристап на голем број корисници истовремено), но е-обуките за темите од Годишната програма за генерички обуки, т.н. SCORM пакети, не се апгрејдирани за да соодветствуваат на новиот систем, поради цената за нивно унапредување, односно средствата издвоени за одржување на ЛМС не можат да опфатат унапредување на SCORM пакетите.

СТРАТЕГИЈА ЗА РЕФОРМА НА ЈАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА 2023 – 2030

2.3. Приоритетна област 3: Одговорност, отчетност и транспарентност

Институционална организација на извршната власт, одговорност и отчетност

Правната рамка со која се уредуваат организацијата и работењето (формирањето, организационата поставеност, принципите на работа и надлежностите) на министерствата и другите органи на државната управа како што се агенциите, инспекциските служби, управите, бироата, дирекциите, советите и комисиите како дел од извршната власт ја сочинуваат ЗОРОДУ, но и голем број посебни закони. Со оглед на фактот што ЗОРОДУ⁵² е системски закон за чие донесување е потребно двотретинско мнозинство во СРСМ, надлежните органи често го заобиколуваат овој правен акт и наспроти принципот на владеење на правото, по пат на нетранспарентно, непланско, несистематско и неконсеквентно носење и менување на посебните закони ги формираат, менуваат или укинуваат органите на државната управа.

Ваквата институционална организација на извршната власт ги дерогира основните организационски принципи за работа на државната управа како што се хиерархија, субординација, одговорност и принципот на ресорско работење. Тоа предизвикува често менување на законите без

спроведување на процесот на ПВР и без учество на заинтересираните страни при нивната подготовка.

Дополнителен проблем претставува непочитувањето на уставното начело за строга поделба на власта на законодавна, извршна и судска, со формирањето на органи основани од СРСМ, а кои вршат класични функции на извршната власт.

Нејасниот статус на органите во состав на министерствата кој на еден начин е утврден во ЗОРОДУ, но на друг начин се „доуредува“ со посебните закони од различни области, доведува до состојба на постоење само на политичка одговорност на лицата кои раководат со овие органи бидејќи тие се директно и единствено одговорни на ВРСМ, а таа како политички орган располага само со механизми за политичка контрола, не и за стручен надзор врз нивната работа. Во одредени случаи постои и двојна одговорност на директорите на органите во состав - пред ресорсниот министер и пред владата (или друг владин орган) со што во голема мера се разводнува нивната реална одговорност и отчетност.

Заради надминување на ваквата состојба, а во насока на отпочнување процес на подготовка на нова законска регулатива заснована на докази

⁵² („Службен весник на Република Македонија“бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10, 51/11 и „Службен весник на Република Северна Македонија“бр. 96/19 и 110/19)

(согласно посебните цели од првата приоритетна област) преземени се повеќе активности. Најпрво, изготвена е анализа на регулативата, која покажа дека 62 органи се регулирани со ЗОРДУ, а дури 66 други државни органи се регулирани со посебни закони. „Извештајот за резултатите од мапирањето на институциите на јавниот сектор со препораки за започнување на процесот на реорганизација/оптимизација на органите на државна управа, агенциите и инспекциските служби од централната власт⁵³ ги потврди погоре изнесените констатации, и истиот содржи препораки за подобрување на утврдената состојба, предизвици, ризици и можности кои може да произлезат од процесот на реорганизација на органите. Дополнително, спроведена е и хоризонтална функционална анализа на инспекциските служби, во која е оценета поставеноста на инспекциските служби во системот на државно уредување, нивната меѓусебна поврзаност, внатрешната организација и систематизација на работни места, интерните работни процеси, располагањето и користењето на опрема и средства за работа и слично. Извештајот од анализата содржи наоди и препораки за подобрување (оптимизација) на институционалните капацитети, ефикасноста и ефективноста во работењето на инспекциските служби.

Констатираните состојби се потврдени и во извештаите на СИГМА (Baseline measurement report 2017⁵⁴ & Monitoring Report 2021⁵⁵), при што особено внимание се посветува на механизмите за отчетност помеѓу министерствата и нивните органи во состав. Недостасуваат дефинирани процедури за поставување на конкретни цели, кои треба да се поврзат со стратешките приоритети и мерливи индикатори за напредокот, со што практично е невозможно да се оцени квалитетот на работата на органите во состав.

Во ноември 2019 година, активностите за реорганизација/оптимизација на органите на државна управа, агенциите и инспекциските служби продолжија со спроведување на хоризонтална функционална анализа на органите на државната управа, агенциите и инспекциските служби од централна власт и се изработи „Интегриран

⁵³ https://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/rja/fura_final_report.pdf

⁵⁴ <https://www.sigmaweb.org/publications/Baseline-Measurement-2015-fYRMacedonia.pdf>

⁵⁵ <https://www.sigmaweb.org/publications/Baseline-Measurement-2015-fYRMacedonia.pdf>

извештај за државна реорганизација⁵⁶ усвоен од страна на ВРСМ во 2022 година. Извештајот содржи препораки за оптимизирање и реорганизација на државната управа, чекорите, потребата и обемот на формирање, спојување и укинување на органи.

Заштита на граѓаните

Правна рамка за заштита на правата на граѓаните претставува ЗОУП, како и голем број посебни закони со кои се уредуваат одредени процесни прашања од областа на посебните управни постапки. Со донесувањето на ЗОУП во 2015 година се воведоа суштински новини во однос на заштитата на правата на граѓаните во управната постапка. Законот промовира имплементација на современи концепти и начела на добра администрација, вклучувајќи ги: делегирањето на надлежност за водење на управни постапки и решавање на управни работи, прибавувањето на докази и податоци по службена должност од страна на јавните органи и интероперабилноста, односно електронската комуникација меѓу јавните органи. И покрај одложената примена на Законот од една година, досегашната имплементација покажа дека дел од тие промени се уште не се применуваат целосно во пракса.

Според наодите од Извештајот за мониторингот на СИГМА од 2021 година за МКД, општата правна рамка (ЗОУП) е добро усогласена со принципите на добра администрација, но усогласувањето на посебните закони се одвива бавно и нецелосно. Иако постојат добри практики за одреден напредок во прилагодувањето на управните постапки со ЗОУП, сепак постојат показатели дека некои клучни принципи на ЗОУП, како што е начелото за прибавување на докази и податоци по службена должност не се применува целосно, бидејќи јавните органи сè уште бараат документи од граѓаните кои веќе ги поседуваат и ги чуваат во службена евиденција и регистри.

За подобрување на констатираната состојба, МИОА проактивно го поддржува процесот на усогласување на ЗОУП со посебните закони со формирањето на организациона единица која делува како помош за другите министерства, и во рамките на своите надлежности дава препораки и мислења за предложените измени и дополнувања на посебните закони што уредуваат управно-процесни прашања.

⁵⁶ https://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/reports/synthesis_report_2022_en.pdf

Праксата покажува дека главната причина поради која речиси да не постои комуникација на јавните органи по електронски пат е недоволната техничка опременост и подготвеност на институциите за овој вид на комуникација.

Подготвена е и Анализа за првичната примена⁵⁷ на ЗОУП во 2018 година во која беа детектирани неколку проблематични аспекти во имплементацијата на Законот за чие надминување се донесоа и соодветни препораки. Уште тогаш се увиде дека примената на начелото за делегирање на надлежност за водење на управни постапки и решавање на управни работи во пракса е голем проблем, а еден од клучните фактори е повеќедецениската правна традиција согласно која, сите акти во управна постапка биле донесувани од страна на раководните лица на институциите независно од нивниот образовен профил и нивото на компетенции за одредени посебни управни постапки. Како резултат на ваквата пракса, од една страна се јавува незадоволството на граѓаните од долгите управни постапки, а од друга страна како проблем се јавува неоснованата одговорност на раководните лица на институциите за управните акти односно за стручните работи за кои *de facto* одлучувале административни службеници со неопходна стручна подготовка.

Правната заштита во управна постапка, согласно ЗОУП е обезбедена со приговор против реалните акти, како и дејствијата на давателите на услуги од општ интерес, правото на жалба на граѓаните до второстепените органи, како и со правото со тужба да поведат управен спор пред управното судство. Согласно Извештајот од Оценската мисија на СИГМА од 2018⁵⁸ година за квалитетот на управната правда се констатира постоење на различен вид и број на комисии и други органи кои одлучуваат во втор степен од управни постапки што го прави системот на управна правда неефикасен. Така, утврдено е постоење на пет вонсудски органи од кои најголем дел се комисии, формирани од СРСМ со што се нарушува принципот на поделба на власта. Се препорачува второстепените органи кои решаваат одлучуваат по жалби да бидат дел од извршната власт.

⁵⁷ https://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/rja/analiza_za_privichnata_primena_na_zoup_12_2018.pdf

⁵⁸ Report of the peer review on administrative procedures and administrative justice (conducted in Skopje from 11 to 14 June 2018)

Во сферата на управното постапување, недостасува и механизам на евиденција на предметите од управна природа што ќе ја водат сите јавни органи кои во прв и втор степен одлучуваат во управни постапки, што ќе овозможи точна статистичка евиденција и следење на постапките и предметите од управна природа. Основот за ова ќе произлезе од измена на правната рамка во релевантното законодавство кое треба да ја регулира оваа област.

Инспекциските постапки се посебен вид на управни постапки кои се од огромно значење за граѓаните и бизнис заедницата во секоја држава, а ВРСМ посветува посебно внимание на нивната ефикасност, транспарентност и законитост со цел да се намалат сите ризици од корупција во инспекцискиот надзор. Во таа насока направени се повеќе анализи врз основа на доставените извештаи за работата на инспекциските служби од кои произлезе нова надлежност на Инспекцискиот совет согласно член 18, став (1) точка 18 од Законот за инспекциски надзор⁵⁹ и тоа воспоставување и водење на информативен систем за управување со инспекцискиот надзор Е-инспектор.

Согласно Акцискиот план за приклучување на нови инспекторати усвоен од ВРСМ на 27 јули 2021 година, предвидено е системот Е-инспектор да се реализира во три фази. Првата пилот фаза на системот Е-инспектор, со поддршка на УСАИД - Проектот за Модернизација на инспекциските служби е целосно завршена во 2021 година и во системот се вклучени три инспекторати под надлежност на Инспекцискиот совет и тоа: Државен пазарен инспекторат, Државен инспекторат за труд и Државен управен инспекторат. Втората фаза е започната со реализација во февруари 2022 година.

Придобивките од овој систем се значително поголеми за субјектите на надзор, отколку за самите инспектори и инспекциски служби, бидејќи го намалува субјективното влијание на инспекторот, а со тоа и можноста за коруптивно однесување.

Добрите практики кои ќе произлезат од примената на Е-инспектор, во понатамошниот период би се имплементирале и на локално ниво.

⁵⁹ („Службен весник на Република Северна Македонија бр.102/19“)

Интегритет на институциите

Основа на **правната рамка** за обезбедување интегритет на институциите, спречување на корупцијата и судирот на интереси се Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси⁶⁰, Законот за заштита на укажувачи⁶¹, Закон за лобирање⁶², Националната стратегија за спречување на корупцијата и судирот на интереси (2021–2025) донесена од ДКСК и усвоена од ВРСМ Кодексот за етичко однесување на членовите на ВРСМ и носителите на јавни функции именувани од страна на ВРСМ и Кодексот за административните службеници⁶³.

Со донесување на Закон за спречување на корупција и судирот на интереси се направи поврзување на спречувањето на корупцијата и судирот на интереси на едно централно место – ДКСК, која самостојно и независно ги врши надлежностите утврдени во овој закон. Активностите утврдени во Стратегијата за РЈА (2018 – 2022) во рамки на промовирање на интегритетот и подигање на свеста за ризиците од корупција на централно и локално ниво (како подготовка на информативни материјали, спроведување на обуки, усвојување Методологија за утврдување ризици од корупција, детектирање на областите со зголемени дискрециони овластувања на носителите на функции) се успешно спроведени и нотирани во извештаите за спроведување на акцискиот план на Стратегијата за РЈА 2018 – 2022.

Сепак, и покрај декларативното потпишување на Политиките за интегритет од страна на 18 институции од централна власт и 67 единици на локалната самоуправа и исто толку номинирани лица за интегритет во првата година од воведување и имплементација на системот на интегритет, може да се каже дека останува сериозен предизвик мотивирањето на институциите и на централно и на локално ниво да ги имплементираат елементите на системот на интегритет.

Покрај планираните мерки и активности во Стратегијата за РЈА (2018–2022), во јануари 2022 година назначена е и ЗПВРСМ задолжена за

политики за добро владеење која е задолжена за спроведување на Кодексот за етичко однесување на членовите на ВРСМ и носителите на јавни функции именувани од страна на ВРСМ.

Во насока на јакнење на интегритетот на носителите на највисоки функции на извршната власт согласно Препораките од Петтиот евалуационен круг на ГРЕКО, спроведени се проверки на интегритетот преку тестирање на 179 функционери, а планиран е и сеопфатен извештај со збирни заклучоци и препораки за понатамошно постапување. ЗПВРСМ задолжена за политики за добро владеење и ГС, со меѓународна поддршка организираа обуки за почитување на Кодексот за етичко однесување за членовите на ВРСМ и носителите на јавни функции именувани од страна на ВРСМ. Во текот на 2022 година беа организирани четири обуки за 140 избрани и именувани функционери, што е значаен напредок во однос на опфатот на избрани и именувани функционери во однос на претходниот период.

Целта е постигнување на континуирано обучување на сите именувани и избрани носители на јавни функции од страна на ВРСМ. Одржливоста на започнатиот процес се обезбедува преку спроведување на обуки за обучувачи на вработени во ГС и КПВРСМ.

Транспарентност на институциите и пристап до информации од јавен карактер

Правото на граѓаните за слободен пристап до информации од јавен карактер се вбројува во едно од основните човекови права и е ефикасен механизам за контрола на државните органи од страна на граѓаните и нивно учество во креирањето на јавните политики. **Правната рамка** за обезбедувањето јавност во работењето на јавниот сектор е поставена во член 16 од Уставот на РСМ, во Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер⁶⁴, Законот за користење на податоците од јавниот сектор⁶⁵, Законот за локалната самоуправа⁶⁶ и во други материјални закони.

Со Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер од 2019 година, започнува да АЗПСПИЈК која е надлежен орган за обезбедување јавност и отвореност во работењето на

⁶⁰ („Службен весник на Република Македонија“ бр.12/19)

⁶¹ („Службен весник на Република Македонија“ бр. 196/15 и 35/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 257/20)

⁶² („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 122/21)

⁶³ („Службен весник на Република Македонија“ бр.183/14)

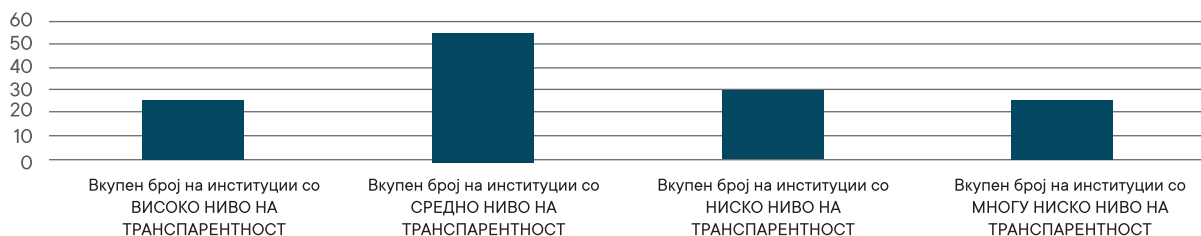
⁶⁴ („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.101/19)

⁶⁵ („Службен весник на Република Македонија“ бр.27/14)

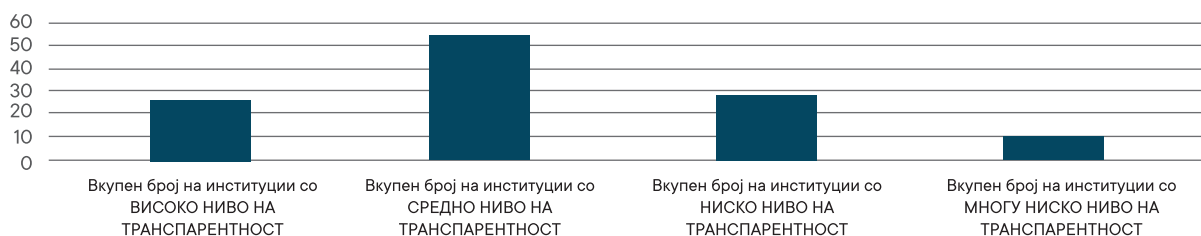
⁶⁶ („Службен весник на Република Македонија“ 5/2002)

Графикон 4 – Резултати од следењето на државни институции за нивото на транспарентност во 2022 година

Мониторинг на државни институции спроведен од АЗПСПИЈК 2022
(вкупно 120 институции)

Графикон 5 – Резултати од следењето на државни институции за нивото на транспарентност во 2021 година

Мониторинг на државни институции спроведен од АЗПСПИЈК 2021
(вкупно 116 институции)

институциите, како и овозможување на правните и физичките лица да го остварат правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер. АЗПСПИЈК согласно закон редовно ја ажурира листата на иматели на информации, развива политики и дава насоки во врска со остварувањето на правото на слободен пристап до информациите, води прекршочна постапка преку прекршочна комисија која одлучува по прекршок во согласност со закон и ги едуцира имателите и барателите на информации од јавен карактер и соработува со имателите на информациите.

Заради остварување на целта на Законот, имателите имаат обврска да одговорат на барањата за слободен пристап до информации од јавен карактер (реактивна транспарентност) и обврска за самостојно објавување информации (проактивна транспарентност). Следењето на проактивната транспарентност се спроведува според утврдена Методологија за мониторинг на веб страните на имателите на информациите [Методологија за спроведување на мониторинг](#)

[pdf \(aspi.mk\)](#)⁶⁷ за исполнување на законската обврска за задолжително објавување на 22 категории документи согласно член 10 од ЗСПИЈК. АЗПСПИЈК спроведува мониторинг на веб локациите на државни институции евидентирани во Листата како иматели. АЗПСПИЈК, спроведувајќи мониторинг утврди дека имателите може и треба да се подобруваат на планот на проактивност кон граѓаните и информациите кои ги публикуваат да ги поставуваат во посебен банер/ линк под наслов Листа на информации од јавен карактер на почетната страна од веб страниците.

⁶⁷ Мониторингот беше спроведен согласно методологијата имплементирана во соработка со надворешни експерти, ангажирани од ИПА II Проектот „Транспарентност и отчетност на јавната администрација“, чиј корисник е АЗПСПИЈК <https://aspi.mk/wp-content/uploads/2022/04/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B3.pdf>

Проактивната транспарентност е област од голем интерес на многу невладини организации меѓу кои Центарот за граѓански комуникации (ЦГК)⁶⁸, Фондација Метаморфозис⁶⁹, Здружение-то за еманципација, солидарност и еднаквост на жените (ЕСЕ), и др.

Од статистичките податоци кои покажуваат позитивни резултати може да се заклучи дека проактивната транспарентност на институциите е зголемена, што е клучна цел на Стратегијата за транспарентност на ВРСМ (2019–2021). Така, најголемиот проблем за граѓаните во однос на транспарентноста на институциите констатиран и во Стратегијата за РЈА (2018–2022) беше „молчењето на администрацијата“, односно неодговарањето на институциите по барањата за пристап до информации. Сепак, Извештајот за работата на АЗПСПИЈК за 2022 година покажува дека до неа пристигнале 342 жалби по овој основ, при што постапката е запрена кај 68 од нив бидејќи барателите ги добиле информациите во текот на постапката, а пред донесување на конечно решение на АЗПСПИЈК. Во истиот период минатите години, бројот на вакви жалби се движел помеѓу 750 и 850.

Позитивни ефекти во насока на подигнувањето на нивото на пристап до информации се забележуваат и од работата на прекршочната комисија формирана во рамките на АЗПСПИЈК. Во 2022 година спроведени се 131 прекршочна постапка против службени лица кои во законскиот рок не доставиле годишен извештај за примена на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, а тоа значи намалување за 2/3 на бројот на недоставени годишни извештаи споредбено со 2021 година.

Во рамките на ИПА2 проектот „Промовирање на транспарентност и отчетност во јавната администрација“ за АЗПСПИЈК беше публикувана [„Анализата на примената на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер со препораки за унапредување на системот за](#)

⁶⁸ Истражувањето на ЦГК покажува редовното годишно рангирање на Владата, министерствата и општините според Индексот на активна транспарентност, односно според проактивното објавување информации од јавен карактер. Во рангирањето се вклучени 98 институции од земјава, односно Владата, сите министерства и сите општини. ЦГК: Активната транспарентност на институциите годинава е подобрена | Meta.mk

⁶⁹ mk-executive-2192022.pdf (metamorphosis.org.mk)

[слободен пристап до информациите](#)⁷⁰ Нотираните препораки во Анализата се зголемување на буџетот на АЗПСПИЈК за да може да ги исполни своите надлежности во целост, односно да се посвети на едукација на имателите на информации, да може да спроведува голем број на кампањи за да ги едуцира граѓаните и да се насочи кон едуцирање на избраните и именуваните функционери, затоа што од политичката волја на некои органи се покажува дека зависи и слободниот пристап до информации од јавен карактер.

Континуирано се спроведуваат едукативни обуки и работилници, изработка на прирачници, водичи, како помошни алатки за имателите и барателите на информации од јавен карактер во насока на правилна примена на одредбите од Законот. Следејќи го процесот на дигитализација во работата на државните органи, АЗПСПИЈК имплементираше и два електронски портали наменети за баратели и иматели на информации, кои треба да се промовираат во следниот период како алатка за електронско поднесување и одговарање на барање за слободен пристап до информации од јавен карактер. Искуството покажува дека поддршката на институциите во оваа област, која најчесто се обезбедува со средства од донатори, треба да продолжи бидејќи активностите утврдени со претходната Стратегија за РЈА успешно се реализираат.

МЛС со поддршка на УСАИД изработи Кодекс за транспарентност на локално ниво чија цел е подобрување на активната транспарентност и отчетност на единиците на локалната самоуправа преку определување на главниот извор на информации, како и структурата на информациите коишто треба да бидат објавени на општинските веб страници.

⁷⁰ <https://aspi.mk/wp-content/uploads/2022/10/%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%97%D0%A1%D0%9F%D0%98%D0%88%D0%9A-%D1%81%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%BA%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D1%83%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%BE%D1%82-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BD-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BF-%D0%B4%D0%BE-%D0%B8%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%B8%D1%82%D0%B5.pdf>

Кодексот за транспарентност на локално ниво содржи минимум стандарди за проактивно информирање на јавноста за работата на органите на општината, услугите што ги обезбедува општината преку јавните служби, како и други информации коишто ги создава или со коишто располага општината. Целта е преку примена на овие стандарди да се обезбеди воедначен пристап до информациите во сите општини на предвидлив начин, со исполнување минимум стандарди и на задоволително техничко ниво.

Потребата за изработка на Кодексот за транспарентност на локално ниво произлегува од Законот за локалната самоуправа, ЗСПИЈК, Законот за користење информации од јавниот сектор како и Законот за заштита на личните податоци, а е предвидена со Акцискиот план за спроведување на Програмата за одржлив локален развој и децентрализација(2021–2026).

Отворени податоци

ВРСМ препозна дека отворените податоци можат да бидат силен поттик за социјален и економски развој и дека може да се искористат и за подобрување на управувањето преку зголемување на транспарентноста, отвореноста, интегритетот и јавното учество во централната и локалната власт.

Политиките⁷¹ кои го уредуваат ова прашање ја дефинираат обврската на институциите од јавниот сектор за објавување на податоците кои ги создаваат (во отворен формат), со цел да се овозможи користење на податоците од страна на физичките и правните лица во креирање на нови информации, содржини, апликации и услуги и ги дефинираат стратешките цели со кои се поттикнува објавувањето и користењето на отворените податоци, со цел да се придонесе кон зголемување на транспарентноста и отчетноста на јавниот сектор, да се подобри квалитетот на услугите кои тие ги нудат и во исто време да се поттикнат иновациите.

МИОА е надлежна институција за координација на процесот за отворени податоци и одржување на порталот за отворени податоци www.data.gov.mk како централен каталог на отворени податоци.

⁷¹ Иницијативата партнерство за отворена власт, Законот за користење на податоците од јавниот сектор Службен весник бр. 27 од 05.02.2014 г. и Стратегијата за отворени податоци со Акциски план 2018-2020 година

И покрај постојните предизвици со недоволниот број на државни службеници кои се задолжени за управување со процесот и порталот за отворени податоци, во рамки на редовните активности континуирано се работи на поддршка на институциите во процесот на отворање на податоците и во однос на техничките аспекти и начинот на функционирање на порталот за отворени податоци. Во три циклуси се обезбеди директна поддршка и обука за членовите на тимовите за отворени податоци од институциите, попис и каталогизација на податочните сетови, приоритизација на податочните сетови, креирање и објавување на податочни сетови во отворен формат и креирање на интерни процедури за отворени податоци за институциите. Заклучно со декември 2022 година на Порталот за отворени податоци се објавени 580 податочни сетови од 74 институции (задолжени за објавување се сите министерства, агенции и дирекции) од јавниот сектор. Додадена вредност на порталот даваат податоците објавени од институции кои не се обврзани да објават податоци, но го препознале порталот како добра алатка за објавување на нивните податоци за обработка од коирисниците. На порталот се објавени три апликации кои се продукт на отворените податоци од порталот, а се изработени на Хакатони. Дополнително во насока на унапредување на вештините, изработен е автоматизиран вебинар (видео-обука) од 10 лекции за отворени податоци кои се достапни на порталот data.gov.mk и беше спроведена обука за обучувачи од страна на експерти од Институтот за отворени податоци од Велика Британија.

МИОА работи на усогласување со ЕУ Директивата за отворени податоци и реупотреба на информациите од јавниот сектор (2019/1024), заради што е формирана работна група за подготовка на Законот за изменување и дополнување на Законот за користење на податоците од јавниот сектор. Истото ќе придонесе за зајакнување на економијата на податоци преку зајакнување на позитивниот ефект од повторната употреба на податоците од јавниот сектор врз економијата и општеството, прилагодување на технолошките промени во областа на управувањето и користењето на податоците, фер конкуренција преку намалување на постоечките бариери за пристап до повторна употреба и оневозможување на појава на нови бариери и зголемување на количината на податоци од јавниот сектор достапни за повторна употреба.

СТРАТЕГИЈА ЗА РЕФОРМА НА ЈАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА 2023 – 2030

2.4. Приоритетна област 4: Давање услуги и Дигитална трансформација

За создавање на околина погодна за дигитална трансформација која до највисок можен степен ќе го автоматизира процесот на испорака на јавни услуги, идентификувана е потреба за интервенции во три аспекти:

- Законска рамка;
- Техничка рамка (инфраструктура) и
- Организациска и институционална рамка.

Законската рамка е составена од неколку хоризонтални законски решенија, при што секое законско решение регулира одреден аспект од работата на јавната администрација, како и приватниот сектор. Од друга страна, иако се преземени бројни чекори во контекст на воспоставување на соодветна техничка рамка и ИКТ инфраструктурата (интероперабилност, Национален портал за електронски услуги, регистар на население итн), сепак постои потреба за подобро искористување на потенцијалот кој овие решенија го нудат. Поради не постоење на соодветна институционална рамка не може да се овозможи соодветна примена на законите како и максимално искористување на ИКТ инфраструктурата. Со соодветни акции и интервенции во овие три аспекти се очекува да се забрза целиот неизбежен процес на дигитализација, кој пак е клучен катализатор на економскиот раст, конкурентноста и иновациите, модернизацијата и сеопфатниот социоекономски напредок.

Како посебен предизвик се наметнува дигитализацијата на општинските административни услуги со оглед на потребата од комплексни ор-

ганизациски прилагодувања, поедноставување на процедурите и постигнување на ефективен степен на интероперабилност, проследено со изградба на соодветни капацитети и стандарди.

Министерството за локална самоуправа, со поддршка на УНДП, подготви анализи за состојбите и потенцијалите за дигитализација на општините со препорака за модели за имплементација, за потребата и можноста за унифицирање на е-услугите на локално ниво, како и за можноста за употреба на Националниот портал за услугите кои ги даваат единиците на локалната самоуправа. Наведените анализи проследени со препораки за следни чекори и потребни предуслови ќе придонесат во процесот на преземање на понатамошни активности од страна на надлежните органи и институции, а со цел испорака на локалните услуги на ефективен начин, со еднаков третман, пристап и достапност за секој граѓанин.

Правна рамка

ЗОУП претставува општ правен основ за практична примена на ИКТ решенија во сите процеси кои ги подразбира една постапка, а воедно го трасира патот кон поефикасни, поедноставни и побрзи управни постапки кои ги олеснуваат економските активности. Одговорноста за прибирање на докази по службена должност и по електронски пат од страна на институциите е клучна одредба, со што практично се воспоставува едношалтерски систем кој претставува интеграција и рационализација на јавните

услуги од гледна точка на странките. Законот предвидува и задолжително делегирање на надлежности за одлучување во управна постапка на службениците – специјалисти за управна постапка во институциите со што се намалува ризикот од политизација на административните одлуки и значително се подобрува ефикасноста на управните постапки, а воспоставувањето на определени ограничувања на дискреционите овластувања се значаен чекор кон обезбедување на правна сигурност и правна предвидливост во заштитата на правата на граѓаните. Како дел од активностите од Стратегијата за РЈА (2018–2022), во 2019 година се усвоија Законот за централен регистар на население („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 98/19 и 275/19), Законот за електронско управување и електронски услуги („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 98/19 и 244/19) и Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19 и 275/19) кои се усогласени со европското законодавство во делот за дигитализација и претставуваат законска рамка за ефикасно и ефективно давање на услуги по електронски пат, а врз основа на утврдени стандарди и процедури.

Сепак, во изминативе години државата се соочува со низа предизвици при конкретната операционализација на реформата која треба да важи за сите институции. Од една страна, тие се соочуваат со недостиг на соодветна ИКТ опрема за кој нема конкретни и прецизни податоци, со која целосно ќе се експлоатира потенцијалот што го нуди оваа законска рамка, а од друга страна пак, потребна е суштинска промена на административната култура. Ова подразбира цел сет на активности, кој се однесува како на самите навики на административните службеници и нивниот менталитет, така и на свесноста и совесноста на функционерите и нивната посветеност. Административните бариери во посебните процесни закони кои не се усогласени со Законот за општа управна постапка се сè уште пречка за дигитализација на процесите и доследна примена на Законот за општа управна постапка, како и за следењето на позадинското работење и административните процедури. Конечно, прописите кои го уредуваат архивското работење не го регулираат складирањето на електронски документи, а во моментот не постојат и технички предуслови за безбедно скла-

дирање и архивирање на овие материјали.

Овие констатации се потврдуваат и низ содржината на Извештајот за мониторинг на СИГМА од 2021 година, Извештајот на Европската Комисија за напредокот на РСМ од 2022 година и извештаите на граѓанскиот сектор.

Техничка рамка (инфраструктура)

Во изминатиот период се работеше на воспоставување на клучни хоризонтални системи и алатки кои се основни катализатори на дигиталната трансформација на македонската администрација. Сепак, **фрагментираниот институционален пристап** при набавка на ИТ опрема, развојот на е-решенија, колокациски услуги или трошоци за одржување, резултира со нерационално канализирање на ресурсите и напорите кои се насочуваат кон развојот на техничките капацитети на институциите.

Нивото на **дигитализацијата на регистри, развојот на електронски услуги како и расположливоста со капацитети** се разликуваат од институција до институција. Во процесот на дигитализација од круцијална важност е ниту една институција да не биде изоставена, бидејќи податоците со кои тие располагаат често се суштински за целосна испорака на комплексни услуги. Од друга страна, иако постои портал за електронски услуги кој во 2019 година беше пуштен во употреба, а во 2022 година надграден да испорачува услуги и за правни лица, бројот на услуги⁷² не прави значителна промена кај бизнисите и граѓаните. Нивото на постоечките 95 е-услуги достапни на Националниот портал за е-услуги е на четврто ниво на софистицираност⁷³. Сепак, за испорака на електронски услуги неопходна е поголема интероперабилност помеѓу институциите и автоматизација на процесите. Еден од новите системи кој започна да се реализира со ЕУ поддршка е новата платформа за дигитализација на регистри со која секој регистар ќе може да се постави во безбедна дигитална средина. Овој систем ќе биде пуштен во употреба во текот на 2023 година.

Иако **платформата за интероперабилност** е во функција и државата вложува значителни ресурси за одржување на хардверската опрема и софтверските решенија, постои слаба иско-

⁷² Во 2019 беа 50 услуги, а во 2022 се 66 услуги.

⁷³ Да се дообјасни дека бројот е мал бидејќи 66те услуги се на 4то ниво.

ристеност на потенцијалот и само неколку институции активно разменуваат податоци. Ова создава непропорционалност помеѓу трошоците за функционирањето и бенефитите кои платформата ги нуди. Помеѓу другите причини, ова е делумно и резултат на индивидуалните напори на институциите за дигитализација на нивните процеси, притоа непосветувајќи доволно внимание за компатибилноста на нивните системи со системот за интероперабилност. Сепак, не помалку важна е и природата на другите причини, која може да се идентификува во раководствата на институциите и отсуство на одговорност заради неутврдена надлежност за спроведување на инспекциски надзор во областа на законите кои го регулираат користењето на информатичко-комуникациските технологии, но и отпорот на вработените кон промени во нивниот начин на работа.

Една од позначајните активности утврдена со Стратегијата за РЈА 2018–2022 година беше воспоставување на системот за Централен регистар на население, која беше успешно реализирана во 2019 година. Главната цел на централниот **регистар на население** е да генерира прецизна идентификација на секој поединец кој живее на територијата на РСМ (вклучувајќи ги и лицата со привремен престој и поединците со постојан престој во земјата), како и нејзините државјани кои живеат надвор од земјата. Во контекст на испораката на услуги, потребна е интеграција на оваа алатка со други постоечки системи за максимално да се експлоатира целиот потенцијал кој го нуди. Тоа значи дека при секоја испорака на јавни услуги задолжително ќе бидат преземени податоци од системот за Централен регистар на население за секое лице кое е опфатено во дадената услуга. Системот за централен регистар на население се користи како основа за доверливата услуга за електронска идентификација од страна на давателите на доверливи услуги и истиот е основа за формирање на дигитален идентитет на граѓаните. Преку точноста на податоците во регистарот се влијае врз квалитетот на податоците во сите системи кои користат податоци од овој регистар.

Воведување во секоја институција на систем за електронско менаџирање на документи, односно ДМС е основен предуслов за тие да можат да ги дигитализираат своите процеси. МИОА-успешно менаџира централизиран систем во кој се приклучени 20 институции, меѓу кои и една општина. Сепак, ваков ДМС систем треба

да се користи од страна на сите институции на државно и на локално ниво со што ќе се овозможи целосна автоматизација на управувањето и испораката на електронски документи. За имплементација и користење на ваков систем се наметнува потребата од поседување на соодветни дигитални вештини кај вработените во јавниот сектор. Недостатокот од хардверска опрема, поврзаност на институциите со стабилна интернет конекција, како и минималниот број на лиценци доведува до вклученост од 0,01%⁷⁴ на институциите во ДМС системот. Со соодветна имплементација на ДМС системот би се обезбедила ревизорска трага за следење на документот, поднесување на барање, моментален статус во спроведување на барањето, доставување и постапување по него. Ова ќе доведе до зголемен квалитет на сите услуги кон граѓаните и бизнисите, како и подобрена комуникација помеѓу институциите.

Во процесот на дигитализација неопходно е да се посвети соодветно внимание да не бидат оставени одредени групи на корисници и да се обезбедат услови за непречено остварување на правата на сите граѓани. Ублажувањето на овие ризици подразбира мерки за овозможување на пристап до интернет и информатички и комуникациски технологии кои се предуслов за користење на електронски услуги, но и развој на дигитални вештини. Во однос на обезбедување на целосна дигитална инклузивност, Националната стратегија за правата на лицата со попреченост на Република Северна Македонија 2023–2030 година, која е во фаза на подготовка предвидува активности за воспоставување на дигиталната пристапност, со особено внимание на соодветна имплементација на WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) стандардот на сите веб страни што се од јавен и општ интерес на граѓаните.

Како што е погоре наведено, дигитализацијата на државните институции кои нудат услуги за граѓаните треба да биде пресликана во едно централно место кон граѓаните и бизнисите, односно во Националниот портал за електронски услуги. На овој портал граѓаните и бизнисите на лесен и едноставен начин ќе можат да ги пронајдат услугите, да аплицираат, да го следат процесот на нивна реализација или да ги пронајдат документите од веќе добиените услуги од институциите на локално и централно ниво.

⁷⁴ Пресметано од 1300 институции

Во февруари 2021 година ВРСМ ја усвои новата Методологија за оценка на индекс на квалитет на институциите која беше предвидена со Програмата за работа на ВРСМ 2021 – 2022 година.

Методологијата за оценка на квалитетот на работата на институциите опфаќа собирање податоци, правење анализи и известување со цел да се добијат информации за напредокот во имплементацијата на целите и реформите, како и евентуалните проблеми во работењето на институциите во кои се врши мерењето. Процесот опфаќа мерење на начинот на управување со ресурсите на институцијата, процеси на работење и испорачување на услуги, како и резултатите од работењето.

Мерење на задоволството на корисниците според оваа Методологија се состои во две фази:

- МИОА ги доставува прашалниците до институции во кои се врши мерењето а истите ги пополнуваат однапред подготвените прашалници кои содржат прашања од пет области на институционалното работење и тоа: стратешко планирање, управување со човечки ресурси, обезбедување услуги, транспарентност и управување со квалитет и така пополнети ги враќаат во МИОА.
- МИОА ангажира надворешна куќа која врши теренско истражување на задоволство на граѓаните од услугите на институциите во кои се врши мерењето, преку однапред подготвени урнеци од анкета и таен клиент.
- Резултатите од одговорите се внесуваат во однапред подготвената матрица која го пресметува резултатот од истражувањето.

Прв циклус на мерење на задоволството беше спроведен во 2021 година, а извештајот од анализата ги рангираше институциите според успешноста.

Организациска и институционална рамка

Основен предизвик за доследна реализација на дигитализацијата на процесите во јавната администрација претставува недостатокот на ИТ професионалци во јавниот сектор. Така, само на ниво на министерства, од вкупно систематизирани 431 работно место во одделенијата за ИТ, пополнети се само 210, односно помалку од половина од систематизираните места за овој вид на специјализирани кадри. Дополнителен проблем претставува отсуството на законска можност овој вид кадар да биде конкурентен на понудата на приватниот сектор во однос на

платите, надоместоците и другите бенефити. При индивидуалните институционални напори за решавање на ова прашање најчесто се нудат решенија каде што не се прави јасна дистинкција помеѓу ИТ кадарот и останатите вработени.

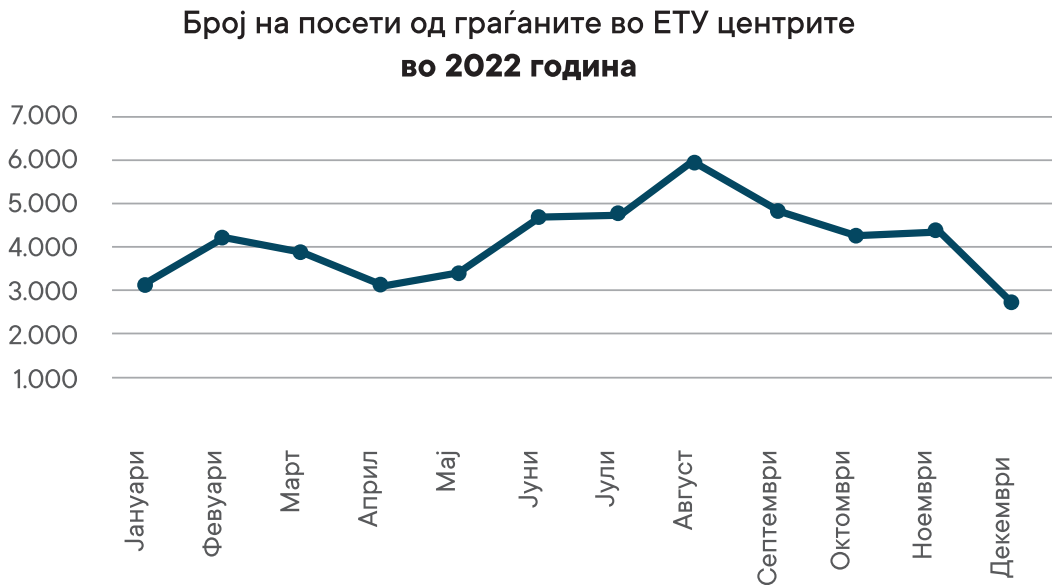
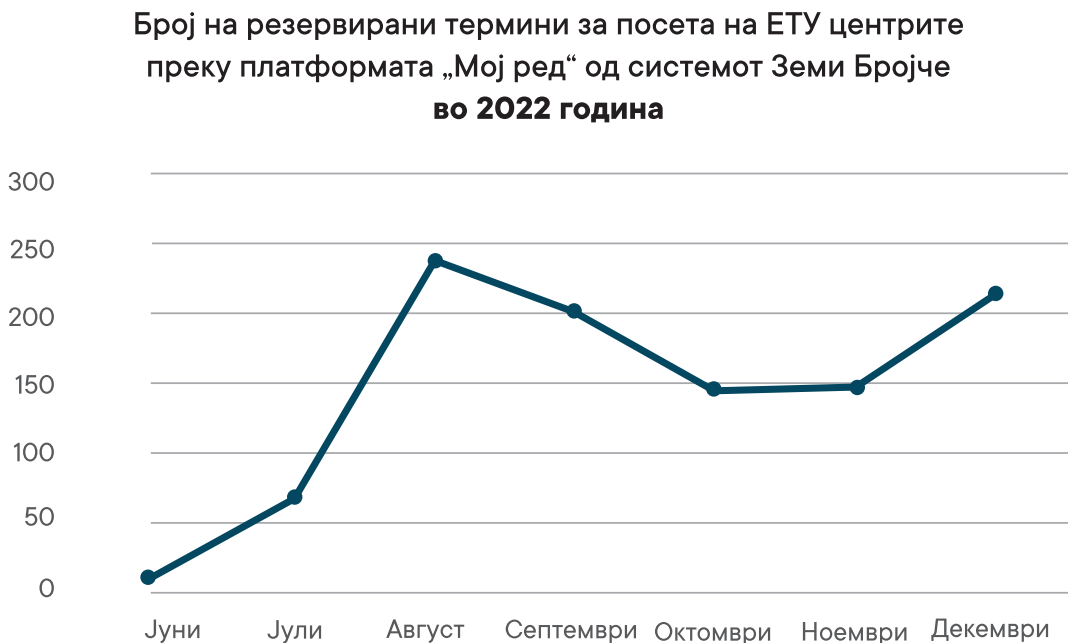
Во однос на институционалната и организациска рамка, дигиталната трансформација е можеби единствената област каде не постои институција надлежна за спроведување, како и институција надлежна за вршење на инспекциски надзор над спроведувањето на утврдените политики. Институциите не располагаат со организациони единици надлежни за клучните ИТ системи. Овааконстатација се однесува и на актуелната состојба во судските органи, особено во однос на нивното дигитално поврзување со институциите што ја сочинуваат јавната администрација.

Од 2018 година се воспоставуваат и опремуваат деловни простории – Центри за услуги, именувани како „Една точка за услуги“ (ЕТУ), со што им се овозможува на граѓаните, вклучувајќи ги и лицата со попреченост, на едно место да добијат услуги и информации од различни државни и јавни институции. До 2022 година отворени се пет ЕТУ центри во Скопје, Тетово, Куманово, Битола и Охрид. Во продолжение е даден график за бројот на посети за користење на услугите:

Во однос на посетеноста на овие пет ЕТУ центри, кумулативно на годишно ниво за 2021 година биле реализирани 23.534 посети од граѓани во ЕТУ центрите за остварување на одредени услуги или добивање на информации, додека во 2022 година оваа бројка изнесува 49.982 посети од граѓани во овие ЕТУ центри, со тоа што сакаме да нагласиме дека повеќе од 2/3 од овие посети биле реализирани во ЕТУ центарот во Скопје.

Дополнително, се бележи прогресивен раст на користењето на можноста од страна на граѓаните за електронско закажување на термин за посета на ЕТУ центарот преку платформата „Мој Ред“ дел од системот „Земј бројче“ и досега над 1.000 граѓани ја искористиле можноста само во последната половина од 2022 година од кога е и ставен системот во полн капацитет.

Во однос на показателот за квалитет на услугата во ЕТУ центрите, каде што го мериме времето на чекање, граѓанинот од пристигнување односно од моментот на земање на тикет за реден број до неговото повикување за услужување, има напредок во однос на 2021 година. Имено, во

Графикон 6 - Посетеност на 5 пет ЕТУ центри во 2022 година**Графикон 7 - Резервации на термини во ЕТУ центрите**

2022 година просечното време на чекање за повикување за услужување е околу 15–тина минути, што е резултат на подобриот начин на менаџирање на човечкиот кадар и подобрената само дисциплина на шалтерските службеници бидејќи и самите имаат увид во нивните статистички податоци во однос на нивната ефективност и ефикасност на давање услуги на граѓаните.

И покрај постигнатите резултати, постојат одредени проблеми кои се систематизирани во следниве 12 точки:

- 1) Нема унапредување и развој на софтверот „Прокси Модул“ уште од 2019 година, а без унапредување на тој модул преку кој се овозможуваат едношалтерските услуги, шалтерските службеници не можат да ги обез-

- бедуваат најфреквентните услуги потребни за граѓаните (на пример: Извод од матична книга на родените), ниту пак можат да предлагаат додавање на нови функционалности кои им се потребни за олеснување и за подобро функционирање на едношалтерскиот систем;
- 2) Не е овозможено проблемите да ги пријавуваат лично шалтерските службеници во директна комуникација со изведувачот – во истиот момент кога има проблем со реализација на одредена услуга за некоја странка (и телефонска и преку систем за тикети) што пак доведува до неинформираност на шалтерските службеници за периодот на достапност на услугите за точно да ги информираат странките при побарувањето за остварување на услугата;
 - 3) Не е овозможена обука на шалтерските службеници при додавањето на нова услуга во Прокси Модулот, како да посредуваат за истата и да побараат појаснување од изведувачот доколку се соочат со непредвидена нова ситуација;
 - 4) Не е овозможена интеграција со физички PoS терминал за наплата, за да може шалтерските службеници да ги даваат услугите кои се наплаќаат;
 - 5) Прокси модулот не е интегриран со ДМС системот за заведување на договорите, кои ги склучуваат шалтерските службеници со странките;
 - 6) Прокси модулот не е интегриран со порталот за ЕТУ, за граѓаните на јавно достапен начин континуирано да се информираат со ажурирани податоци. Податоците не се ажурирани од 2019 година;
 - 7) Не се обезбедени средства за одржување на ИТ уредите и останатата опрема, гаранциите на истите завршуваат оваа година и доколку се расипе одредена опрема нема како да се сервисира. Постојат дефекти кои го попречуваат дури и работењето на локацијата (на пример ЕТУ Охрид, не е функционална инвертер климата за топлење и ладење на локалот);
 - 8) Не е оформен сектор/одделение за координација на ЕТУ. Сеуште за одредени ЕТУ локации не е решено кадровското прашање со шалтерските службеници, од аспект на нивен постојан ангажман, и начинот на мониторинг на евиденцијата на физичко присуство на работно место;
 - 9) Нема осигурување на движните и недвижните ствари во ЕТУ центрите;
 - 10) Нема мобилни телефони (броеви) на име на ЕТУ центрите, преку кои шалтерските службеници ќе може да ги известуваат граѓаните по СМС/вибер, за статусот на одреден предмет или разрешување на одреден проблем;
 - 11) Скратени се средствата во Буџетот за 2022 година за унапредување и развој на Прокси Модулот, иако беа обезбедени средства и беше предвидено во годишниот план за јавни набавки за 2022 година „ Надградба на прокси Модулот и Развивање на софтверско решение за потребите на ЕТУ и стандарди за комуникација со различни е-портали “;
 - 12) Нема унапредување на правната рамка, за подобра искористеност на отпечатената форма од електронски издадениот документ, за неговата верификација од страна на институциите и неговото безусловно прифаќање како валиден документ.

3. СТРАТЕШКА РАМКА

Со оглед дека времетраењето на преговорите за полноправно членство зависат од брзината со која се спроведуваат реформите во државата, а имајќи ја предвид анализата на состојбите и утврдените предвици во секоја од приоритетните области, со Стратегијата за РЈА, во временскиот период до кога се очекува РСМ да стане полноправна членка на ЕУ, се поставува следнава:

ВИЗИЈА

” ДЕПОЛИТИЗИРАНА, ЕФИКАСНА, ЕФЕКТИВНА И ОТЧЕТНА ЈАВНА АДМИНИСТРАЦИЈА КОЈА ОБЕЗБЕДУВА КВАЛИТЕТНИ ПОЛИТИКИ И ЛЕСНО ДОСТАПНИ УСЛУГИ ЗА ГРАЃАНИТЕ И БИЗНИС ЗАЕДНИЦАТА. РАБОТАТА НА ЈАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА СЕ ТЕМЕЛИ НА ЕВРОПСКИТЕ НАЧЕЛА И ВРЕДНОСТИ И ПРИДОНЕСУВА КОН ОДРЖЛИВ ЕКОНОМСКИ РАСТ, ВЛАДЕЕЊЕ НА ПРАВОТО, СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА И БЛАГОСОСТОЈБА

За постигнување на оваа визија за реформата на јавната администрација се утврдени следните општи и посебни цели:

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦЕЛИ ВО СТРАТЕШКАТА РАМКА

Приоритетна област 1:**Креирање на политики и координација**

Општа цел: Ефективно, ефикасно, транспарентно, инклузивно креирани политики базирани на докази

Посебна цел 1: Воспоставен конзистентен и функционален систем за креирање политики и донесување закони

Посебна цел 2: Зголемена транспарентност, инклузивност и партиципативност во процесот на креирање политики и подготовка на закони

Приоритетна област 2:**Јавна служба и управување со човечките ресурси**

Општа цел: Департизирана, професионална и стручна јавна администрација

Посебна цел 1: Деполитизација на јавната администрација

Посебна цел 2: Професионализација на јавната администрација

Посебна цел 3: Обезбедување квалитет и стручност на јавната администрација

Посебна цел 4: Воспоставување на унифициран и кохерентен систем на плати во јавната служба

Приоритетна област 3:**Одговорност, отчетност и транспарентност**

Општа цел: Одговорно, отчетно и транспарентно работење на институциите

Посебна цел 1: Кохерентна и оптимизирана државна управа

Посебна цел 2: Подобрена ефикасност на управните постапки

Посебна цел 3: Зајакнат интегритет на институциите

Посебна цел 4: Зголемена транспарентност на институциите на државно и локално ниво

Посебна цел 5: Создавање на поволно опкружување за користење на податоците од јавниот сектор

Приоритетна област 4:**Давање услуги и дигитална трансформација**

Општа цел: Дигитализирана јавна администрација

Посебна цел 1: Дигитална средина за подобро работење на администрацијата

Посебна цел 2: Зголемен квалитет и достапност до услугите

3.1. Општа и посебни цели во приоритетна област 1: Креирање политики и координација

ОПШТА ЦЕЛ: Ефективно, ефикасно, транспарентно, инклузивно креирани политики базирани на докази

Креирањето политики и законодавниот процес во рамки на ВРСМ треба да се одвиваат низ ефективна постапка, заснована на докази и отворена за учество на засегнатите страни. Оттука, мерките во приоритетната област за развој на политики и координација имаат за цел: планирањето на јавните политики и Буџетот да бидат усогласени; целите на политиката да бидат јасно дефинирани засновани на докази и анализи, јавните политики да се креираат преку отворен процес, да се усогласени и добро координирани, како и доследно и редовно да се следи и оценува постигнувањето на целите.

Општата цел ќе се следи преку следниов показател на ниво на ефект:

ОПШТА ЦЕЛ: ЕФЕКТИВНО, ЕФИКАСНО, ТРАНСПАРЕНТНО, ИНКЛУЗИВНО КРЕИРАНИ ПОЛИТИКИ БАЗИРАНИ НА ДОКАЗИ			
Показател на ефект:	Почетна вредност 2021	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Вредност на показателот на СИГМА за тематската област Развој и координација на политики од Начелата на јавната администрација	2,1	3	4

Општата цел ќе се постигне преку спроведување на две посебни цели:

Посебна цел 1.1.: Воспоставен конзистентен и функционален систем за планирање, креирање политики и донесување закони

М 1.1.1.: Развивање и одржување на функционален механизам за усогласување на долгорочното со среднорочното и годишното планирање

Од клучна важност е електронското хоризонтално и вертикално поврзување на организационите единици за стратешко планирање во министерствата со ГС. Паралелно со процесот на меѓусебно поврзување за кој се неопходни материјални ресурси (софтверски решенија), потребно е јакнење на кадровските капацитети во ГС и на организационите единици и вработените во министерствата за стратешко и буџетско планирање и за воедначена и правилна подготовка, спроведување, евалуација и известување за реализацијата на секторските и мултисекторските стратегии. За реализација на мерката ќе се унапредат механизмите за ресорска и меѓуресорска координација и соработка, како и адаптација на електронскиот систем за стратешко планирање согласно новите подзаконски акти (методологија и упатство) за секторски стратегии и надградба на постојниот електронски систем за подготовка, следење и реализација на ГПРВ и поврзување со планираните активности во НПАА. Преку воведување и редовно ажурирање на електронски регистар на секторски стратегии ќе се овозможи секторски пристап во планирањето.

Воедно, со усвојување на нова Методологија за подготовка на НПАА, програмирањето на НПАА 2023–2030 и годишното ажурирање согласно методолошките насоки, ќе се унапреди планирањето на пристапниот процес, при што фокусот ќе се стави на активности за усогласување на националното законодавство со законодавството на ЕУ како и другите приоритети кои ќе произлезат од објаснувачкиот и билатералниот

скрининг (записници, препораки, прашалници и патокази) препораките од годишните извештаи на ЕК, обврските од состаноците на телата формирани согласно Спогодбата за стабилизација и асоцијација, оценските мисии, итн.

На овој начин, и со донесувањето на Националната развојна стратегија 2023–2043 ќе се воедначи целиот систем на долгорочно, среднорочно и годишно планирање, со можности во реално време процесот да биде следен и да се укажува на евентуалните недоследности во неговото спроведување (доцнење, преклопување на мерки и активности, обезбедување на буџетски средства и сл.) со што ќе се овозможи поголема прегледност, контрола и поврзување со буџетот. Истовремено, овој систем ќе има влијание и врз подготовката и усогласувањето на планските документи на единиците на локална самоуправа.

Конечно, за постигнување на целите на мерката ќе се зајакне соработката на ВРСМ и СРСМ во однос на планирањето и спроведувањето на законодавната агенда, заради предвидливост на работата на СРСМ и избегнување на носење закони по итна и скратена постапка.

М 1.1.2.: Унапредување на системот на координација на политики и одлучување на ВРСМ

Констатираните слабости во координацијата на политиките и одлучувањето на ВРСМ ќе бидат надминати најпрво со подобрување на правната рамка преку усвојување на нов Деловник за работа на Владата на Република Северна Македонија заради операционализација на функциите и подобрена координација помеѓу органите кои го сочинуваат „Центарот на Владата“, а воедно ќе се подобри транспарентноста и ефикасноста на системот на одлучување на ВРСМ. Понатаму, ќе се зајакнат капацитетите на ГС за суштинска контрола на квалитетот на политиките и прописите и ќе се воспостави механизам за следење

на донесувањето во предвидениот рок на подзаконските акти потребни за ефективна примена на законите. Со надградба на системот Е-Влада ќе се обезбеди целосна дигитализација на процесите и поедноставување на работата на ГС, како и поврзување со дигиталните платформи: е-Парламент, Службен весник на Република Северна Македонија, НПАА и ЕНЕР.

Во делот на унапредување на системот на координација на пристапниот процес и обезбедување на непречено функционирање, координација и следење на работата на телата од Преговарачката структура, ќе се подготват правилници, протоколи, упатства и урнеци.

М 1.1.3.: Квалитетно транспонирање на правото на ЕУ во националното законодавство

За реализација на оваа мерка, односно за квалитетно транспонирање на правото на ЕУ во националното законодавство, а имајќи ја предвид новата Методологија на ЕУ за проширување, потребно е да се обезбедат обуки и стручно усовршување на вработените на СЗ, особено за транспонирање на правото на ЕУ во националното законодавство, со оглед дека СЗ се грижи за обезбедување на конзистентноста на правниот систем и дава стручни мислења за усогласување на предлозите на законите и на другите прописи со Уставот на Република Северна Македонија, со законодавството на ЕУ и со меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот Република Северна Македонија.

По завршување на обуките и стручното усовршување на вработените во Секретаријатот за законодавство предвидено е вработените во СЗ да го споделат своето знаење и искуство преку одржување на обуки за номотехнички правила и за транспонирање на правото на ЕУ во националното законодавство за сите органи на државна управа кои се јавуваат како предлагачи на правни акти усогласени со законодавството на ЕУ, со материјална и техничка поддршка од ГС.

Квалитетна и навремена подготовка на правото на ЕУ е предуслов, како за преговорите, така и за севкупниот процес на европската интеграција на државата. Но, неговото усвојување е услов, а не предмет на преговарање со Унијата, оттука, преводот на правото на ЕУ (во сите негови фази) претставува наша обврска која мора да биде извршена со највисок квалитет и да се одвива континуирано. Квалитетната транспозиција, не претставува само номотехничко прашање, туку

и прецизно пренесување на правните концепти од европското законодавство на македонски јазик заради постигнување на ист правен ефект и униформно важење на правото.

Системот на превод на правото на ЕУ е воспоставен и се одвива преку внатрешни ресурси во СЕП и надворешни економски оператори, со буџетот на СЕП, но и преку други проекти⁷⁵. Процесот на преведување на правото на ЕУ е мултидисциплинарен проект, кој поминува низ четири фази – превод, јазична ревизија, стручна и правна ревизија и верификација, но во моментот се одвиваат само првите две фази од истиот. Заради квалитетна транспозиција на правото на ЕУ во националниот систем, неопходно е најитно воспоставување и одржување на ефикасен систем за подготовка на националната верзија на *acquis* и во третата и четвртата фаза од процесот. Тоа би значело формирање на тело (комитети, работни групи или сл.) за стручна и правна ревизија на терминологијата од веќе преведените акти – како од примарното, така и од секундарното законодавство и потоа тело за верификација на терминологијата, со цел да се комплетира процесот на подготовка на националната верзија на правото на ЕУ.

Конечно, во рамките на оваа мерка ќе се изврши и анализа на прописите кои содржат одредби за одложна примена или за престанување на важење со денот на пристапување на РСМ во ЕУ, со цел да се добие појасна слика за степенот на усогласеност со правото на ЕУ.

Мерка 1.1.4.: Ефективно и доследно спроведување на процесот на ПВР

Од особена важност е зајакнувањето на човечките ресурси одговорни за подготовка, но и проверка на содржината на извештаите за ПВР. Извештаите за ПВР ќе станат задолжителен дел од документацијата која заедно со предлог законите ќе се доставува до СРСМ, со што ќе се зајакне обврската на министерствата за нивна квалитетна и навремена подготовка.

Заради поквалитетно спроведување на процесот на ПВР, ќе се олесни и воедначи процесот на ПВР во министерствата преку активности од оперативен и нормативен карактер, како проп-

⁷⁵ (како „Нордиска поддршка за напредокот на Северна Македонија“ финансиран од Амбасадата на Кралството Норвешка (АКН) и Шведската агенција за меѓународен развој и соработка (СИДА) спроведуван од Канцеларијата на Обединетите нации за проектни услуги (УНОПС) и други)

ишување на јасни правила и процедури за планирање, спроведување и следење на процесот на ПБР, а ќе се воспостави и директна врска помеѓу ex-ante и ex-post анализата. Опсегот на процесот на ПБР постепено ќе се прошири и на подзаконските акти со што ќе се обезбеди анализа на степенот на оптовареноста и трошоците кои се наметнуваат преку прописите за граѓаните и деловните субјекти. Воедно, во рамки на процесот на реорганизација, јасно ќе се постави институционалната одговорност за централно управување со процесот на ПБР, во ГС со

мандат за процедурална и квалитативна оценка на проценките спроведени од страна на министерствата, редовна поддршка на државните службеници во министерствата преку обезбедување совети и спроведување на активности за јакнење на знаењата и капацитетите за спроведување на ПБР и обезбедување на електронски алатки за поддршка.

М 1.1.5.: Подобен квалитет и достапност на статистички податоци за креирање политики базирани на докази

Посебна цел 1.1.: Воспоставен конзистентен и функционален систем за креирање политики и донесување закони			
Показател на исход:	Почетна вредност 2021	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Показател на квалитет на прописите (Regulatory Quality) - ранг на Светска Банка	0,4	0,5	0,7
Мерка 1.1.1. Развивање и одржување на функционален механизам за усогласување на долгорочното со среднорочното и годишното планирање			
Показатели на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на секторски стратегии што се целосно усогласени со методолошките критериуми	Ќе се измери во 2023	90%	100%
Процент на извештаи за спроведување на секторски стратегии што се целосно усогласени со методолошките критериуми	Ќе се измери во 2023	90%	100%
Мерка 1.1.2. Унапредување на системот на координација на политики и одлучување на BPCM			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2018	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на доставени акти до Собранието на РСМ согласно законодавната агенда	18%	60%	100%
Мерка 1.1.3. Квалитетно транспонирање на правото на ЕУ во националното законодавство			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2021	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на подготвена национална верзија на Acquis	13%	25%	76%
Мерка 1.1.4. Ефективно и доследно спроведување на процесот на проценка на влијанието на регулативата (ПБР)			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2021	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на предлози на закони кои ги исполнуваат минимум критериумите во однос на процедурата на процесот на ПБР	20,7%	50%	80%
Мерка 1.1.5. Подобен квалитет и достапност на статистички податоци за креирање политики базирани на докази			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2021	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на официјални статистички податоци усогласени со стандардите на Евростат	67%	76%	85%

Со оваа мерка ќе се подобри квалитетот, квантитетот и достапноста на официјални статистики, преку зголемување на статистичката продукција и бројот на објавени сетови како на Максстат базата на податоци на Државниот завод за статистика, така и кај останатите носители во националниот статистички систем. На овој начин ќе се зголеми расположливоста, достапноста и видливоста на податоците кои ќе можат да се користат за спроведување на анализи при подготвување на јавните политики и прописите. Воедно, ќе се подигне статистичката писменост за користење на статистички податоци, првенствено кај министерствата и другите органи на државна управа, кои ќе се обучат како да пристапат и како да ги искористат објавените податоци.

Посебната цел и мерките за остварување на посебната цел ќе се следат преку следниве показатели на ниво на исход и на резултат:

Посебна цел 1.2.: Зголемена транспарентност, инклузивност и партиципативност во процесот на креирање политики и подготовка на закони

М 1.2.1.: Вклучување на заинтересираните страни и пошироката јавност во креирањето на политиките и подготовката на законодавството

Со цел поголемо промовирање на отвореноста и транспарентноста на јавната администрација и олеснување на вклучувањето на засегнатите страни во развојот на политиките, ќе се зголеми рокот за консултации на ЕНЕР од 20 на 30 дена со што ќе се овозможи доволно време на засегнатите страни да ги анализираат законите и да ги подготват своите мислења. За да се подобри почитувањето на обврската за спроведување на консултациите, ќе се воспостави редовна постапка за следење на спроведувањето на процесот на консултации и јавна достапност на мислењата за Извештаите за ПВР изработени од министерствата, а ќе се подобри и правната и методолошката рамка за спроведување на консултации со засегнати страни за подзаконските акти кои ги донесува ВРСМ и актите кои се донесуваат од страна на министрите. Воедно, ќе се направи надградба на ЕНЕР темелена на потребите на корисниците.

Со цел почитување на роковите за спроведување на консултации и зајакнување на видливоста на процесот на консултации во Извештајот

за ПВР, ќе се зајакнат контролните механизми со новиот Деловник за работа на ВРСМ и Методологијата за ПВР. Процесот на предлагање на иницијативи во ГПРВ ќе биде дополнет со план за консултации со засегнатите страни. Воедно, ќе се зајакне правната рамка за вклучување на засегнатите страни во процесот на изготвување закони и подзаконски акти преку донесување на посебно упатство, како и усвојување на модел за учество на засегнатите страни во преговарачката структура и подготовката на преговарачките позиции. Мерката треба да овозможи подобрување на работењето на секторските работни групи во насока на зајакнување на капацитетот за спроведување на секторскиот пристап и одржување на постојан дијалог меѓу сите чинители во процесот.

М 1.2.2.: Редовно и навремено информирање на јавноста за работата на ВРСМ и за спроведувањето на планските документи

Со цел да се обезбеди предвидливост во работата на ВРСМ, дневниот ред за седниците на ВРСМ ќе се објавува пред нивното започнување. На тој начин ќе се даде преглед на очекуваните одлуки на седниците на ВРСМ. Исто така, ВРСМ и органите на државната управа, редовно и навремено ќе објавуваат извештаи за спроведување на секторските стратегии, на НПAA и на ГПРВ со што ќе се овозможи преглед на степенот на реализација на предвидените цели и активности и исполнувањето на обврските во однос на пристапниот процес. Оваа мерка ќе придонесе кон поголема транспарентност и зајакнување на отчетноста на ВРСМ.

Посебната цел и мерките за остварување на посебната цел ќе се следат преку следниве показатели на ниво на исход и на резултат:

Посебна цел 1.2.: Зголемена транспарентност, инклузивност и партиципативност во процесот на креирање политики и подготовка на закони			
Показател на исход:	Почетна вредност 2021	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Вредност на показателот на СИГМА за консултации со јавноста за јавни политики (тематската област Развој и координација на политики од Начелата на јавната администрација)	2	2,5	3,5
Мерка 1.2.1 Вклучување на заинтересираните страни и пошироката јавност во креирањето на политиките и подготовката на законодавството			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2021	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на работни групи формирани при изработка на предлози на закони со вклучени претставници на граѓански организации	35%	50%	60%
Процент на предлози на закони со нацрт Извештаи за ПВР за кои е запазена постапката за консултации на ЕНЕР	18%	50%	80%
Мерка 1.2.2 Редовно и навремено информирање на јавноста за работата на ВРСМ и за спроведување на планските документи			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на јавно објавени извештаи за спроведување на секторски стратегии	Ќе се измери во 2023	90%	100%

3.2. Општа и посебни цели во приоритетна област 2: Јавна служба и управување со човечките ресурси

ОПШТА ЦЕЛ: Департизирана, професионална и стручна јавна администрација

Врз основа на анализите на постигнатите резултати во остварувањето на општата и посебните цели утврдени во Стратегијата за РЈА со Акциски план (2018 – 2022), а следејќи ги наодите и препораките содржани во Извештајот на СИГМА од 2021 година⁷⁶, извештаите на граѓанскиот сек-

тор⁷⁷ и раководејќи се од потребите на граѓаните во областа на јавната служба и управувањето со човечките ресурси во следниот осумгодишен период, во Стратегијата за РЈА се утврдува истата општа цел како и претходно, од едноставна причина што целта е објективно поставена, сеопфатна и за жал се уште актуелна.

⁷⁶ Во областа на јавната служба и управувањето со човечките ресурси, учиното на Република Северна Македонија останува меѓу најслабите во регионот, со просечна вредност на индикаторот од 2.6.

⁷⁷ „Национален монитор за реформи во јавната администрација Северна Македонија 2019/2020, Институт за Европска политика, Скопје, 2021; Трет Извештај за степенот на имплементација на Стратегијата за реформа на јавната администрација 2018-2022, Фондација Отворено општество – Македонија

Оттука, потребно е преземање на сет меѓусебно поврзани мерки за јакнење на професионалниот развој на службениците, воведување на мерит систем при нивното вработување, унапредување и утврдување одговорност, а особено важно е издвојување на статусот, правата и одговорностите на раководните лица во јавната администрација за да може да се очекува правилно и доследно менаџирање со процесите и кадрите.

Ефикасноста на јавната администрација и нејзиното целосно ставање во функција на граѓаните првенствено подразбира нејзина департизација, професионализација и стручност. Тоа е единствениот начин кој на граѓаните може да им гарантира побрзо, поквалитетно и поефтино остварување на нивните индивидуални права, како и заштита на јавниот интерес. Поаѓајќи од вака утврдената општа цел, се предвидуваат следниве посебни цели за нејзино спроведување:

Општата цел ќе се следи преку следниов показател на ниво на ефект:

работно место, начелото на стручност и компетентност и начелото на родова еднаквост треба да се примарни и единствено применети во целиот процес на селекција, вработување и унапредување на сите нивоа во јавната администрација, додека во фазата пред донесување на одлуката за избор секако треба да се води сметка и за начелото на соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците. На овој начин, од една страна се надминува потребата од примена на алатката наречена „балансер“, која во пракса предизвикува бројни злоупотреби, а од друга страна останува примената на начелото на соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците.

Со објективни критериуми и постапки на отворен натпревар за избор на најдобриот кандидат, спроведени од професионалци во администрацијата кои поседуваат висок степен на стручност и интегритет ќе се направи брана од политичкото влијание.

Мерките за намалување на политизацијата треба да се препознаат уште во процесите што

ОПШТА ЦЕЛ: ДЕПОЛИТИЗИРАНА, ПРОФЕСИОНАЛНА И СТРУЧНА ЈАВНА АДМИНИСТРАЦИЈА

Показател на ефект:	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2021	2026	2030
Вредност на показателот на СИГМА за тематската област Јавна служба и управување со човечките ресурси од Начелата за јавна администрација	2.6	3	3.5

Посебна цел 2.1.: Деполитизација на јавната администрација

Оваа цел обезбедува разграничување на професионалното од политичкото ниво во јавната администрација, преку отстранување на политичко влијание врз секој сегмент што го сочинува службеничкиот систем, започнувајќи од вработувањето (влез во јавната администрација), превземањето (мобилноста) од една во друга институција, унапредувањето, се до престанокот на службеничкиот однос. Тука се опфатени и сите други аспекти на процесот на управување со човечки ресурси: оценувањето, наградувањето, стручното усовршување, дисциплинската и материјална одговорност, остварување на правата и обврските од службеничкиот однос.

Имено, начелото на еднаков пристап до секое

претходат на постапките за селекција при вработување и унапредување во јавната служба. Истите се осмислени така што трендот на постепена деполитизација треба да почне уште при стратешкото планирање на ресурсите кое нужно е поврзано со стратешките приоритети и цели на ВРСМ, изразени уште во Национална развојна стратегија, секторските стратегии (со посебен акцент на Стратегијата за РЈА, Програмата за реформа на управување со јавните финансии, Стратегијата за јавна внатрешна контрола и сл.) „Програмата за работа на ВРСМ и заклучно стратешките планови на институциите.

Клучно кон што треба да придонесат мерките и активностите од оваа посебна цел е да се зголеми довербата на граѓаните во институциите и да се врати интересот на квалитетни кадри за работа во администрација, но и за раководење

на институциите во јавниот сектор⁷⁸.

Во рамките на оваа посебна цел, предвидени се следните мерки како алатки за спречување на политичко влијание врз работењето и процесите во јавната администрација:

М 2.1.1.: Поврзување на стретешкото планирање со управувањето со човечките ресурси во секоја институција

Оваа мерка во секоја институција одделно, треба да претставува алатка со која точно и прецизно ќе се планираат сите вработувања и ќе се спречи прекумерното вработување и полнење на институциите со партиски кадар. Главна активност за реализација на мерката ќе биде изработка на планови за вработени, базирани на реалните потреби и финансиски можности на институциите кои произлегуваат од нивните надлежности и расположиви буџетски средства образложени во стратешките планови на институциите. Дополнително, за остварување на посебната цел, потребна е и унификација на организационата поставеност на административната служба (што е во согласност со реорганизацијата на управата утврдена во третата приоритетна област) за да престанат партиските влијанија при изготвување на актите за внатрешна организација и систематизација на работните места во институциите од јавниот сектор.

М 2.1.2.: Јакнење на улогата на интервјуто базирано на компетенции во постапките за вработување на јавната администрација

Интервјуата ќе бидат структурирани и спроведувани на потполно различен начин од досегашната пракса. Активностите ќе се одвиваат во правец на формирање на комисии за интервјуа составени од професионалци, психолози и лица со изграден личен интегритет, а резултатите од така спроведените интервјуа ќе бидат содржани во посебен извештај и јавно објавувани.

М 2.1.3.: Периодична проверка на компетенциите на веќе вработениот кадар

Мерката ќе обезбеди филтрирање на некавалитетните кадри од јавната администрација и ќе се напушти праксата на “еднаш влезен – засекогаш административен службеник“. Проверките на компетенциите ќе бидат објективни и организи-

рани преку Академијата за професионален развој на администрацијата.

М 2.1.4.: Унификација на организационата поставеност на административната служба во општините и во институциите од областа на дејностите од јавен интерес: образование, здравство, култура, социјална и детска заштита, комуналните и др. дејности од јавен интерес, во насока на спречување на изготвување на предимензионирани акти за внатрешна организација и систематизација на работните места во институциите на јавниот сектор и креирање на работни места и услови по нарачка и конкретна потреба од “вдомување на партиски кадар“.

Посебната цел и мерките за остварување на посебната цел ќе се следат преку следниве показатели на ниво на исход и на резултат:

⁷⁸ Се подразбираат институциите согласно Извештајот од Регистрот на вработените во јавниот сектор, кој МИОА го објавува еднаш годишно.

Посебна цел 2.1 Деполизитизација на јавната администрација			
Показател на исход:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на усвоени жалби на одлуки за избор на најуспешен кандидат во постапките за вработување на јавен оглас во институциите на јавниот сектор	1%	0,5%	0%
Мерка 2.1.1. Поврзување на Стратешкото планирање со Управувањето со човечки ресурси			
Показатели на резултат:	Почетна вредност 2023	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на донесени Планови за вработување согласно стратешките приоритети на институцијата	0	75%	100%
Процент на усогласени акти за систематизација со утврдени “СМАРТ” описи на работни места во однос на вкупниот број на донесени акти за систематизација на работни места	0	20%	50%
Мерка 2.1.2. Јакнење на улогата на Интервјутото базирано на компетенции во постапките за вработување на јавната администрација			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2023	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на објавени Одлуки за избор на најуспешен кандидат со образложение базирано на докази за секоја донесена одлука поединечно	0	30%	75%
Процент на жалби поднесени од кандидати на донесени одлуки за избор	0,66%	0,5%	0,1%
Мерка 2.1.3 Периодична проверка на компетенциите на веќе вработениот кадар			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2023	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на институции кои спровеле проверка на компетенции	0%	5%	35%
Процент на вработени кои поминале успешно на проверката	0%	75%	100%
Мерка 2.1.4. Унификација на организационата поставеност на административната служба во општините и во институциите од областа на дејностите од јавен интерес: образование, здравство, култура, социјална и детска заштита, комуналните и други дејности од јавен интерес			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2023	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Број на области во кои се утврдени насоки за организациската поставеност и бројот на вработени во административните служби	0	1 област	Сите 7 области

Посебна цел 2.2: Професионална јавна администрација (развој на професија - административен службеник)

Целта предвидува професионален раст и развој на секој вработен во јавната администрација, изградба на кадар со интегритет, со високи морални вредности, знаења во структурата, професионален однос кон работата и извршувањето на работните задачи.

Во рамките на оваа посебна цел, предвидени се повеќе мерки кои треба да обезбедат професионален однос кон работата на секој службеник со што се обезбедува јакнење на личниот и институционалниот интегритет, одговорност во работењето и зголемување на довербата на јавноста во институциите:

М 2.2.1.: Професионализација на високите раководни позиции во јавната администрација

Професионализацијата на јавната администрација ќе започне токму од високата раководна служба, која ќе ги опфати сите службеници на високите раководни позиции во јавната администрација (senior civil service) што ќе претставува поттик и модел за професионализација на сите останати вработени во јавната администрација.

За реализација на мерката ќе се донесе Закон за висока раководна служба, со кој ќе се воспостави унифициран систем на објективни критериуми за избор на високи раководители во институциите преку транспарентни постапки базирани на јавни огласи, ќе се забрани именување на „вршители на должност“ со неограничен мандат и без исполнети законски критериуми и ќе се обезбеди континуитет, професионалност и одговорност во раководењето со јавната служба.

М 2.2.2.: Унапредување на стандардизацијата на организационите единици за управување со човечките ресурси и редефинирање на нивната организационата поставеност

Преку оваа мерка ќе се постигне професионализација и јакнење на капацитетите на организационите единици за УЧР во сите институции за да се унапреди нивното значење и улогата во раководењето, организацијата и спроведувањето на сите процеси врзани за управувањето со вработените во јавната администрација.

Ова подразбира преземање на активности за реорганизација и реструктурирање на поста-

веноста на организационите облици (сектори и одделенија) за човечки ресурси и нивна поделба на: одделенија кои ќе извршуваат класични оперативни технички активности како пријава/одјава на вработени, изготвување на решенија за годишни одмори, боледувања, издавање на потврди за работен стаж и слично и одделенија кои ќе ги креираат политиките и ќе ги спроведуваат процесите во сферата на управување со човечките ресурси во институцијата чии капацитети треба да бидат зајакнати.

М 2.2.3.: Унапредување во јавната администрација базирано на “мерит” и “Смарт” описи

Унапредувањето во службата ќе се базира врз реално оценување на перформансите на секој службеник со што ќе се спречи политичко влијание и секаков вид субјективизам врз понатамошното градење на кадри во јавната служба. Истовремено, мерката треба да спречи секаков вид на надворешни влијанија и притисоци во процесот на пополнување на раководните службенички звања.

Таа предвидува повеќе активности како вертикално пополнување на работните места на раководните административни службеници со кадар “од внатре” преку унапредување на постојните вработени. Основни критериуми за процесот на напредување ќе бидат успешноста во работењето, компетенциите, резултатите од редовното оценување, како и од спроведените периодични проверки.

М 2.2.4.: Јакнење на капацитетите за развивање и примена на професионални компетенции во системот на јавна администрација

Овој сет на компетенции веќе е развиен кај пет професии и ќе продолжи да се развива и кај останатите, што несомнено ќе придонесе кон натамошна професионализација на јавната администрација.

М 2.2.5.: Развој на политика за задржување на стручни и компетентни кадри во јавната администрација

Професионализацијата како процес подразбира професионален раст и развој на секој вработен во јавната служба, па оттаму и потребата од навремено преземање на низа активности за задржување на квалитетните кадри, како: поттикнување за примена на институтот мобил-

ност и преминување на квалитетниот и стручен, веќе обучен кадар, од една во друга институција на јавниот сектор.; развивање на алатки и инструменти за мотивација на ваквиот кадар, нивно ангажирање како обучувачи за областите за кои се специјализирани и слично. Во насока на креирање политики за привлекување на млади и перспективни кадри во јавната служба потребна е поинтензивна соработка со универзитетите и отворање на вратите на институциите за спроведување на практична настава и волонтирање на студентите од различни студиски програми и степени на студии.

М 2.2.6.: Јакнење на улогата на Мрежата за управување со човечките ресурси

Со оваа мерка ќе се обезбеди натамошно зајакнување на механизмите за координација на активностите и улогата на јавната администрација и ќе се овозможи унапредување на алатките за управување со човечките ресурси. Јакнењето на капацитетите и искористеноста на ИСУЧР е исклучително важна активност за реализација на оваа мерка.

Посебната цел и мерките за остварување на посебната цел ќе се следат преку следниве показатели на ниво на исход и на резултат:

Посебна цел 2.2.: Професионална јавна администрација (развој на професија административен службеник)			
Показател на исход:	Почетна вредност	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на усвоени жалби на одлуки за именување/назначување на функционери врз основа на спроведени постапки за селекција на ВРС	Ќе се измери по првата година на примената на ЗВРС	Намалување од 10% во однос на почетната вредност	Намалување од 30% во однос на почетната вредност
Процент на усвоени жалби на одлуки за избор на најуспешен кандидат во постапките за унапредување по пат на интерен оглас	Ќе се измери на крај од 2025	10%	5%
Мерка 2.2.1 Професионализација на високите раководни позиции во јавната администрација (senior civil service), аспектирано со родовата сензитивност			
Показател на резултат:	Почетна вредност	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на именувани/назначени функционери врз основа на спроведени постапки за селекција	Ќе се измери по првата година на примената на ЗВРС	95%	100%
Процент на жени назначени на високи раководни позиции врз основа на спроведена постапка за селекција на ВРС	Ќе се измери по првата година на примената на ЗВРС	20% зголемување во однос на измерената почетна вредност	50% зголемување во однос на почетната вредност

Мерка 2.2.2 Унапредување на стандардизацијата на организационите единици за ЧР и редефинирање на нивната организациска поставеност			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2023	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
<i>Процент на институции кои ги усогласиле актите за внатрешна организација и систематизација на работните места во кои е воспоставен модел на организација на единиците на ЧР со стандардизирана организација и описи на работните места</i>	0%	65%	100%
Мерка 2.2.3. Унапредување во јавната администрација базирано на “мерит“ и “Смарт“ описи			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2023	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Просечен број на пријавени кандидати на интерни огласи за унапредување	Ќе се измери на крајот на 2023	20% повеќе во однос на почетната вредност	50% повеќе во однос на почетната вредност
Процент на соодветни кандидати (кандидати кои ги исполнуваат условите за унапредување) во постапките за унапредување	Ќе се измери на крајот на 2023	90%	100%
Мерка 2.2.4. Јакнење на капацитетите за развивање и примена на професионални компетенции во системот на јавна администрација			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2023	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на институции кои ги усогласиле актите за систематизација на работни места во кои се предвидени стандардизирани описи на работните места за хоризонталните функции во администрацијата со професионални компетенции	0%	50%	75%
Број на новоразвиени професионални компетенции	5 компетенции	5 повеќе од почетната вредност (10 компетенции)	3 повеќе од преодната вредност (13 компетенции)
Мерка 2.2.5. Развој на политика за задржување на стручни и компетентни кадри во јавната администрација			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Број на заминувања на вработени во јавната администрација	2714 заминувања	2000 заминувања	1250 заминувања
Мерка 2.2.6. Јакнење на улогата на Мрежата за управување со човечки ресурси			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2021	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Број на одржани заеднички средби на членовите на Мрежата за УЧР	2 одржани средби/конференции на членови на Мрежата за УЧР	7 средби/конференции на членови на Мрежата за УЧР	10 средби/конференции на членови на Мрежата за УЧР

Посебна цел 2.3: Обезбедување квалитет и стручност на јавната администрација

Оваа посебна цел се постигнува со континуиран, постојан процес на стручно усовршување на јавната администрација, преку развој на компетенциите (ставови, вештини и знаења) потребни за работа во администрација.

Кај оваа посебна цел, предвидени се следните мерки:

М 2.3.1.: Воспоставување на сеопфатен (интегриран) систем за стручно усовршување

Системот на стручно усовршување е од исклучителна важност за реализација на целта, а за негово воспоставување е неопходно постоење на одржлива организациона структура чија единствена и примарна функција ќе биде континуирано усовршување и професионализација на јавната администрација. Формирањето на Академија за професионален развој на администрацијата како посебен правен ентитет, ќе обезбеди унификација и сеопфатност на системот, прилагодливост на содржините опфатени со обуките кон реалните потреби на администрацијата и корисниците на нејзините услуги, како и централизирана евиденција (база на податоци) за одржаните обуки, тематските содржини, слушателите и обучувачите.

М 2.3.2.: Унапредување на системот за управување со учењето и промоција на е-учењето

Иако најголем дел од предвидениот буџет за стручно усовршување се однесува на одржување на ЛМС, сепак се потребни дополнителни средства за да се следат иновациите и напредокот на информатичките технологии. Воедно, потребни се и активности во насока на градење на човечки капацитети за изведување на електронските обуки: формирање на посебен фонд за унапредување на електронската платформа за учење (ЛМС); зголемување на бројот на обучувачи и надградба на нивните знаења и вештини; понатамошна промоција на е-учењето и ЛМС меѓу институциите. Потребно е да се даде висок приоритет на е-учењето и заради доследно спроведување на дигитализацијата на функциите на управување со човечките ресурси.

Посебната цел и мерките за остварување на посебната цел ќе се следат преку следниве показатели на ниво на исход и на резултат:

Посебна цел 2.3.: Обезбедување квалитет и стручност на јавната администрација			
Показател на исход:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на задоволни административни службеници кои посетиле обука(и) согласно нивните потреби преку системот за стручно усовршување	50%	75%	100%
Мерка 2.3.1. Воспоставување на сеопфатен (интегриран) систем за стручно усовршување			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Степен на функционалност на сеопфатен систем за стручно усовршување на административните службеници	0	Исполнување на степените 1 и 2	Исполнување на степените 3 и 4
Мерка 2.3.2. Унапредување на системот за управување со учењето и промоција на е-учењето			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на корисници на системот за управување со учењето (LMS)	30%	50%	75%

Посебна цел 2.4.: Воспоставување на унифициран и кохерентен систем на плати во јавната служба

Новиот систем на плати треба да биде заснован врз принципот на “еднаква плата - за еднаква работа“ во јавната администрација, вклучувајќи и компоненти за пресметување на надоместоци и додатоци на платите за постигнатите резултати, степенот на сложеност и обемот на работа, додатоци на платите за одредени профили на вработени (вработени во ИТ секторите, во ИПА структурите и слично), во областите каде е забележан дефицит на квалитетен кадар или одлив на веќе постоечкиот кадар. Предвидена мерка за постигнување на оваа посебна цел е:

М 2.4.1.: Утврдување на правна рамка за воспоставување на единствен систем на плати во јавниот сектор

Очекувани ефекти од мерката се зголемување на правната извесност и систематичност во уредувањето на прашањето за плати и надоместоци во јавниот сектор. Истовремено, ќе се намали бројот на подзаконски правни акти кои пропишуваат различни решенија во областа, а проблемот системски ќе се реши со единствен законски текст кој ќе обезбеди воедначување на платите по категории на вработени во јавниот сектор и ќе оневозможи нивно фрагментарно менување.

Посебната цел и мерките за остварување на посебната цел ќе се следат преку следниве показатели на ниво на исход и на резултат:

Посебна цел 2.4. Воспоставување на унифициран и кохерентен систем на плати во јавниот сектор			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2023	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на утврдени поединечни платни потсистеми во областите утврдени со Законот за систем на плати во јавниот сектор	0	100%	100%
Мерка 2.4.1 Утврдување на правна рамка за воспоставување на единствен систем на плати во јавниот сектор			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2023	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Утврдена правната рамка за воспоставување на систем на плати во јавниот сектор	Донесен Закон за систем на плати во јавниот сектор	Целосно донесена правна рамка	Целосно донесена правна рамка

3.3. Општа и посебни цели во приоритетна област 3: Одговорност, отчетност и транспарентност

ОПШТА ЦЕЛ: Одговорно, отчетно и транспарентно работење на институциите

Врз основа на извршената анализа на состојбите, ВРСМ е потребно да ги насочи своите усилби кон остварување на истата општа цел утврдена со Стратегија за РЈА (2018–2022).

Општата цел ќе се следи преку следниов показател на ниво на ефект:

ОПШТА ЦЕЛ: ОДГОВОРНО, ОТЧЕТНО И ТРАНСПАРЕНТНО РАБОТЕЊЕ НА ИНСТИТУЦИИТЕ			
Показател на ефект:	Почетна вредност 2021	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Вредност на показателот на СИГМА за тематската област Отчетност од Начелата за јавна администрација	3,2	3,4	4

Во нејзини рамки, утврдени се следниве посебни цели и мерки:

Посебна цел 3.1: Кохерентна и оптимизирана државна управа

Оптимизацијата на државната управа треба да доведе до зголемување на нејзината ефикасност и подобрена економичност во работењето. Едноставно кажано, сите надлежности на извршната власт ќе бидат извршувани од страна на помал број на државни органи и со помалку буџетски средства. Тоа неминовно ќе доведе и до реалокација на средствата, но и на дел од кадрите, со што оваа цел станува комплементарна со поголемиот број посебни цели утврдени во Приоритетна област 2, како што се професионализација на јавната администрација и пополнување на испразнетите позиции во една институција преку мобилност од други институции од јавниот сектор. За да се постигне оптимална и ефикасна државна управа потребна е нејзина реорганизација, чија крајна цел не е само намалување на бројот на државни органи туку, уште поважно - воспоставување на јасна хиерархиска подреденост согласно улогата на секој орган (креатор на политики, спроведувач на политики, спроведувач на инспекциски надзор) со што ќе се елиминира преклопувањето на

надлежностите и ќе се обезбедат ефективни и рационални линии на одговорност.

М 3.1.1.: Реорганизација на државната управа

Основот за реорганизација и оптимизација на државната управа ќе биде новиот системски закон за организација и работа на органите на државна управа, со кој јасно ќе се дефинира улогата на секој вид на орган на државната управа: министерствата како креатори на политики, агенциите како имплементатори (спроведувачи) на политики и инспекторатите како спроведувачи на инспекциски надзор врз спроведувањето на политиките креирани од самото министерство во чиј состав се наоѓа инспекторатот. Законот ќе ја утврди нова организациската поста-

веност, надлежностите, принципите на работа и јасните линии на отчетност и одговорност на сите органи на државна управа, а и ќе утврди воденаченост на називите на органите во состав и на нивните раководни структури.

Реорганизацијата на државната управа најпрво ќе започне преку пилотирање на трите министерски системи на МИОА, Министерството за економија и Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, што всушност значи проверка на препораките од Интегрираниот извештај за државна реорганизација и потребата од структурна промена на истите..

Целиот процес ќе се имплементира постепено во фази и на останатите министерски системи и на ГС. Преку воспоставена методолошка рамка, односно постапка за формирање, спојување и укинување на органи на државна управа, ќе се избегне преклопувањето на надлежностите и ќе се утврдат јасни линии на отчетност и одговорност и јасна хиерархиска субординираност, што ќе резултира со редовен преглед на државната управа и преиспитување на потребата од одредени организациски промени.

Посебната цел и мерките за остварување на посебната цел ќе се следат преку следниве показатели на ниво на исход и на резултат:

Посебна цел 3.1. Кохерентна и оптимизирана државна управа			
Показател на исход:	Почетна вредност 2021	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Отчетност и организација на централната власт (Оценка на СИГМА)	2	4	5
Мерка 3.1.1. Реорганизација на државната управа			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Вкупен број на органи на државна управа	139	110	<110

Посебна цел 3.2: Подобрена ефикасност на управните постапки

Доследната примена на ЗОУП неминовно ќе доведе до поефикасни управни постапки, а со тоа и до поголема заштита на граѓаните и нивна зајакната правна сигурност. Основа за реализација на оваа цел е подобрување на имплементација на овој општ процесен закон за управно постапување на јавните органи, како на централно, така и на локално ниво, и продолжување на процесот на хармонизација на посебни закони со кои се уредуваат одредени процесни прашања од областа на посебните управни постапки со ЗОУП. Истовремено, ЗОУП во делот на дигитализацијата потребно е да се имплементира преку користење на податоци од ажурираната верзија на Каталогот на услуги, од каде граѓаните се информираат за услугите што ги нуди јавниот сектор, кој се одржува преку Националниот портал за е-услуги, поопширно опфатено во Приоритетна област 4: давање услуги и дигитална трансформација.

М 3.2.1.: Унапредена имплементација на Законот за општата управна постапка (ЗОУП) и зајакнати капацитети за водење на управните постапки

Најпрво, ќе се подготви анализа за статусот на примената на ЗОУП за периодот 2018–2022, од која ќе произлезат насоки за понатамошна примена на ЗОУП, особено на законската обврска за јавните органи да спроведат делегирање на надлежноста за одлучување во управите постапки, почитување на рокот за изјавување на жалба согласно ЗОУП, како и за обврската за прибавување на докази по службена должност и размена на податоци по електронски пат, а воедно ќе се идентификуваат посебните закони што треба да се усогласат со ЗОУП. Ќе се зајакнат капацитетите

те за следење на имплементацијата на ЗОУП во рамките на органот надлежен за негово спроведување. Воедно, ќе се спроведе информативна кампања за правата на учесниците во управната постапка, која ќе опфаќа: укажувања на законските рокови за постапување на јавните органи, можноста за добивање на електронска услуга, обврската на јавните органи да ги употребуваат службените евиденции и одбивање на странките тоа да го прават самостојно и на своја сметка, укажувања каде да ги поднесуваат жалбите и на кој начин (електронски или физички) и сл.

Преку новоформираната Академија за професионален развој на администрацијата (утврдена како активност во Приоритетна област 2) ќе се вршат континуирани обуки, од страна на искусни инспектори од Државниот управен инспекторат, долгогодишни практичари за водење управни постапки во клучните јавни органи во кои се спроведуваат најголем број управни постапки и претставници од академската јавност. Истовремено ќе се спроведуваат и редовни советувања помеѓу претставници на јавните органи за споделување на искуствата од најдобрите практики.

Воедно, со оваа мерка се воведува управната статистика за предметите од првостепената и второстепената управна постапка. Управната статистика ќе овозможи расположливост, достапност и видливост на податоците во врска со постапувањето на јавните органи надлежни за решавање на предмети од управна постапка во прв и втор степен, од аспект на нивната ефикасност. Од анализата на извештаите ќе произлезат препораки за унапредување на ефикасноста на управните постапки.

Посебната цел и мерките за остварување на посебната цел ќе се следат преку следниве показатели на ниво на исход и на резултат:

Посебна цел 3.2.: Подобрена ефикасност на управните постапки			
Показател на исход:	Почетна вредност 2021	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на уважени жалби од областа на управната постапка од страна на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен	27%	20%	15%
Мерка 3.2.1. Унапредена имплементација на Законот за општа управна постапка и зајакнати капацитети за водење на управните постапки			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на институции кои имаат обучени вработени за спроведување и примена на ЗОУП	3%	25%	65%

Посебна цел 3.3.: Зајакнат интегритет на институциите

Процесот на јакнење на интегритетот е важен процес кој подразбира активна вклученост на сите засегнати страни, односно преземање на активности за континуирано унапредување на личните и професионални вредности и етички стандарди. Оттука, зајакнатиот интегритет на институциите претставува посебна стратешка цел.

М 3.3.1.: Јакнење на интегритетот на носителите на извршната власт од највисоко ниво

Мерката ќе се реализира преку континуирано подигнување на свеста и јакнење на индивидуалниот интегритет на носителите на извршната власт од највисоко ниво, што ќе придонесе и кон јакнење на интегритетот на ВРСМ како орган. Во таа насока е неопходно продолжување со континуираните проверки на интегритетот на постојните, како и започнување на проверка на интегритетот на новите носители на извршни функции; продолжување со обуките за интегритет на носителите на највисоки функции на извршната власт и доследна примена на Етичкиот кодекс. Преку јакнење на капацитетите на административните службеници, вработени во ГС, во рамки на кабинетот на ЗПВРСМ, КПВРСМ ќе се продолжи со спроведување на обуките за етички кодекс/интегритет на носители на извршни функции. На овој начин, секој носител на извршна функција ќе мора да има поминато проверка на личниот интегритет пред стапување на функција, како и за време на нивното вршење.

М 3.3.2.: Јакнење на индивидуалниот и институционалниот интегритет на органите во состав на министерствата, самостојните државни органи, самостојните органи на државната управа, инспекторатите, секретаријатите во ВРСМ и СОЗР и единиците на локална самоуправа

Мерката ќе се остварува преку имплементација на елементите од системот за интегритет вклучувајќи и потпишување на Политика за интегритет, назначување на лица за интегритет, утврдување на ризици од корупција во секоја институција одделно, спроведување обуки за интегритет, судир на интереси, примање податоци и сл.

М 3.3.3.: Целосно воспоставување и развој на електронскиот систем за дигитализација на инспекциската постапка и инспекциското работење – „Е-инспектор“

Согласно Акцискиот план за приклучување на нови инспекторати усвоен од ВРСМ предвидено е системот Е-инспектор да се реализира во три фази. Мерката содржи развој на модули за вклучување во електронскиот систем „Е-инспектор“ за сите 28 државни инспекциски служби кои се под јурисдикција на Инспекцискиот совет, како и осовременување на хардверска подготовка на службите за користење на системот Е-инспектор. Првата пилот фаза со која се опфатени три инспекциски служби е целосно завршена во 2021 година, втората фаза со која се опфатени тринаесет инспекциски служби е започната со реализација во февруари 2022 година и се очекува да заврши до крај на 2023 годи-

на, а третата фаза во која се опфатени дванаесет инспекциски служби е предвидено да започне со реализација во 2023 година, но тоа ќе зависи од Проектот за државна реорганизација од причина што инспекциските служби предвидени за приклучување во оваа фаза немаат својство на правно лице.

Посебната цел и мерките за остварување на посебната цел ќе се следат преку следниве показатели на ниво на исход и на резултат:

Посебна цел 3.3: Зајакнат интегритет на институциите			
Показател на исход:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Подобрување на годишните рангирања на РСМ за нивото на корупција на мерењата од Транспаренси Интернешнл-ИНДЕКС НА ПЕРЦЕПЦИЈА НА КОРУПЦИЈА (СРІ)	85/180	83/180	81/180
Мерка 3.3.1. Јакнење на интегритетот на носителите на извршната власт од највисоко ниво			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на носители на јавни функции од извршна власт кои ја посетиле обуката за етички кодекс на носители на јавни функции од извршната власт	70%	80%	100%
Мерка 3.3.2 Јакнење на индивидуалниот и институционалниот интегритет на органите во состав на министерствата, самостојните државни органи, самостојните органи на државна управа, секретаријатите во ВРСМ и СОЗР и единиците на локална самоуправа			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Број на институции кои ги имплементирале елементите од системот на интегритет	85	150	169
Мерка 3.3.3. Целосно воспоставување и развој на електронскиот систем за дигитализација на инспекциската постапка и инспекциското работење – „Е-инспектор“			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2021	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на инспекциски служби кои се вклучени во системот Е-инспектор	10,7%	100%	100%

Посебна цел 3.4.: Зголемена транспарентност на институциите на државно и локално ниво

Афирмирање на правото на пристап до информациите од јавен карактер на уште повисоко општествено ниво и континуирано поттикнување на проактивната транспарентност на институциите на државата со што ќе се зголеми довербата во институциите, а на граѓаните ќе им се овозможи зголемена партиципативност во креирањето на политиките и поттикнување за користење на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер.

Со поддршка и зајакнување на капацитетите на АЗПСПИЈК, како и примената на препораките од „Анализата на примената на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер со препораки за унапредување на системот за слободен пристап до информациите“ и препораките од СИГМА, ќе се унапреди остварувањето на правото за слободен пристап до информации како еден од начините за градење на отворени, транспарентни и отчетни институции и информирани баратели

М 3.4.1.: Унапредување на алатките за достапност на информациите од јавен карактер

Во рамките на оваа мерка ќе се изработат процедури (упатства) за проактивно објавување на информациите кои ги создаваат или со кои располагаат институциите на државно и локално ниво, за унифицирано уредување на нивните веб страници и правилно водење и ажурирање на податоците што во голема мера ќе придонесе кон остварување на целта. Воедно ќе се организираат обуки за новите процедури и ќе продолжат обуките на имателите на информации, како и активностите за подобрување на информираноста на јавноста за користење на правото на слободен пристап до информации.

М 3.4.2.: Зголемена транспарентност на инспекциските служби

Преку унифицирање на веб страниците на сите инспекциски служби и нивно автоматизирано поврзување со системот Е-инспектор, ќе се овозможи поголема транспарентност во работењето на инспекциските служби и тоа преку:

- Автоматизирано објавување на сите документи (записници и решенија од спроведени инспекциски надзори, месечни планови

за инспекциски надзори, годишни планови за инспекциски надзори, шестмесечни извештаи за инспекциски надзор, годишен извештај за работа на инспекциските служби и други типови на извештаи) кои се внесуваат во системот Е-инспектор при спроведување на инспекциската постапка директно на веб страниците на инспекциските служби.

- Поголема функционалност на веб страниците на инспекциската служба, со постоење на линкови до обрасци поврзани со прописите со кои е утврдено нивното постоење, а особено водичи или упатства за нивно пополнување и поставување на истите на доволно видливи места.
- Поставување на воедначени веб страници, почнувајќи од нивниот дизајн, па се до видот на податоци кои ја сочинуваат нивната содржина, со што ќе се овозможи олеснување на пребарувањето од страна на субјектите коишто се заинтересирани да го усогласат своето работење согласно сите прописи кои треба да ги применуваат, а над чија примена, надзор спроведуваат различни инспекциски служби.

Посебната цел и мерките за остварување на посебната цел ќе се следат преку следниве показатели на ниво на исход и на резултат:

Посебна цел 3.4.: Зголемена транспарентност на институциите на државно и локално ниво			
Показател на исход:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на неогворени барања за пристап до информации од јавен карактер од државни институции	66,8%	59,5%	54%
Мерка 3.4.1. Унапредување на алатките за достапност на информациите од јавен карактер			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на државни институции кои на своите веб страници редовно ги објавуваат и ажурираат документите согласно ЗСПИЈК	67%	74%	80%
Број на реализирани обуки за ЗСПИЈК на локално и регионално ниво	19	30	45
Мерка 3.4.2 Зголемена транспарентност на инспекциските служби			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Процент на инспекциски служби коишто ги унифицирале своите веб страници	0 %	80 %	100 %

Посебна цел 3.5: Создавање на поволно опкружување за користење на податоците од јавниот сектор

Барателите на податоци од јавниот сектор не е доволно само да ја добијат потребната информација, туку треба да им биде овозможено податоците да ги добијат во формат што ќе им овозможи нивна прегледност и можност за ефикасно и едноставно користење.

Оваа цел и предвидените мерки за нејзина реализацијата се поврзани и со дел од посебните цели утврдени во Приоритетна област 1. Имено, штом бројните податоци со кои располагаат јавните органи ќе станат не само отворени, туку и лесно применливи и едноставно употребливи за сите, тие ќе можат да бидат користени како цврсти докази за подготовка на правната регулатива и креирање на политиките од страна на министерствата. Ова ќе придонесе во процесот на создавањето на поволно опкружување за отворање на податоците од страна на државните институции, вклучувајќи подобрена регулатива, воспоставени организациски механизми и дефинирана техничка компонента.

М 3.5.1.: Воспоставување на организациски механизми за идентификација на отворе-

ните податоци и за управување и спроведување на процесот за нивно отворање

Со цел поголема посветеност на институциите во процесот на прибирањето на отворените податоци, ќе се работи со имателите на отворени податоци во насока на идентификација на податоците и податочни сетови кои ги поседуваат и нивна каталогизација на порталот за отворени податоци data.gov.mk. Воедно ќе се дефинираат критериумите за приоритизирање на отворањето на податоците и податочните сетови, како и ќе се подготват и објават насоки за подготвувањето на податоците во дигитално читлив формат со повисок степен на отвореност.

М 3.5.2.: Зголемена употреба на отворените податоци

Од клучно значење за зголемената употреба на отворените податоци е подигањето на свеста кај сите засегнати страни и нивно информирање за придобивките од отворените податоци, со акцент на создавањето на дополнителна општествена вредност во процесот на ре-употреба на отворените податоци. Поголема ангажираност од страна на инволвираните чинители за промовирање и актуелизирање на отворените податоци ќе се постигне преку организирање на

соодветни настани (обуки, работилници, хакато-ни и слично) кои ќе ја зголемат свеста за нивното постоење и придобивките од нивна употреба.

Посебната цел и мерките за остварување на посебната цел ќе се следат преку следниве показатели на ниво на исход и на резултат:

Посебна цел 3.5. Создавање на повољно опкружување за користење на податоците од јавниот сектор			
Показател на исход:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Број на објавени податочни сетови на порталот за отворени податоци www.data.gov.mk	580	700	>900
Мерка 3.5.1 Воспоставување на организациски механизми за идентификација на отворените податоци и за управување и спроведување на процесот за нивно отварање			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Број на нови институции на порталот за отворени податоци	74	200	350
Мерка 3.5.2 Зголемена употреба на отворените податоци			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Број на преземања на податочни сетови од страна на регистрирани корисници	9800	20000	40000

3.4. Општа и посебни цели во приоритетна област 4: Давање услуги и дигитална трансформација

Дигиталните платформи и решенија во јавниот сектор го претставуваат неговото лице во земјите ширум светот, а нивото на нивната автоматизираност, ефикасност, ефективност и достапност е пропорционално на степенот на задоволството на граѓаните од услугите кои ги нуди државата. РСМ ги насочува своите заложби кон намалување на јазот кој постои не само помеѓу нивото на дигитализација помеѓу државата и земјите-членки на ЕУ, туку и јазот кој постои помеѓу самите институции од јавниот сектор. Делотворната примена на информатичко-комуникациските технологии нуди можности за значителен напредок и во постигнување на целите кои се дефинирани во другите приоритетни области кои се предмет на оваа Стратегија, а сите мерки и активности во овој документ се во насока на креирање околина која брзо и со оптимални ресурси ќе може да се прилагодува на промените кои ги носи дигиталната доба и да ги задоволува очекувањата на граѓаните и бизнисите. Дополнително, во оваа насока со Националната Стратегија за развој на Информациски и комуникациски технологии 2023–2027 на РСМ која е во процес на подготовка ќе се постават основите за подем на РСМ и ќе се максимизира нејзиното економско, социјално и политичко влијание во корист на квалитетот на животот на луѓето. За постигнување на општата цел, потребно е активно вклучување во реализацијата на предвидените мерки и активности од сите државни институции.

ОПШТА ЦЕЛ:

Дигитализирана јавна администрација

Еден од клучните фактори за постигнување на општата цел е постојана едукација на администрацијата и соодветна сертификација на стекнатото знаење. Преку поврзани активности со областа за човечки ресурси се предвидува во актите за систематизацијата на работни места, како посебен услов за одредени работни места, да бидат предвидени соодветни сертификати кои ќе го гарантираат знаењето за управување со ИТ алатките.

Потребно е воспоставување на централизиран организациони единици кои континуирано ќе работат на унапредување и проширување на употребата на ИТ системите низ јавниот сектор. МИОА во моментот е преоптоварено со оперативни задачи, поради што се соочува со потешкотии во спроведувањето на својата примарна функција – развивање на стратешка рамка, политики и пропратни програми за дигитална трансформација на државата, како и соодветна законска рамка. Потребно е да се создаде висок капацитет на човечки и технички ресурси кој ќе го обезбеди потребниот хоризонтален пробив во технологиите и ќе биде главната алатка за техничкото спроведување на длабоки реформи во целиот јавен сектор. Покрај ова, потребно е и централизирање на надлежностите за управување со дел од клучните регистри во државата со што ќе се обезбеди сеопфатен пристап за забрзано дигитализирање на процесите поврзани со овие регистри, што пак ќе ја прошири понудата на електронски услуги кои се достапни на Националниот портал за е-услуги. Со активностите предвидени за остварување на општата цел ќе се влијае во зачувување на животната средина, а преку примена на иновативни идеи ќе се овозможи користење на последните технологии за целосна автоматизација на процесите.

Општата цел ќе се следи преку следниов показател на ниво на ефект:

ОПШТА ЦЕЛ: ДИГИТАЛИЗИРАНА ЈАВНА АДМИНИСТРАЦИЈА			
Показател на ефект:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
ЕУ показател за електронска администрација (e-government benchmark)	47,4%	55%	70%
Дигиталната влада овозможува одлуки водени од податоци, ефикасни и одговорни политики, услуги и процеси во целата влада (СИГМА Оценка)	Ќе се утврди при првиот мониторинг на СИГМА според новите принципи на јавна администрација	Ќе се утврди	Ќе се утврди

Посебна цел 4.1.: Дигитална средина за подобро работење на администрацијата

Со постигнување на оваа посебна цел, работниот процес на службениците ќе се поедностави, ќе се минимизираат ризиците од грешки предизвикани од човечки фактор, а особено важно е што граѓаните ќе имаат унифициран електронски начин за идентификација пред надлежните институции. Воспоставувањето на ИСУЧР кој е предвиден во Приритетна област 2:Јавна служба и управување со човечки ресурси ќе овозможи услови за воведување на шема за автентикација на лица од администрација.

М 4.1.1.: Подобрување на каналите на електронска комуникација

Еден клучен сегмент во создавањето на дигитална средина е креирање на каналите на електронска комуникација во рамките на администрацијата кои на институциите ќе им овозможат дигитализација на процесите и електронска размена на податоци. За таа цел ќе се воспостави дигитална картичка за граѓаните со што ќе се овозможи унифициран електронски начин за идентификација на граѓаните пред надлежните институции. Веќе воспоставените системи ќе се искористат и унапредат што директно ќе влијае врз степенот на дигитализација кај секоја институција. Во оваа насока се предвидува изработка на јавно достапен патоказ за дигитализација преку кој институциите сами ќе можат да го евалуираат својот степен на дигитализација, да ги оптимизираат ресурсите и да ги предвидат следните чекори. Податоци за степенот на дигитализација и спроведување на активностите од Стратегија за РЈА ќе бидат отворени и транспарентни, а за нивно редовно ажурирање и објавување ќе биде воспоставена посебна алатка. Користејќи „јазол комуникациски клиент“ ќе се овозможи полесно и побрзо вклучување на групи од институции и организации на платформата за интероперабилност. Ова директно ќе влијае на зголемување на бројот на корисници и трансакции на платформата, како и намалување на трошоците за користење на платформата.

М 4.1.2.: Воведување на SMART околина во работењето на администрацијата

Оптимизација во работењето на администрацијата ќе се овозможи и преку воспоставување на унифициран ДМС систем кој ќе им биде ставен на располагање на сите органи на државната управа (исклучок се органите од областа на

безбедноста), како и на локалната самоуправа и останатите институции од јавниот сектор. Унифицираниот ДМС систем ќе го подобри планирањето на човечките ресурси потребни за испорака на услуги согласно потребите на граѓаните. Со соодветна законска регулатива за канцелариско и архивско работење и воспоставениот ДМС систем, секој функционер, директор или лице со овластување задолжително ќе треба да потпишува електронски. Во оваа мерка во секторот за социјално осигурување се воведува “Единствен унифициран систем за социјално осигурување” преку кој ќе се води регистар на сите субјекти кои учествуваат во системот на задолжително социјално осигурување, односно осигурениците, осигурените лица, и обврзниците за уплата на придонеси од задолжително социјално осигурување. Целта на воспоставувањето на овој систем е да се рационализираат и поедностават процесите за регистрација, собирање податоци и управување со податоците во централизиран систем за задолжително социјално осигурување. Единствената унифицирана евиденција за социјалното осигурување ќе придонесе за зголемување на ефикасноста во остварување на правата кои произлегуваат од таквото осигурување.

М 4.1.3.: Подобрување на институционалната и законската рамка за ИКТ

Преку институционална поставеност за креирање, следење и имплементирање на политиките од информациско комуникациските технологии ќе се рационализираат трошоците за дигитална трансформација, ќе се обезбеди соодветна примена на законските решенија и проактивно преземање на корективни мерки. Во тој контекст, ќе се утврди посебна надлежност за вршење на инспекциски надзор на примената на законите од оваа област и воспоставување на посебна агенција за спроведување на утврдените политики, која е препознаена во процесот на реорганизација на органите на државната управа.

Посебната цел и мерките за остварување на посебната цел ќе се следат преку следниве показатели на ниво на исход и на резултат:

Посебна цел 4.1: Дигитална средина за подобро работење на администрацијата			
Показател на исход:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Број на трансакции на платформата за Интероперабилност	1.484.018	5.000.000	7.000.000
Мерка 4.1.1. Подобрување на каналите на електронска комуникација			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Број на нови институции/компанији на платформата за Интероперабилност	52	72	92
Мерка 4.1.2. Воведување на SMART околина во работењето на администрацијата			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Вкупен број на институции кои го користат ДМС системот	21	30	60
Мерка 4.1.3 Подобрување на институционалната и законската рамка за ИКТ			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Степен на воспоставена законска и институционална рамка во областа на ИКТ	0	2	3

Посебна цел 4.2.: Зголемен квалитет и достапност до услугите

Во предвидените мерки и активности ќе биде зголемен бројот на е-услугите, како и квалитетот и достапноста на истите. Преку зголемување на бројот на е-услуги на Националниот портал се врши директна примена на ЗОУП, како што е предвидено во Приоритетна област 3: Одговорност, отчетност и транспарентност.

М 4.2.1.: Дигитализирање на регистрите за давање услуги

Бројните предизвици со кои се соочува администрацијата преку физичкото (хартиено) собирање, обработка и чување на податоци ќе се надмине со воспоставување на дигитални регистри. Дигиталната трансформација и развојот на дигитални услуги не може да се замисли без дигитализирање на хартиените регистри. Имено, преку воспоставување на платформа за дигитални регистри се овозможува лесна миграција, со брз и ефикасен пристап до податоците од регистрите.

М 4.2.2.: Зголемување на бројот на е-услуги

Дигитализацијата на регистрите и лесното следење на активностите од патоказот за дигитализација ќе придонесе до зголемување на нивото на дигитализација и бројот на е-услуги кои ќе бидат достапни 24/7 за корисниците. Овие активности ќе бидат континуирани, а објавувањето на нови е-услуги на Националниот портал за е-услуги ќе биде цел на сите институции.

М 4.2.3.: Зголемување на бројот на центри „Една точка за услуги“ и унапредување на едношалтерскиот систем

Иако општата цел е дигитализирана јавна администрација, сепак ова не значи дека сите услуги ќе бидат достапни само дигитално. За граѓаните кои немаат соодветните дигитални вештини ќе биде овозможен пристап до услугите преку центрите „Една точка за услуги“.

М 4.2.4.: Подобрена пристапност на институциите за лицата со попреченост, возрастни лица, како и лица кои се на ниско ниво на дигитална писменост

Дигитализацијата треба да се спроведе со целосна инклузивност, а преку оваа мерка се предвидува да се воспостават и дигитални асистенти за комуникација со граѓаните и бизнисите.

М 4.2.5.: Унапредена примена на моделите на системот за управување со квалитет и мерење на задоволството на корисници од услуги на државните органи

Институциите во јавниот сектор се реформираат со цел да се обезбедат подобри, побрзи и побројни услуги за граѓаните и бизнис секторот. Јавниот сектор треба да го зголеми сопствениот капацитет за да може да се фокусира на потребите на граѓанинот/корисникот и да го подобри начинот на кој истите се испорачуваат. Сепак, квалитетот, квантитетот и брзината не се единствените квалитети што општеството ги бара од својата влада. Бидејќи текот на општествените промени се забрзува, владите подеднакво треба да бидат способни да одговорат на променливите барања со тоа што ќе понудат нови решенија. Квалитетот, задоволството на корисниците на услугите и постојаното подобрување на институциите стануваат централни елементи во реформите и начините за подобрување на институционалниот капацитет и подобрување на ефикасноста и ефективноста на јавната администрација.

Континуираната заложба за подобри институции кои нудат подобри услуги за граѓаните ќе

биде следена преку активности во оваа мерка. Предвидено е донесување на Национален план за управување со квалитет 2023–2025 кој ги опфаќа сите активности од областа на управување со квалитет.

Целиот процес на давање на услуги ќе биде заокружен со континуирано мерење на задоволството на граѓаните како крајни корисници на услугите кои ги испорачуваат државните органи. Имплементација на Методологијата за оценка на квалитетот на работата на институциите овозможува да се идентификуваат институциите кои добро работат и кои испорачуваат квалитетни услуги, истите да се мотивираат за уште поквалитетно работење, како и да се поттикнат институциите да учат една од друга преку споделување на добрите практики од нивното работење.

М 4.2.6.: Промоција и информирање на граѓаните и администрацијата за електронски услуги

Паралелно на овие активности, јавни кампањи, едукативни работилници и промоции за дигиталните услуги ќе бидат спроведени со цел да се подигне свеста за потребата и користа од примена на дигитализацијата. Се разбира, ваков вид на активности ќе треба да бидат преземени и во рамките на управното судство во услови на негова поврзаност со институциите од јавната администрација.

Посебната цел и мерките за остварување на посебната цел ќе се следат преку следниве показатели на ниво на исход и на резултат:

Посебна цел 4.2.: Зголемен квалитет и достапност до услугите			
Показател на исход:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
<i>Процент на граѓани кои користат електронски услуги (истражување на јавното мислење на Балкан барометар)</i>	22%	30%	60%
<i>Број на едношалтерски услуги</i>	83	120	300
Мерка 4.2.1 Дигитализирање на регистрите за давање услуги			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
<i>Број на воспоставени дигитални регистри</i>	0	7	12

Мерка 4.2.2 Зголемување на бројот на е-услуги			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Број на еУслуги на Националниот портал за еУслуги	95	302	500
4.2.3 Зголемување на бројот на центрите „Една точка за услуги - ЕТУ“ и унапредување на едношалтерскиот систем			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Број на ЕТУ – едношалтерски точки	5	8	15
М 4.2.4. Подобрена пристапност во институциите за лицата со попреченост, возрасни лица, како и лица кои се на ниско ниво на дигитална писменост			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Број на достапни веб страни со WCAG стандардот	2	15	30
М 4.2.5. Унапредена примена на моделите на системот за управување со квалитет			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Оценка за индекс на квалитет на институциите	70%	75%	85%
4.2.6 Промоција и информирање на граѓаните и администрацијата за електронските услуги			
Показател на резултат:	Почетна вредност 2022	Преодна вредност 2026	Крајна вредност 2030
Број на обучен кадар за digital-first принцип, стекнување на знаење за националните системи и агилно работење во администрација во секоја институција	0	2000	5000

4. РАМКА ЗА СЛЕДЕЊЕ, ОЦЕНУВАЊЕ И ИЗВЕСТУВАЊЕ

4.1. Показатели на успешност за следење на постигнување на општите и посебните цели

Рамката за следење се заснова на показатели на успешност дефинирани на ниво на општа цел, посебни цели и мерки утврдени во Стратегијата за РЈА и Акцискиот план 2023–2026 година. За секој од показателите утврдени се методологијата и формулата за пресметување, како и соодветните планирани вредности на показателите (таргети), односно почетната, преодната и крајната вредност на показателот планирани до крајот на спроведувањето на Стратегијата за РЈА.

Деталните информации кои се однесуваат на показателите, се содржани во „пасошите“ на показателите, каде се дадени називот на показателот, изворот/имателот на податоците, начинот и динамиката за прибирање на податоците за показателите, органот на државната управа задолжен за прибирање на податоците од мерењето на показателите, методологијата и формулата за пресметување на вредностите на показателот, како и планираните вредности на показателите. „Пасошите“ на показателите за четирите приоритетни области се дадени во **Прилог бр. 1**.

4.2. Следење, известување и оценување

Следењето и известувањето за процесот на РЈА го спроведува МИОА, односно организационата единица за координација на Стратегијата за РЈА во МИОА.

Следењето на процесот на РЈА ќе се врши преку собирање на податоци за степенот на реализација на активностите и на утврдување на евентуалните ризици кои можат да произлезат од нереализирани активности или од неостварените резултати, не само од институциите носители и учесници во активностите предвидени во Стратегијата за РЈА, туку и од граѓанските организа-

ции кои спроведуваат активности за следење на спроведувањето на Стратегијата и процесот на РЈА.

МИОА на секои шест месеци до Секретаријатот за РЈА ќе доставува Извештај со податоци за степенот на реализација на Акцискиот план (во натамошниот текст: АП) на Стратегијата за РЈА. Годишниот извештај за спроведување на АП 2023–2026 на Стратегијата за РЈА ќе се доставува еднаш годишно до Советот за РЈА и ВРСМ. Извештаите ќе се објавуваат на веб страницата на МИОА.

На овој начин ќе се обезбеди преглед за степенот на реализација по приоритетните области и ќе се потврдат плановите и активностите за натамошна реализација на Стратегијата за РЈА. ВРСМ, на предлог на Советот за РЈА, со донесување на заклучоци ќе го насочува процесот на РЈА на годишна основа.

За потребите на известување, организационата единица за реформа на јавната администрација во МИОА по електронски пат ќе прибира податоци два пати годишно од контакт лицата за РЈА назначени во соодветните органи на државната управа и други институции учеснички во спроведувањето на АП. Првиот пат, на шест месечна основа за интерна анализа за подготовката на табелата за рано предупредување за процесот на имплементација на АП на Стратегијата за РЈА. Додека пак, вториот пат, на годишно ниво ќе се прибираат податоци за подготовка на Годишниот извештај за спроведување на АП 2023–2026, а за точноста и ажурноста на податоците ќе се потврдува со официјален допис од институциите. Истовремено, еднаш годишно преку јавен повик до граѓанските организации, МИОА по електронски пат ќе прибира податоци од граѓанските организации во однос на напредокот во постигнувањето на планираните резултати кои ќе бидат земени предвид при подготовката на Годишниот извештај за спроведување на АП. По

направената проценка и анализа, податоците ќе бидат интегрирани во Годишниот извештај за спроведување на АП на Стратегијата за РЈА 2023 – 2030.

Целта на оценувањето ќе биде да се направи пресек за напредокот и/или назадувањето во постигнувањето на планираните посебни цели во приоритетните области. Оценувањето ќе се прави од страна на независни експерти на среден рок (по завршување на првиот акциски план односно по четири години), како и по истекот на временската рамка на Стратегијата за РЈА 2023 – 2030.

Врз основа на извештаите за степенот на имплементација може да се направи ревизија на АП 2023–2026 година доколку има потреба. Наодите од оценувањето по спроведувањето на првиот АП 2023–2026 ќе бидат земени предвид при подготовката на вториот АП 2027–2030 на Стратегијата за РЈА 2023 – 2030, односно при дефинирање на основата за следната стратегија.

Во насока на обезбедување транспарентност и инклузивност во процесот на следење и известување, МИОА ќе остварува редовна соработка со сите засегнати страни. Имено, најмалку еднаш годишно (по доставување на Годишниот извештај за спроведување на Акцискиот план на Стратегијата за РЈА 2023 – 2030 до Советот за РЈА), ќе се одржуваат јавни расправи за степенот на имплементацијата и постигнатите резултати на Стратегијата за РЈА (2023 – 2030). Јавните расправи ќе бидат отворени за сите заинтересирани страни (институциите надлежни за имплементација, крајните корисници, стручната и научната јавност, претставниците на граѓанското општество, стопанските комори, синдикатите и др.).

Организационата единица за РЈА во МИОА ќе одржува редовни состаноци за координација со мрежата на контакт лица за РЈА во институциите задолжени за спроведување за да се обезбеди редовна размена на информации и навремено да се детектираат евентуалните проблеми во спроведувањето, односно, следењето на АП на Стратегијата за РЈА.

4.3. Механизми за координација

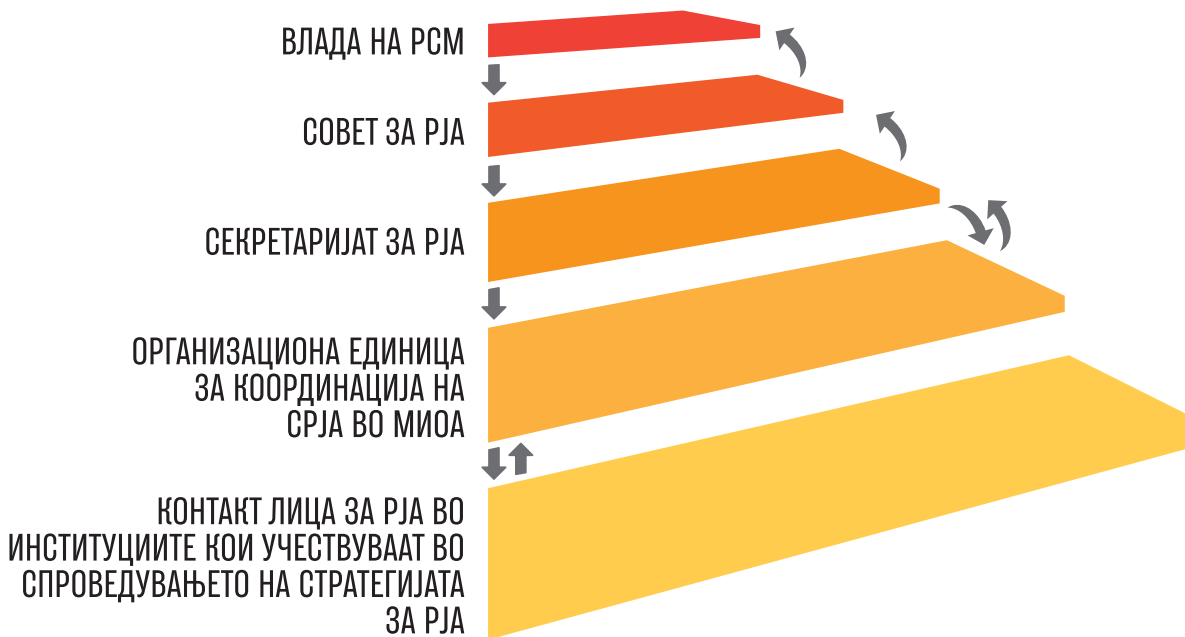
Со Стратегијата за РЈА (2018–2022) се воспостави институционалната структура за координација, следење и управување со процесот на РЈА на три нивоа на координација:

- Политичко ниво, односно **Советот за реформа на јавната администрација** (во натамошниот текст: Совет за РЈА) кој претставува врвот во структурата за координација чија што задача е да управува со целовитоста на процесот на реформата и да обезбедува политички насоки во намалување на ризиците и утврдување на приоритетите во спроведувањето на Стратегијата за РЈА. Одлуките донесени на седниците на Советот за РЈА конечно се верификуваат од страна на ВРСМ.
- Стручно ниво, односно Секретаријат за реформа на јавната администрација (во натамошниот текст: Секретаријат за РЈА) кој преку препораки и мислења на стручно и техничко ниво дава поддршка на Советот за РЈА во спроведувањето и следењето на РЈА.
- Оперативно ниво, односно **Организациона единица за координација на Стратегијата за РЈА во МИОА**, која е задолжена за следење и координација на акцискиот план, подготвување на извештаи и давање поддршка на стручното и политичкото ниво на координација.

Извршувањето на задачите на МИОА во процесот на следење, оценување и известување се потпира на координацијата и соработката со контакт лицата за РЈА во институциите кои имаат водечка улога или пак учествуваат во спроведувањето на мерките и активностите од Акцискиот план.

На графиконот подолу е претставена институционалната структура за спроведување на координацијата на Стратегијата за РЈА (2023–2030) и Акцискиот план.

Координација и управување со процесот на спроведување на Стратегијата за РЈА

Со цел успешна координација и управување со процесот на спроведување на Стратегијата за РЈА, веќе воспоставената институционална структура ќе се задржи со јасно утврдување на улогата и надлежностите на секое од нивоата за координација.

СОВЕТ ЗА РЕФОРМА НА ЈАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА

За постигнување на целите кои Стратегијата за РЈА ги поставува, но пред се, за координација на целокупниот процес на РЈА на политичко ниво, се конкретизираат задачите на Советот за РЈА.

Поради комплексната и хоризонтална природа на РЈА, политичкото лидерство останува кај претседателот на ВРСМ кој претседава со Советот за РЈА. Во отсуство на претседателот на ВРСМ, министерот за информатичко општество и администрација ќе претседава со Советот за РЈА.

Советот е составен од членови на ВРСМ чиј институции се носители и учесници на активностите утврдени во Акцискиот план на Стратегијата за РЈА.

Едновремено, по потреба и покана од претседавачот на седниците на Советот за РЈА може

да учествуваат носители на јавни функции на институции и раководители на државни институции, како и претставници на граѓанските организации.

Главна улога на Советот за РЈА е на политичко ниво да обезбеди:

- Взаемна поврзаност, усогласеност и следење на имплементацијата на стратешките документи (стратегии, програми, планови, политики и сл.) од областа на реформата на јавната администрација;
- Разгледување на годишните извештаи и давање на препораки до ВРСМ за преземање на мерки за доследна реализација на процесот на РЈА, со цел намалување на ризиците од не спроведување или потешкотии при спроведување на планираните цели и мерки;
- Разгледување на ефектите од спроведените реформски активности во различните сектори од јавниот сектор, кои се одразуваат врз јавната администрација;
- Кохерентно планирање на реформата на јавната администрација, буџетот и процесот на европска интеграција на РСМ; и

- Разгледување и спроведување на заклучоците од Секторска работна група за РЈА.

Со цел да се оцени остварениот напредок во спроведувањето на РЈА, но и да се обезбеди хоризонтална поврзаност на приоритетите и резултатите од Акцискиот план на Стратегијата за РЈА 2023 – 2030 и другите стратешки документи релевантни за процесот на РЈА (особено Програмата за реформа на управувањето со јавните финансии) во рамките на циклусот на стратешко и буџетско планирање Советот за РЈА ќе организира седници.

Дневниот ред, записниците и заклучоците од седниците на Советот за РЈА се објавуваат на веб страницата на МИОА.

СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА РЕФОРМА НА ЈАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА

Со Секретаријатот за РЈА раководи заменикот министер на МИОА, а во негово отсуство раководи државниот секретар на МИОА. Секретаријатот за РЈА има улога на координативно тело за координација, следење, известување и оценување на спроведувањето на Стратегијата за РЈА и акциските планови.

Секретаријатот за РЈА го сочинуваат раководни административни службеници од институциите – носители и учесници на активностите утврдени во АП на Стратегијата, како и координаторите на приоритетните области утврдени во Стратегијата за РЈА во МИОА, раководителот на организационата единица за координација на Стратегијата за РЈА од МИОА и претставник од граѓанскиот сектор номиниран преку Секторската работна група за РЈА.

На седниците на Секретаријатот за РЈА од стручен аспект се обезбедува координација на политиките за реформата на јавната администрација и се разгледуваат прашања поврзани со планирањето, спроведувањето и следењето на Стратегијата за РЈА и АП. Секретаријатот за РЈА ги разгледува шестмесечните извештаи подготвени од МИОА, како и Годишниот извештај за спроведување на АП на Стратегијата за РЈА, пред тој да биде доставен на одобрување до Советот за РЈА.

Секретаријатот за РЈА ги врши следните работи:

- дава мислење за взаемната поврзаност и усогласеност на стратешките документи (стратегии, програми, планови, политики и сл.) релевантни за процесот на РЈА;
- дава препораки за приоритетите во процесот на РЈА;
- ги разгледува извештаите од следењето и спроведувањето на АП на Стратегијата за РЈА и дава предлог решенија до Советот за РЈА во однос на предизвиците при спроведувањето на Стратегијата за РЈА и АП;
- иницира и препорачува преземање на мерки во случај на утврдени ризици од неспроведување или потешкотии при спроведување на планираните цели, мерки и активности;
- дава насоки за спроведување на мерките и активностите од АП на институциите носители и учесници на активности;
- ги разгледува заклучоците од секторската работна група за РЈА и обезбедува нивно спроведување; и
- ги разгледува ефектите од спроведените активности во различните области од јавниот сектор кои се одразуваат врз јавната администрација.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ИНФОРМАТИЧКО ОПШТЕСТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА (МИОА)

МИОА е клучна институција одговорна за координација, управување и следење на спроведувањето на процесот на РЈА во РСМ. Сите други институции кои се вклучени како носители или учесници на активности имаат одговорност за нивно спроведување.

Поаѓајќи од препораките на Европската Комисија за зајакнување на внатрешните капацитети на МИОА за спроведување и следење на реформата на јавната администрација, во МИОА се воспостави организациона единица за реформа на јавната администрација задолжена за следење, координација и известување на спроведувањето на Стратегијата за РЈА (2023–2030) и АП.

Организационата единица за реформа на јавната администрација во МИОА е задолжена за следење, координација и известување на спроведувањето на Стратегијата за РЈА 2023 – 2030, при што ги извршува следниве активности:

- собирање на податоци од координаторите на приоритетните области и изготвување извештаи за остварениот напредок во спроведување на АП на Стратегијата за РЈА наменети за Секретаријатот за РЈА, Советот за РЈА и ВРСМ;
- подготовка на табела за рано предупредување на спроведувањето на АП на Стратегијата за РЈА, обезбедување редовна комуникација со контакт лицата за РЈА од релевантните институции и соработка со сите учесници во процесот на РЈА;
- обезбедување на стручна и техничка поддршка за седниците на Секретаријатот и Советот за РЈА преку подготвување на нацрт анализи, предлози и други документи кои ќе се разгледуваат на седниците.

Заради ефективна координација при спроведувањето и следењето на Стратегијата за РЈА и АП, органите на државната управа и институциите кои учествуваат во спроведување на мерките и активностите ќе определат (назначат) контакт лица за РЈА кои ќе бидат задолжени на редовна основа да прибираат информации за спроведување на активностите во надлежност на нивната институција.

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

5.1. Утврдени ризици и мерки за справување

Врз основа на анализите направени во текот на подготовката на Стратегијата за РЈА, како и врз основа на студиите, истражувањата и другите документи на меѓународните организации, невладиниот сектор, академската заедница и слично, произлегуваат неколку ризици во однос на успешното постигнување на предвидените резултати.

Недоволна политичка посветеност на реформите во државата

Реформата на јавната администрација е тесно поврзана со реформските процеси во повеќе сфери, како што е реформата во правосудниот сектор, образованието, процесот на децентрализација на локалната самоуправа и слично. Така, политичката посветеност на сите надлежни органи координирано и истовремено да ги спроведуваат реформите во рамките на своите ресори е многу важен предуслов за целосна и ефикасна имплементација на Стратегијата за РЈА бидејќи станува збор за збир на процеси кои не се и не можат да бидат изолирани еден од друг.

Истовремено, самата Стратегија за РЈА во себе опфаќа поголем број посебни цели за чие остварување е потребна цврста политичка волја и широк општествен консензус. Такви се реорганизацијата на државната управа која подразбира намалување на бројот на државни органи (донесување на нов ЗОРОДУ), поставувањето на воедначени објективни критериуми за избор во висока раководна служба (донесување на Закон за висока раководна служба), делегирање на надлежноста за одлучување во управна постапка од ниво на функционер на ниво на стручни службени лица од кариера вработени во јавниот орган (доследна имплементација на ЗОУП).

Недостаток на стручен кадар за спроведување на РЈА

Дел од јавните органи директно вклучени во имплементацијата на целите утврдени во СРЈА (како што е случај со Државниот завод за статистика, МИОА и други) се соочуваат со потреба од вработување нови службеници, преземање на искусни и компетентни службеници од водечките институции, како и стручно оспособување на постојниот кадар за реализација на утврдените стратешки цели. Особено е важно непречено и интензивно развивање на знаењата и вештините кај сите административни службеници за спроведување на процесот на дигитализација чија основа ја воспоставува МИОА, но во кој активно мора да се вклучат сите јавни органи користејќи ги своите внатрешни кадровски капацитети. Составен дел од овој ризик кој се однесува на човечките ресурси и нивното значење за спроведување на реформата е и недостатокот на хоризонтална и вертикална координација во рамките на системот кој го сочинуваат органите на државната управа.

Необезбедување на неопходните финансиски средства и технички ресурси за спроведување на РЈА

Бројни активности утврдени со АП на Стратегијата за РЈА можат да бидат реализирани само доколку се обезбедени потребните буџетски средства. Праксата покажува, дека многу често такви средства недостасуваат, па за да се преземат активностите и мерките утврдени во Стратегијата за РЈА се обезбедуваат средства од донатори, што пак, не гарантира одржливост на процесите после искористувањето на донациите.

Слаба информираност за важноста и содржината на РЈА

Реформата треба да биде поддржана од сите чинители на процесот, почнувајќи од надлежните да ја спроведат – јавните органи, завршувајќи со крајните корисници на услугите на јавната администрација – граѓаните и бизнис заедни-

цата. За целосно вклучување на сите субјекти во спроведувањето на реформата, тие треба да бидат добро информирани за целите, мерките и активностите преку кои таа се спроведува, потребно е за време на целиот период опфатен со Стратегијата за РЈА да се работи на подигање на свеста на пошироката јавност за улогата, задачите и очекувањата од работата на јавната администрација, како и за начините на кои секој поединец може да придонесе во процесот на нејзино реформирање. ВРСМ е должна да ја информира јавноста за сите мерки и активности преземени во текот на периодот опфатен со Стратегијата за РЈА, како и за оние кои не се преземени заедно со причините кои ја спречиле нивната реализација.

Анализата на ризиците во секоја од приоритетните области се дадени во **Прилог бр. 2**.

5.2. Подготовка и ажурирање на акцискиот план на Стратегијата за реформа на јавната администрација

Акцискиот план е составен дел на Стратегијата за РЈА. Со Акцискиот план се дефинираат мерките и активностите, водечките органи надлежни за спроведување на активностите, како и другите органи кои ќе бидат вклучени во спроведувањето. Покрај овие информации, Акцискиот план ги дефинира почетниот и крајниот рок за спроведување на активностите, проценка за потребните средства, изворот на финансирање и показателите за мерење на постигнувањето на мерките и целите.

Заради детално дефинирање на спроведувањето на мерките и активностите се подготвуваат два Акциски плана, од по 4 години. Првиот акциски план го опфаќа периодот од 2023 – 2026 година, додека пак вториот Акциски план ќе го опфаќа периодот од 2027– 2030 година.

Согласно Упатството за структурата, содржината и начинот на подготвување, спроведување, следење, известување и оценување на секторските и мултисекторските стратегии, ажурирањето на првиот акциски план ќе биде направено две години од почетокот на спроведувањето, односно по усвојувањето на вториот Годишен извештај од спроведувањето на Акцискиот план (2023 – 2026).

Вториот Акцискиот план (2027 – 2030) ќе биде подготвен најмалку шест месеци пред истекот на првиот Акциски план.

Акциските планови на Стратегијата за ќе бидат алатка за редовно следење и за годишно известување за напредокот на спроведувањето на Стратегијата за РЈА.

Улогата на водечките органи надлежни за спроведување е да ги спроведува и координира мерките и активностите во соодветната приоритетна област, како и да го следи спроведувањето, да прибира податоци за мерење на показателите за успешноста на спроведувањето и да подготвува извештаи. Органите кои учествуваат во спроведувањето на соодветните мерки и активности имаат задача да учествуваат во работните групи, да придонесуваат во следењето, мерењето на успешноста и подготвувањето на извештаите.

АКЦИСКИ ПЛАН ЗА ПЕРИОДОТ 2023 – 2026 ГОДИНА

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1: КРЕИРАЊЕ НА ПОЛИТИКИ И КООРДИНАЦИЈА

Мерки	Активности	Одговорни институции	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1: КРЕИРАЊЕ НА ПОЛИТИКИ И КООРДИНАЦИЈА			ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ: /				
ОПШТА ЦЕЛ: ЕФЕКТИВНО, ЕФИКАСНО, ТРАНСПАРЕНТНО, ИНКЛУЗИВНО КРЕИРАНИ ПОЛИТИКИ БАЗИРАНИ НА ДОКАЗИ			Показател на ефект: Вредност на показателот на СИГМА за тематската област Развој и координација на политики од Начелата на јавната администрација Почетна вредност: 2021 -2,1 Преодна вредност: 2024 - 2,5 Крајна вредност: 2026 - 3				
Посебна цел 1.1: Воспоставен конзистентен и функционален систем за креирање политики и донесување закони			Показател на исход: Показател на квалитет на прописите (Regulatory Quality) - ранг на Светска Банка Почетна вредност: 2021 -0,4 Преодна вредност: 2024 - 0,4 Крајна вредност: 2026 - 0,5				
М 1.1.1. Развивање и одржување на функционален механизам за усогласување на долгорочното со среднорочното и годишното планирање	А 1.1.1.1 Анализа на капацитетите за стратешко планирање, креирање политики и следење, како и за вклучување на родовите аспекти во главните политики, во Генералниот секретаријат и министерствата, за имплементација на правната рамка за подготвување, спроведување, следење, известување и оценување на секторските и мултисекторските стратегии	ГС, сите министерства	III/ 2023	IV/ 2023		Не се потребни финансиски средства	Показател на резултат: Процент на секторски стратегии што се целосно усогласени со методолошките критериуми Почетна вредност 2022: ќе се измери во 2023 Преодна вредност 2024: 70% Крајна вредност 2026: 90% Показател на резултат: Процент на извештаи за спроведување на секторски стратегии што се целосно усогласени со методолошките критериуми Почетна вредност 2022: ќе се измери во 2023 Преодна вредност 2024: 70% Крајна вредност 2026: 90%
	А 1.1.1.2 Внатрешна реорганизација на Генералниот секретаријат за остварување на функциите на стратешко планирање, подготвување, спроведување, следење, известување и оценување на секторските и мултисекторските стратегии	ГС	II/ 2023	III/ 2023		Не се потребни финансиски средства	
	А 1.1.1.3 Организирање и испорака на 32 обуки за административните службеници во секретаријатите и министерствата за подготвување, спроведување, следење, известување и оценување на секторските и мултисекторските стратегии (како и за вклучување на родовите аспекти во главните политики)	ГС	III/ 2023	IV/ 2024	10.320.000	Донаторска поддршка 1.410.000 Буџет на ГС 8.910.000	
	А 1.1.1.4 Усогласување на Методологијата за стратешко планирање и подготвување на Годишна програма за работа на Владата на Република Северна Македонија со Законот за буџети	ГС	III/ 2023	IV/ 2023		Не се потребни финансиски средства	
	А 1.1.1.5 Организирање и испорака на 32 обуки за административните службеници во министерствата и другите органи на државна управа за стратешко и буџетско планирање (вклучително и за родово одговорно буџетирање)	ГС, МФ	III/ 2023	IV/ 2026	21.440.000	Буџет на ГС	

Мерки	Активности	Одговорни институции	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
	A 1.1.1.6. Електронско поврзување на организационите единици за стратешко планирање во министерствата и другите органи на државна управа со Генералниот секретаријат	ГС	III/ 2023	IV/ 2025	6.000.000	Буџет на ГС	
	A 1.1.1.7. Надградба на е-Влада - модул Стратешко планирање (електронско следење на спроведувањето на ГПРВ; интегрирање на секторските и мултисекторските стратегии во модулот; воведување на електронски регистар на секторски стратегии)	ГС	III/ 2023	IV/ 2025	15.000.000	Буџет на ГС	
	A 1.1.1.8. Донесување на Упатство за утврдување на трошоците за стратегиите, законите и политиките, со Тарифник за стандардни трошоци	МФ, МИОА, ГС	II/ 2024	IV/ 2024		Не се потребни финансиски средства	
	A.1.1.1.9. Усвојување на Методологија за подготовка на НПАА	СЕП	III/ 2023	I/2024		Не се потребни финансиски средства	
	A.1.1.1.10 Програмирање на НПАА 2023-2030	СЕП	II/2023	I/2024	750.000	СЕП/ УНОПС/Проект СИДА 2	

Мерки	Активности	Одговорни институции	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М 1.1.2. Унапредување на системот на координација на политики и одлучување на Владата	А 1.1.2.1. Подготовка на нов Деловник за работа на Владата, за оптимизација на функциите на „Центар на Владата“, ќе се подобри транспарентноста и системот на одлучување на Владата	ГС	III/ 2023	IV/ 2023		Не се потребни финансиски средства	Показател на резултат: Процент на доставени акти до Собранието согласно законодавната агенда Почетна вредност 2022: 18% Преодна вредност 2024: 40% Крајна вредност 2026: 60%
	А 1.1.2.2. Надградба на системот е-Влада (Поврзување на е-Влада со дигиталната архива на Генералниот секретаријат; Целосна дигитализација на процесите во е-Влада; Поврзување на е-Влада со дигиталните платформи: е-Парламент, Службен весник на РСМ, НПАА и ЕНЕР)	ГС, СЕП, Служба на Собрание, ЈП Службен весник на РСМ и МИОА	III/ 2023	IV/ 2025	19.000.000	Буџет на ГС	
	А 1.1.2.3 Зајакнување на капацитетите на Генералниот секретаријат за анализа на политиките и координација и суштинска контрола на квалитетот на политиките и прописите	ГС	II/ 2023	IV/ 2024		Не се потребни финансиски средства	
	А 1.1.2.4 Воспоставување механизам на следење на донесувањето во законски предвидениот рок на подзаконските акти потребни за ефективна примена на законите	ГС	I/ 2024	IV/ 2024		Не се потребни финансиски средства	
	А 1.1.2.5. Подготовка на акти, правилници, протоколи, упатства и урнеци за обезбедување на непречено функционирање на координативниот механизам за пристапните преговори	СЕП	II/2023	IV/ 2026	600.000	УНОПС/Проект СИДА 2	
	А.1.1.2.6 Координација и следење на работата на телата од Преговарачката структура	СЕП	II/2023	IV/ 2026		Не се потребни финансиски средства	
	А.1.1. 2.7 Организирање на обуки за секретаријатите, министерствата и другите органи на државна управа за обврски кои произлегуваат од пристапните преговори	СЕП	II/2023	III/2023	1.250.000	Проект НИРАС	
	А 1.1.2.8. Организирање на обуки за секретаријатите, министерствата и другите органи на државна управа за обврските за вклучување на родовите аспекти во главните политики, кои произлегуваат од пристапните преговори	СЕП	IV/2023	III /2024	Средствата ќе се утврдуваат дополнително врз основа на обемот на активноста која ќе се превземе	ООН Жени	

Мерки	Активности	Одговорни институции	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М 1.1.3 Квалитетно транспонирање на правото на ЕУ во националното законодавство	А 1.1.3.1. Зајакнување на капацитетите на Секретаријатот за законодавство, обуки и стручно усовршување на вработените, особено за транспонирање на ЕУ законодавството	СЗ	III/2023	IV/2023	77.000	Буџет на ГС / потенцијална донаторска поддршка	Показател на резултат: Процент на подготвена национална верзија на Acquis Почетна вредност 2021: 18 000 авторски страници (13%) Преодна вредност 2024: 20% Крајна вредност 2026: 25%
	А 1.1.3.2. Спроведување специјализирана програма со 4 обуки на административните службеници во министерствата за номотехнички правила и транспонирање на правото на ЕУ во националното законодавство	СЗ со поддршка на ГС	IV/2023	IV/2026	400.000	Буџет на ГС	
	А 1.1.3.3 Унапредување на аналитичките капацитети во министерствата и другите органи на државна управа за хармонизација на националното законодавство со правото на ЕУ	СЕП	II/2023	IV/2024	750.000	Проект УНОПС	
	А 1.1.3.4 Воспоставување група (експерти) за правна ревизија на примарното законодавство	СЕП	II/2023	IV/2024	900.000	Влада / Проекти	
	А 1.1.3.5 Воспоставување ефикасен систем на стручна ревизија на преводите на правото на ЕУ	СЕП	II/2023	IV/2024	800.000	Влада / Проекти	
	А 1.1.3.6 Воспоставување тело за терминологија (работна група за терминологија)	СЕП	II/2023	IV/2024	200.000	Влада / Проекти	
	А 1.1.3.7. Воспоставување тело (комитет) за верификација на терминологијата	СЕП	I/2024	IV/2024	2.000.000	Влада	
	А 1.1.3.8 Вклучување на експерт за родова терминологија во телото (комитетот) за верификација на терминологијата	СЕП	I/2024	IV/2024	средствата ќе се утврдуваат дополнително врз основа на обемот на активноста која ќе треба да се преземе	Влада/ ООН Жени	
	А 1.1.3.9 Зајакнување на внатрешните капацитети во Секторот за подготовката на националната верзија на Acquis	СЕП	II/2023	IV/2025	3.000.000	Влада / МФ / СЕП	
	А 1.1.3.10 Изготвување поимници, упатства и прирачници за превод (и EIGE ¹ поимникот за родова еднаквост)	СЕП	II/2023	IV/2024	200.000	Влада / Проекти	
	А 1.1.3.11 Анализа на прописите кои содржат одредби за одложна примена или за престанување на важење со денот на пристапување на Република Северна Македонија во Европската Унија, како дел од процесот на подготовка на преговарачките позиции	СЕП, СЗ, ресорни министерства	IV/2023	IV/2026	600.000	Влада / Проекти	

¹ EIGE Gender Equality Glossary and Thesaurus in Macedonian <https://eige.europa.eu/thesaurus?lang=mk>

Мерки	Активности	Одговорни институции	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М 1.1.4. Ефективно и доследно спроведување на процесот на проценка на влијанието на регулативата (ПВР)	А 1.1.4.1 Подготовка на нови акти за ПВР (Методологија за ПВР, Упатство за начинот на постапување во работата на министерствата во процесот на спроведување на ПВР и Одлука за формата и содржината на Извештајот за ПВР)	МИОА, ГС	III/2023	IV/2024	1.380.000	МИОА/ потенцијална донаторска поддршка	Показател на резултат: Процент на предлози на закони кои ги исполнуваат минимум критериумите во однос на процедурата на процесот на ПВР Почетна вредност 2021: 20,7% Преодна вредност 2024: 30% Крајна вредност 2026: 50%
	А 1.1.4.2 Развој на прирачници за влијанијата на регулативата (економски, социјални (вклучително и родови), административни и сл) и употреба на аналитичките алатки за ПВР	МИОА	IV/2023	IV/2024	1.730.000	МИОА/ потенцијална донаторска поддршка	
	А 1.1.4.3 Развој на електронски верзии на аналитичките алатки за ПВР со калкулатор за пресметки	МИОА, ГС	IV/2023	IV/2024	2.040.000	МИОА (адаптивна надградба на ЕНЕР)/потенцијална донаторска поддршка	
	А 1.1.4.4 Спроведување на 6 обуки за ПВР за административните службеници во министерствата кои работат на подготовка на закони и подзаконски акти	МИОА, ГС	I/2024	IV/2026	1.320.000	МИОА/ потенцијална донаторска поддршка	
	А 1.1.4.5 Воспоставување и зајакнување на капацитетите на организационата единица одговорна за централно управување со процесот на ПВР во Генералниот секретаријат	ГС	I/2024	IV/2026		Не се потребни финансиски средства	
	А 1.1.4.6 Воведување на интерни листи за проверка на квалитетот на содржината на Извештаите за ПВР (за министерствата и организационата единица одговорна за централно управување со процесот на ПВР)	МИОА, ГС сите министерства	IV/2023	IV/2024	634.000	МИОА/ потенцијална донаторска поддршка	
	А 1.1.4.7 Развој на стандардна оперативна процедура за ПВР за министерствата	МИОА, ГС сите министерства	IV/2023	IV/2024	634.000	МИОА/ потенцијална донаторска поддршка	
	А 1.1.4.8 Унапредување на квалитетот на придружните материјали на предлозите на законите утврдени од Владата при нивното доставување до Собранието, со доставување на Извештај за ПВР	ГС	III/2023	I/2024		Не се потребни финансиски средства	

Мерки	Активности	Одговорни институции	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М 1.1.5. Подобен квалитет и достапност на статистички податоци за креирање политики базирани на докази	А 1.1.5.1 Зголемување на бројот на датасетови (табели на Макстат базата)	ДЗС	III/2023	IV/2026		Не се потребни финансиски средства	Показател на резултат: Процент на официјални статистички податоци усогласени со стандардите на Евростат Почетна вредност 2021: 67% Преодна вредност 2024: 72% Крајна вредност 2026: 76%
	А 1.1.5.2 Воведување на систем за пристап до веб-страници/податоци помеѓу ДЗС и овластените носители	ДЗС / МФ, МВР, МП, АВРСМ, ИЈЗ	III/2023	IV/2026		Не се потребни финансиски средства	
	А 1.1.5.3 Подигнување на статистичката писменост за користење на статистички податоци, првенствено кај министерствата и ОДУ (развивање и подготовка на тренинг-материјали и реализација на 6 обуки)	ДЗС	II/2023	IV/2026	5.044.000	Буџет на ГС	
	А 1.1.5.4 Градење на капацитетите на Државниот завод за статистика за собирање и анализа на родово сегрегирани податоци (развој и подготовка на Индекс за родова еднаквост и двегодишни публикации Жени и Мажи во Северна Македонија)	ДЗС	II/2024	IV/2026	средствата ќе се утврдуваат дополнително врз основа на обемот на активноста која ќе треба да се преземе	ООН Жени	

Мерки	Активности	Одговорни институции	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
Посебна цел 1.2.: Зголемена транспарентност, инклузивност и партиципативност во процесот на креирање политики и подготовка на закони			Показател на исход: Вредност на показателот на СИГМА за Консултации со јавноста за јавни политики (тематската област Развој и координација на политики од Начелата на јавната администрација) Почетна вредност: 2021 - 2 Преодна вредност: 2024 / Крајна вредност: 2026 - 2,5				
М 1.2.1 Вклучување на заинтересираните страни и пошироката јавност во креирањето на политиките и подготовката на законодавството	A 1.2.1.1 Создавање технички можности за објавување на мислењата на МИОА за нацрт Извештаите за ПВР доставени од министерствата	МИОА	III/ 2023	I/ 2024	200.000	МИОА (адаптивна надградба на ЕНЕР)	Показател на резултат: Процент на работни групи формирани при изработката на предлози на закони со вклучени претставници на граѓански организации Почетна вредност 2021: 35% Преодна вредност 2024: 40% Крајна вредност 2026: 50% Показател на резултат: Процент на предлози на закони со нацрт Извештаи за ПВР за кои е запазена постапката за консултации на ЕНЕР Почетна вредност 2021: 18% Преодна вредност 2024: 30% Крајна вредност 2026: 50%
	A 1.2.1.2 Правно уредување на зголемувањето на рокот за консултации на Единствениот национален електронски регистар на прописи од 20 на 30 дена	ГС, МИОА	III/2023	IV/2023		Не се потребни финансиски средства	
	A 1.2.1.3 Изработка на Годишни извештаи за оценка на спроведувањето на процесот на консултации со засегнатите страни	ГС, МИОА	II/2023	II/2026		Не се потребни финансиски средства	
	A 1.2.1.4 Дополнување на иницијативите во електронскиот систем за подготовка на Годишната програма за работа на Владата со план за консултации со засегнатите страни	ГС	IV/ 2023	III/ 2024		Не се потребни финансиски средства	
	A 1.2.1.5 Усвојување на модел за учество на засегнатите страни во преговарачката структура и подготовката на преговарачките позиции	СЕП	II/ 2023	IV/ 2023		Не се потребни финансиски средства	
	A 1.2.1.6 Подобрување на работењето на секторските работни групи во насока на зајакнување на капацитетот за спроведување на секторскиот пристап преку одржување на постојан дијалог меѓу засегнатите страни во рамките на Владата и институциите, како и со донаторите и граѓанското општество	СЕП	II/ 2023	IV/ 2026		Не се потребни финансиски средства	
М 1.2.2 Редовно и навремено информирање на јавноста за работата на Владата и за спроведување на планските документи	A 1.2.2.1 Објавување на дневниот ред пред започнување на седниците на Владата	ГС	II/2023	II/2023		Не се потребни финансиски средства	Показател на резултат: Процент на јавно објавени извештаи за спроведување на секторски стратегии Почетна вредност 2022: ќе се измери во 2023 Преодна вредност 2024: 70% Крајна вредност 2026: 90%
	A 1.2.2.2 Редовно и навремено подготвување и објавување на извештаи за спроведување на секторски стратегии, НПАА и ГПРВ	ГС, СЕП, ресорни министерства	II/2023	IV/ 2026		Не се потребни финансиски средства	

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2: ЈАВНА СЛУЖБА И УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2: ЈАВНА СЛУЖБА И УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ			ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ: /				
ОПШТА ЦЕЛ: ДЕПОЛИТИЗИРАНА, ПРОФЕСИОНАЛНА И СТРУЧНА ЈАВНА АДМИНИСТРАЦИЈА			Показател на ефект: Вредност на показателот на СИГМА за тематската област Јавна служба и управување со човечките ресурси согласно Начелата за јавна администрација Почетна вредност: 2021 – 2.6 Преодна вредност: 2024 – 2.8 Крајна вредност: 2026 – 3				
Посебна цел 2.1 : Деполитизација на јавната администрација			Показател на исход: % на усвоени жалби на одлуки за избор на најуспешен кандидат во постапките за вработување на јавен оглас во институциите на јавниот сектор Почетна вредност: 2022 – 1% Преодна вредност: 2024 – 0,7% Крајна вредност: 2026 – 0,5%				
М 2.1.1. Поврзување на Стратешкото планирање со управувањето со ЧР	А2.1.1.1. Развивање на Методологија за изготвување на Планови за вработување согласно стратешките приоритети на институцијата со понудени обрасци	МИОА	III/2024	IV/2024	570.000	Потенцијална донаторска поддршка	Показател на резултат: % на донесени Планови за вработување согласно стратешките приоритети на институцијата Почетна вредност 2023: 0 Преодна вредност 2024: 50% Крајна вредност 2026: 75% Показател на резултат: % на усогласени акти за систематизација со утврдени "смарт" описи на работни места во однос на вкупниот број на донесени акти за систематизација Почетна вредност 2023: 0 Преодна вредност 2024: 10% Крајна вредност 2026: 20%

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
	A 2.1.1.2. Донесување на план за вработување (ЧР план) во секоја институција	сите институции во јавниот сектор	III/2025	IV/2026 ²		Не се потребни финансиски средства	
	A 2.1.1.3. Изработка на Прирачник за креирање на "смарт" описи	МИОА/РГ (министерства, самостојни државни органи, ЕЛС)	I/2025	II/2025	570.000	Потенцијална донаторска поддршка	
	A 2.1.1.4. Спроведување на обуки за креирање на "smart" описи на работните места во актите за систематизација на институциите	МИОА/Мрежа за УЧР	II/2025	IV/2026 ³	540.000	Потенцијална донаторска поддршка	
	A 2.1.1.5. Давање поддршка во развивањето на "smart" описи на работните места за хоризонталните функции во актите за систематизација на институциите	Државна служба/локална служба/учество на МИОА (вработени во систематизацији)	IV/2025	IV/2026 ⁴		Не се потребни финансиски средства	
М 2.1.2. Јакнење на улогата на интервјуте базирано на компетенции во постапките за вработување на јавната администрација	A 2.1.2.1. Ревизија на Прирачникот за спроведување на Интервју базирано на компетенции (аспектирано со родовата сензитивност/позитивна дискриминација)	МИОА АА	III/2024	IV/2024	570.000	Потенцијална донаторска поддршка	Показател на резултат: % на објавени Одлуки за избор на најуспешен кандидат со образложение базирано на докази за секоја донесена одлука за избор поединечно Почетна вредност 2023: 0 Преодна вредност 2024: 10% Крајна вредност 2026: 30% Показател на резултат: % на жалби поднесени од кандидати на донесени одлуки за избор Почетна вредност 2022: 0,66% Преодна вредност: 2024 0,6% Крајна вредност: 2026 0,5%
	A 2.1.2.2. Развивање и спроведување на посебен модул за обуки за интегритет и спроведување на интервју (континуирано)	МИОА	I/2025	IV/2025	1.800.000	Потенцијална донаторска поддршка	
	A 2.1.2.3. Изградба на капацитети кои ќе спроведуваат интервју базирано на компетенции	АА/МПС/Институциите во јавниот сектор	I/2025	IV/2025		Буџет на РСМ/Буџетите на институциите	
	A 2.1.2.4. Подготовка на информативно едукативен видео материјал за потенцијалните кандидати за интервју и работа во јавната администрација и негова достапност	МИОА	III/2024	IV/2024	600.000	Потенцијална донаторска поддршка	
	A 2.1.2.5. Јавно спроведување на интервју во присуство на сите кандидати повикани на интервјуте	АА	I/2026	континуирано		Не се потребни финансиски средства	
	A 2.1.2.6. Објавување на Извештај со образложение на секоја одлука за избор на најдобриот кандидат, базирано на докази	АА	I/2026	континуирано		Не се потребни финансиски средства	

² продолжува

³ продолжува

⁴ продолжува

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М 2.1.3. Периодична проверка на компетенциите на веќе вработениот кадар	А 2.1.3.1 Изработка на прирачници, обрасци, водичи за начинот на спроведувањето на проверката како и организирање на работилници со практични вежби	МИОА/ Мрежа за УЧР	I/2025	IV/2025	2.730.000	Потенцијална донаторска поддршка	Показател на резултат: % на институции кои спровеле проверка на компетенции
	А 2.1.3.2 Поддршка на институциите во изготвување на план за спроведување на проверка на компетенции	Секоја институција во јавниот сектор/ЧР	I/2026	континуирано		Не се потребни финансиски средства	Почетна вредност: 2023 - 0% Преодна вредност: 2024 - 1% Крајна вредност: 2026 - 5%
	А 2.1.3.3. Спроведување на проверка на компетенции	Секоја институција во јавниот сектор/ЧР	II/2026	континуирано		Не се потребни финансиски средства	Показател на резултат: % на вработени кои поминале успешно на проверката
	А 2.1.3.4. Изготвување на план за прераспределба на вработените кои неуспешно ја поминале проверката	Секоја институција во јавниот сектор	IV/2026	континуирано		Не се потребни финансиски средства	Почетна вредност: 2023: 0 Преодна вредност: 2024: 0% Крајна вредност: 2026: 75%
М 2.1.4. Унификација на организационата поставеност на административната служба во општините и во институциите од областа на дејностите од јавен интерес: образование, здравство, култура, социјална и детска заштита, комуналните и др. дејности од јавен интерес	А 2.1.4.1 Развивање на насоки за организациона структура и број на вработени во административните служби, според големина, број на жители и буџет на општините	МИОА МЛС	I/2026	IV/2026	750.000	Потенцијална донаторска поддршка	Показател на резултат: број на области во кои се утврдени насоки и е извршена унификацијата на организацијата и бројот на вработени во административните служби
	А 2.1.4.2 Развивање на насоки за организациона структура и број на вработени во административните служби во институциите од областа на дејностите од јавен интерес според големина, број на жители и буџет на општините	МИОА Ресорни Министерства (формирање на интер ресорски РГ - и по области)	IV/2026	IV/2026 ⁵	1.020.000	Потенцијална донаторска поддршка	Почетна вредност: 2023: 0 Преодна вредност: 2024: 0 Крајна вредност: 2026: една област

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
<p>Посебна цел 2.2.: Професионална јавна администрација (развој на професија - административен службеник)</p>							<p>% на усвоени жалби на одлуки за именување/назначување на функционери врз основа на спроведени постапки за селекција на ВРС</p> <p>Почетна вредност: 2023 – Ќе се измери по првата година од примената на законот за ВРС Преодна вредност: 2024 – Намалување од 0,5% во однос на почетната вредност Крајна вредност: 2026 – Намалување од 10% во однос на почетната вредност</p> <p>% на усвоени жалби на одлуки за избор на најуспешен кандидат во постапките за унапредување по пат на интерен оглас</p> <p>Почетна вредност: Ќе се измери на крајот од 2025 год. Преодна вредност: 2024 - Ќе се измери на крајот од 2025 год Крајна вредност: 2026 - 10%</p>
<p>М 2.2.1. Професионализација на високи-те раководни позиции во јавната администрација (senior civil service) аспектирано со родовата сензитивност</p>	<p>А 2.2.1.1. Утврдување на законска рамка за висока раководна служба</p>	<p>МИОА РГ (ГС.АА, МФ, КПВРСМ)</p>	<p>I/2025</p>	<p>II/2025</p>		<p>Не се потребни финансиски средства</p>	<p>Показател на резултат: % на именувани/назначени функционери врз основа на спроведени постапки за селекција</p> <p>Почетна вредност 2023: ќе се измери по првата година на примената на ЗВРС Преодна вредност 2024: ќе се измери по првата година на примената на ЗВРС Крајна вредност 2026: 95%</p>
	<p>А 2.2.1.2. Подготовка на прирачници и други алатки за членовите на органи/тела за ВРС и за идните кандидати за високи раководители</p>	<p>МИОА РГ (ГС.АА, МФ, КПВРСМ)</p>	<p>III/2025</p>	<p>III/2025</p>	<p>2.814.000</p>	<p>Потенцијална донаторска поддршка</p>	
	<p>А 2.2.1.3. Обука на членовите на органи/тела за ВРС</p>	<p>МИОА/ Академијата за обуки</p>	<p>IV/2025</p>	<p>IV/2025</p>	<p>360.000</p>	<p>Потенцијална донаторска поддршка</p>	<p>Показател на резултат: % на жени назначени на високи раководни позиции врз основа на спроведена постапка за селекција на ВРС</p> <p>Почетна вредност: ќе се измери по првата година на примената на ЗВРС Преодна вредност 2024: ќе се измери по првата година на примената на ЗВРС Крајна вредност 2026: 20% зголемување во однос на измерената почетна вредност</p>

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М 2.2.2 Унапредување на стандардизацијата на организационите единици за ЧР и редефинирање на нивната организациона поставеност	А 2.2.2.1. Анализа на извршувањето на функцијата УЧР и на кадровските работи (КР) и развивање модел на организација на единиците за ЧР (правење разлика помеѓу организационите единици за УЧР и КР) и стандардизирани описи на работните места во овие организациони единици	МИОА	II/2025	IV/2025	570.000	Потенцијална донаторска поддршка	Показател на резултат: % на институции кои ги усогласиле актите за внатрешна организација и систематизација на работните места во кои е воспоставен модел на организација на единиците за ЧР со стандардизирана организација и описи на работните места
	А 2.2.2.2. Давање поддршка во воспоставување на модел(и) на организација на единиците за ЧР во институциите во јавниот сектор и воведување стандардизирани описи на работните места во организационите единици за УЧР (задолжително креирање на работно место – психолог) и во организационите единици за КР	Сите институции во јавниот сектор/со учество на МИОА	I/2026	континуирано	720.000	Буџет на МИОА и донаторска поддршка	Почетна вредност 2023: 0% Предна вредност 2024: 0% Крајна вредност 2026: 65%
М 2.2.3. Унапредување во јавната администрација базирано на “мерит” и “смарт” описи	А 2.2.3.1. Донесување на Правилник за постапка за унапредување со акцент на проверка на компетенциите на интервјутото	МИОА	III/2024	IV/2024		Не се потребни финансиски средства	Показател на резултат: Просечен број на пријавени кандидати на интерни огласи
	А 2.2.3.2. Проверка на посебните компетенции кај пријавените кандидати утврдени во “смарт” описите	Сите институции во јавниот сектор	IV/2025	IV/2026 ⁶		Не се потребни финансиски средства	Почетна вредност: 2023 – ќе се измери на крајот на 2023 Предна вредност: 2024 - 10% повеќе од почетната вредност
	А 2.2.3.3. Проверка на компетенции за управување на кандидатите за унапредување на раководните работни места на административните службеници	Сите институции во јавниот сектор	IV/2025	IV/2026 ⁷		Не се потребни финансиски средства	Крајна вредност: 2026 - 20% повеќе од почетната вредност
	А 2.2.3.4. Објавување на Одлуката за избор со образложение на секоја одлука за избор поединечно базирано на докази	АА, МИОА	IV/2025	IV/2026 ⁸		Не се потребни финансиски средства	Показател на резултат: % на соодветни кандидати (кандидати кои ги исполнуваат условите за унапредување) во постапките за унапредување Почетна вредност: 2023 – ќе се измери на крајот на 2023 Предна вредност: 2024 - 50% Крајна вредност: 2026 - 90%

6 продолжува

7 продолжува

8 продолжува

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М 2.2.4. Јакнење на капацитетите за развивање и примена на професионални компетенции во системот на јавна администрација	А 2.2.4.1. Анализа на постојниот сет на професионални компетенции, неговата промоција и развивање модел на стандардизирани описи на работните места за хоризонталните функции во администрацијата, што ги вклучуваат професионалните компетенции кои се веќе развиени	МИОА/ Мрежа за УЧР и Академијата	I/2026	IV/2026	570.000	Потенцијална донаторска поддршка	Показател на резултат: % на институции кои ги усогласиле актите за систематизација во кои се предвидени стандардизирани описи на работните места за хоризонталните функции во администрацијата со професионални компетенции
	А 2.2.4.2. Давање поддршка во воведувањето на стандардизирани описи на работните места за хоризонталните функции во администрацијата, што ги вклучуваат професионалните компетенции кои се веќе развиени	Сите институции во јавниот сектор/учество на МИОА(УЧР/ систематизации)	IV/2026	IV/2026 ⁹		Не се потребни финансиски средства	Почетна вредност: 2023 - 0% Преодна вредност: 2024 - 0% Крајна вредност: 2026 -50%
	А 2.2.4.3. Развивање на нов сет на професионални компетенции	МИОА	I/2026	II/2026	660.000	Потенцијална донаторска поддршка	
	А 2.2.4.4. Спроведување на обуки за новиот сет на професионални компетенции	МИОА/Академија за обуки	III/2026	IV/2026	540.000	Потенцијална донаторска поддршка	Показател на резултат: број на ново развиени професионални компетенции Почетна вредност 2023: 5 компетенции Преодна вредност 2024: 5 компетенции Крајна вредност 2026: 5 повеќе од почетната вредност (10 компетенции)

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М.2.2.5. Развој на политика за задржување на стручни и компетентни кадри во јавната администрација	А 2.2.5.1. Анализа на бројот, профилите и нивоата на вработените кои заминуваат од јавната администрација	МИОА/Мрежа за УЧР	I/2026	I/2026		Не се потребни финансиски средства	Показател на резултат: број на заминувања на вработени во јавната администрација Почетна вредност 2022: 2714 заминувања Преодна вредност 2024: 2500 заминувања Крајна вредност 2026: 2000 заминувања
	А 2.2.5.2.Подготвување на документ со утврдени мерки за задржување на кадрите во јавната администрација	МИОА	II/2026	III/2026	190.000	донатори	
	А 2.2.5.3.Спроведување на мерките за задржување на кадарот во јавната администрација (унапредување на институтот мобилност; развивање на алатки за мотивација и слично)	Сите институции во јавниот сектор	IV/2026	IV/2026 ¹⁰		Секоја институција согласно сопствениот план и буџет	
	А 2.2.5.4 Воведување, како добра пракса, спроведување на излезно интервју при заминување од јавната администрација	Сите институции во јавниот сектор	IV/2026	IV/2026 ¹¹		Не се потребни финансиски средства	
М 2.2.6 Јакнење на улогата на Мрежата за УЧР	А 2.2.6.1. Унапредување на механизмите за координација и меѓусебна соработка на МИОА и останатите членовите на Мрежата за УЧР	МИОА/Мрежата за УЧР	I/2025	IV/2026 ¹²		Не се потребни финансиски средства	Показател на резултат: Број на одржани заеднички средби на членовите на Мрежата за УЧР Почетна вредност 2021: 2 одржани средби/конференција Преодна вредност: 2024 – 5 средби на членови на мрежата Крајна вредност: 2026 – 7 средби на членови на мрежата
	А 2.2.6.2. Носење на нов Деловник за работа на Мрежата за УЧР (унапредување на функционалностите на Мрежата за УЧР)	МИОА/Мрежата за УЧР	I/2024	IV/2026		Не се потребни финансиски средства	
	А 2.2.6.3 Градење на капацитети на Мрежата за УЧР, преку организирање заеднички средби на членовите (работилница, обука, конференција и слично).	МИОА/Мрежата за УЧР	I/2024	IV/2026 ¹³		Не се потребни финансиски средства	
	А 2.2.6.4. Унапредување на Каталог на работните места во јавниот сектор (утврдување на услови, креирање на описи на работните места и плати)	МИОА/Мрежата за УЧР	III/2025	IV /2026	4.428 000 ден	Потенцијална донаторска поддршка	

¹⁰ продолжува¹¹ продолжува¹² продолжува¹³ продолжува

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
Посебна цел 2.3.: Обезбедување квалитет и стручност на јавната администрација				<p>Индикатор: % на задоволни административни службеници кои посетиле обука(и) преку системот за стручно усовршување</p> <p>Почетна вредност: 2023 - 50% Преодна вредност: 2024 - 55% Крајна вредност: 2026 - 75%</p>			
М 2.3.1. Воспоставување на сеопфатен (интегриран) систем за стручно усовршување	А 2.3.1.1. Анализа на постојниот систем за стручно усовршување на административни службеници (актуелната законската рамка и состојба со постојните капацитети за координација и спроведување на обуки) и донесување на правна рамка за формирање, статусот и надлежностите на Академијата	МИОА/РГ интер ресорска – 10 члена	III/ 2024	IV /2025	570.000	Потенцијална донаторска поддршка	Показател на резултат: Степен на функционалност на сеопфатен систем за стручно усовршување на административни службеници
	А 2.3.1.2 Обезбедување на услови за функционирање и операционализација на надлежностите на Академијата (човечки ресурси, опрема, простор, акредитација на обуки и обучувачи)	МИОА МФ	IV/ 2026	IV/2026 ¹⁴		Во АП (2027–2030) ќе се предвидува и проценува износот и начинот на финансирање	Почетна вредност 2023: 0 Преодна вредност 2024: 0 Крајна вредност 2026: Исполнување на степените 1 и 2
	А 2.3.1.3 набавка на софтвер/ апликација за управување со процесот на обука	МИОА	I/ 2026	IV/2026	60.000	Донација Респа	
М 2.3.2. Унапредување на системот за управување со учењето и промоција на е-учењето	А 2.3.2.1. Формирање на посебен фонд за унапредување на електронската платформа за учење (ЛМС)	МИОА	I/ 2026	IV/ 2026	1.200.000	Буџет на РСМ	Показател на резултат: % на корисници на системот за управување со учењето (LMS)
	А 2.3.2.2. Промоција на е - учењето и ЛМС во јавната администрација	МИОА/ Мрежа на ЧР	I/2026	IV /2026		Не се потребни финансиски средства	Почетна вредност: 2022 - 30% Преодна вредност: 2024 - 40% Крајна вредност 2026: 50%

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
Посебна цел 2.4. Воспоставување на унифициран и кохерентен систем на плати во јавниот сектор			Процент на утврдени поединечни платни потсистеми во областите утврдени со законот за систем на плати во јавниот сектор Почетна вредност: 2023 - 0% Преодна вредност: 2024 - 50% Крајна вредност: 2026 - 100%				
М 2.4.1. Утврдување на правна рамка за воспоставување на единствен систем на плати во јавниот сектор	А 2.4.1.1. Донесување на Закон за систем на плати во јавниот сектор	МИОА РГ (МФ, МТСП и ГС)	II/2023	IV/2023	215.950.000	ИПА III 3.500.000 евра	Показател на резултат: Утврдена правна рамка за воспоставување на систем на плати во јавниот сектор 2023 – донесен Закон за систем на плати во јавниот сектор Преодна вредност: 2024 – изработени подзаконски акти Крајна вредност: 2026 – целосно донесена правна рамка
	А 2.4.1.2. Утврдување на Методологија за анализа и класификација на работните места во платните потсистеми во областите утврдени со законот за систем на плати во јавниот сектор	ГС на ВРСМ, РГ (МТСП, МФ и МИОА)	III/2024	III/2025		ИПА III вклучено во сумата за активност А 2.4.1.1.	
	А 2.4.1.3. Утврдување на форма и содржина на табели за плати во платните потсистеми во областите утврдени со Законот за систем на плати во јавниот сектор	РГ (МФ, МИОА и ГС)	III/2024	III/2025		ИПА III вклучено во сумата за активност А 2.4.1.1.	
	А 2.4.1.4. Утврдување на поединечни платни потсистеми во областите утврдени со Законот за систем на плати во јавниот сектор (во форма на посебни закони/ КД)	Надлежните органи за утврдување на поединечни платни потсистеми	I/2026	IV/2026 ¹⁵		ИПА III вклучено во сумата за активност А 2.4.1.1.	

**ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3:
ОДГОВОРНОСТ, ОТЧЕТНОСТ И ТРАНСПАРЕНТНОСТ**

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3: ОДГОВОРНОСТ, ОТЧЕТНОСТ И ТРАНСПАРЕНТНОСТ			ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ: /				
<u>ОПШТА ЦЕЛ: Одговорно, отчетно и транспарентно работење на институциите</u>			Показател на ефект: Оценката на СИГМА за тематската област ОТЧЕТНОСТ од начелата за јавна администрација Почетна вредност 2021 година – 3.2 Преодна вредност 2024 година – 3.3 Крајна вредност 2026 година – 3.4				
Посебна цел 3.1. Кохерентна и оптимизирана државна управа			Показател на исход: Отчетност и организација на централната власт (Оценка на СИГМА) Почетна вредност 2021 година – 2 Преодна вредност 2024 година – 2 Крајна вредност 2026 година – 4				
М3.1.1. Реорганизација на државната управа	А.3.1.1.1. Изработка и усвојување на новиот Закон за организација на ОДУ	МИОА	II/2023	I/2024	Постоечки човечки ресурси	Н/А	Показател на резултат: Вкупен број на органи на државна управа Почетна вредност 2022: 139 Преодна вредност 2024: 135 Крајна вредност 2026: 110
	А.3.1.1.2. Усогласување на посебните закони со новиот ЗОРДУ	МИОА	I/2024	IV/2026	ИПА	ИПА II 2017 и ИПА III 2022 (тековен проект)	
	А. 3.1.1.3. Започната реорганизација на министерскиот систем за информатичко општество и администрација, министерскиот систем за земјоделство, шумарство и водостопанство и министерскиот систем за економија	МИОА	I/2024	I/2025		Постоечки човечки ресурси	
	А.3.1.1.4. Започната Реорганизација на 6 дополнителни министерски системи	МИОА	I/2024	II/2025	246.800.000	ИПА III 2022	
	А 3.1.1.5. Започната реорганизација на 6 дополнителни министерски системи и генерален секретаријат	МИОА	I/2025	IV/2026	(вклучени во А.3.1.1.5)	ИПА III 2022	

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
Посебна цел 3.2.: Подобрена ефикасност на управните постапки			Показател на исход: Процент на уважени жалби од областа на управната постапка од страна на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, освен предметите од областа на работните односи Почетна вредност: 2021 година – 31% Преодна вредност 2024 година – 28% Крајна вредност 2026 година – 25%				
М 3.2.1. Унапредена имплементација на Законот за општа управна постапка и зајакнати капацитети за водење на управните постапки	A.3.2.1.1. Анализа за статусот на примената на ЗОУП за периодот 2018–2022, идентификување на посебните закони што треба да се усогласат со ЗОУП и изработка на насоки за примена на ЗОУП	МИОА со експертска поддршка	IV/2023	III/2024	898.700	Донатори	Показател на резултат: Процент на институции кои имаат обучени вработени за спроведување и примена на ЗОУП Почетна вредност: 2022: 3% Преодна вредност 2024: 15% Крајна вредност 2026: 25%
	A. 3.2.1.2. Формирање на Меѓуресорско тело за примена на ЗОУП координирано од страна на МИОА кое ќе ги следи препораките од Анализата и спроведувањето на Насоките	МИОА Министерства, инспекторати и самостојни органи	IV/2024	IV/2026		Не се потребни финансиски средства	
	A.3.2.1.3. Редовна едукација преку обуки и советувања наменети за вработените од јавните органи кои работат на управни постапки	МИОА, ДУИ, Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен	IV/2024	IV/2026	570.900	Донатори	
	A.3.2.1.4. Управна статистика за предметите од првостепената и второстепената управна постапка	МИОА Сите јавни органи	IV/2023	IV/2026		Не се потребни финансиски средства	
Посебна цел 3.3 : Зајакнат интегритет на институциите			Показател на исход: Подобрување на годишните рангирања на Република Северна Македонија за нивото на корупција на мерењата од Транспаренси Интернешнл - ИНДЕКС НА ПЕРЦЕПЦИЈА НА КОРУПЦИЈА (CPI) Почетна вредност: 2022 година – 85/180 Преодна вредност 2024 година –84/180 Крајна вредност 2026 година – 83/180				
М 3.3.1. Јакнење на интегритетот на носителите на извршната власт од највисоко ниво	A3.3.1.1. Донесување на Програма за интегритет на членовите на ВРСМ и носителите на јавни функции именувани од страна на ВРСМ	ВРСМ	II/2023	III/2023	350.000	Обезбедена донаторска поддршка	Показател на резултат: Процент на носители на јавни функции од извршната власт кои ја посетиле обуката за етички кодекс на носители на јавни функции од извршната власт Почетна вредност 2022: 70% Преодна вредност 2024: 75% Крајна вредност 2026: 80%
	A 3.3.1.2. Обуки за етички кодекс/ интегритет на носители на извршни функции	ГС на ВРСМ (ЗПВРСМ)	II/2023	III/2023	150.000	Обезбедена донаторска поддршка	
	A 3.3.1.3. Организирање на обуки за обучувачи за спроведување на Кодексот за етичко однесување на членовите на ВРСМ и носители на извршни функции именувани на ВРСМ, на теми интегритет, управување со подароци и лобирање.	ГС на ВРСМ (ЗПВРСМ)	II/2023	IV/2026	/	Не се потребни финансиски средства	

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М.3.3.2 Јакнење на индивидуалниот и институционалниот интегритет на органите во состав на министерствата, самостојните државни органи, самостојните органи на државна управа, инспекторатите, секретаријатите во Владата на РСМ и СОЗР и единиците на локална самоуправа	A.3.3.2.1 Имплементација на елементите од системот за интегритет од страна на органите во состав на министерствата, самостојните државни органи, самостојните органи на државна управа, секретаријатите во Владата на РСМ и СОЗР	ДКСК Учесници: органите во состав на министерствата, самостојните државни органи, самостојните органи на државна управа, секретаријатите во Владата на РСМ и СОЗР	II/2023	IV/2026	9.647.000	Буџет/донатори	<u>Показател на резултат:</u> Број на институции кои ги имплементираат елементите од системот на интегритет Почетна вредност 2022: 85 институции од централно и локално ниво Преодна вредност 2024: 120 институции од централно и локално ниво Крајна вредност 2026: 150 институции од централно и локално ниво
	A.3.3.2.2. Имплементација на елементите од системот за интегритет од страна на единиците на локалната самоуправа	ДКСК Учесници: единици на локалната самоуправа	II/2023	IV/2026	1.628.000	Буџет/донатори	
М 3.3.3 Целосно воспоставување и развој на електронскиот систем за дигитализација на инспекциската постапка и инспекциското работење – „Е-инспектор“	A 3.3.3.1. Развој на модули за вклучување на 13 инспекциски служби во електронскиот систем „Е-инспектор“	ИС	Во тек	IV/2023	21.525.000	ЕБОР	<u>Показател на резултат:</u> Процент (%) на инспекциски служби кои се вклучени во системот Е-инспектор Почетна вредност 2021: 10.7% Преодна вредност 2024: 57.2% Крајна вредност 2026: 100%
	A 3.3.3.2. Развој на модули за вклучување на останатите инспекциски служби под јурисдикција на ИС, во електронскиот систем „Е-инспектор“	ИС	II/2023	IV/2024	15.000.000	Буџет на РСМ	
	A 3.3.3.3. Осовременување на хардверска подготовка на останатите инспекциски служби под јурисдикција на ИС	ИС	II/2023	IV/2023	5.800.000	Буџет на РСМ	
	A 3.3.3.4.Развој на останатите процеси (модули) од електронскиот систем, што ќе вклучи - Управување со задачи, Управување со средствата, Управување со претставки и жалби, Управување со човечките ресурси, Подготовка и одобрување на други документи	ИС	III/2024	IV/2025	10.000.000	Буџет на РСМ	

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
Поседна цел 3.4.: Зголемена транспарентност на институциите на државно и локално ниво		Показател на исход: Процент на неодговорени барања за пристап до информации од јавен карактер од државни институции Почетна вредност 2022 година – 66.8% Предна вредност 2024 година – 63 % Крајна вредност 2026 година – 59.5%					
М.3.4.1. Унапредување на алатките за достапност на информациите од јавен карактер	А3.4.1.1. Зајакнување на капацитет на Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер (АЗПСПИЈК) за извршување на нејзините надлежности	АЗПСПИЈК	III/2024	IV/2026	77.125.000	ИПАЗ Вкупно 1.250.000 евра ЕУ: 1.000.000 евра Twinning light (за 2024–250.000 евра)	Показател на резултат: Процент на државни институции кои на своите веб страници редовно ги објавуваат и ажурираат документите согласно ЗСПИЈК Почетна вредност 2022: 67% Предна вредност 2024: 72% Крајна вредност 2026: 74% Показател на резултат: Број на реализирани обуки за ЗСПИЈК на локално и регионално ниво Почетна вредност 2022: 19 Предна вредност 2024: 23 Крајна вредност 2026: 30
	А3.4.1.2. Подготовка на измени и дополнувања на Законот за СПИЈК со цел: 1. зголемување на надлежностите на Агенцијата 2. унапредување на правото на слободен пристап до информациите	МП АЗПСПИЈК	II/2023	IV/2023		човечки ресурси на МП и АЗПСПИЈК	
	А 3.4.1.3. Подготовка на процедури за проактивно објавување на информациите кои ги создаваат или со кои располагаат институциите, нивно водење и ажурирање	АЗПСПИЈК	III/2023	IV/2024	806.000	Донатори	
	А 3.4.1.4 Поддршка на органите на државна управа и општините за унифицирано и целосно објавување на податоците согласно ЗСПИЈК и за поттикнување на проактивната транспарентност	АЗПСПИЈК	I/2024	IV/2026	4.304.460	Донатори	
	А3.4.1.5 Спроведување на обуки и информативно-едукативни сесии за подигнување на свеста во институциите за важноста на пристапот до информации од јавен карактер за институциите на локално и централно ниво и подигнување на е-услугите преку користење на е-порталите на АЗПСПИЈК	АЗПСПИЈК	I/2024	IV/2026	6.657.000	3.656.400 Буџет на РСМ за 2024 и 3.600.000 од донатори	
	А 3.4.1.6 Подигнување на јавната свест кај барателите за начинот на користење на правото на слободниот пристап до информациите од јавен карактер со посебен акцент на користење на е-порталот на АЗПСПИЈК, а во насока на дигитализација на процесите	АЗПСПИЈК	I/2024	IV/2026	13.271.095	Донатори	
М.3.4.2. Зголемена транспарентност на инспекциските служби	А 3.4.2.1. Унифицирање на веб страниите на инспекциските служби	ИС	II/2025	IV/2026	3.300.000	Донатори	Показател на резултат: Процент на инспекциски служби коишто ги унифицирале своите веб страни и истите ги поврзале со системот Е-инспектор Почетна вредност 2022: 0% Предна вредност 2024: 0% Крајна вредност 2026: 80%
	А3.4.2.2. Поврзување на веб страниите на инспекциските служби со системот Е-инспектор	ИС	I/2026	IV/2026	1.600.000	Донатори	

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
Посебна цел 3.5: Создавање на поволно опкружување за користење на податоците од јавниот сектор		Показател на исход: Број на објавени податочни сетови на порталот за отворени податоци data.gov.mk Почетна вредност 2022 година – 580 податочни сетови Преодна вредност 2024 година – 630 податочни сетови Крајна вредност 2026 година: 700 податочни сетови					
М 3.5.1. Воспоставување на организациски механизам за управување и спроведување на процесот отворени податоци	A 3.5.1.1. Подготовка на Насоки (упатство) за начинот на идентификација на податоците и податочни сетови на имателите на податоци, начинот на подготвување на каталог на податоци и податочни сетови и критериумите за приоритизирање на отворањето на податоците и податочните сетови	МИОА (АЗПСПИЈК)	II/2023	IV/2023	600.000	Донатори	Показател на резултат: Број на нови институции на порталот за отворени податоци Почетна вредност 2022: 74 институции од јавен сектор Преодна вредност 2024: 120 институции во јавен сектор Крајна вредност 2026: 200 институции во јавен сектор
	A 3.5.1.2 Подготовка и објава на каталог на податоци во 25 институции (централно и локално ниво) – иматели на податоци за податоците што ги создаваат во вршењето на својата работа	Иматели на податоци	II/2023	IV/2026	1.800.000	Донатори	
	A 3.5.1.3 Воспоставување на структура за управување со процесот отворени податоци во МИОА и АЗПСПИЈК	МИОА и АЗПСПИЈК	II/2023	IV/2023	300.000	Донатори	
	A 3.5.1.4 Унапредување на капацитетите за отворени податоци во МИОА и АЗПСПИЈК (обуки за лицата вклучени во одржувањето на порталот за отворени податоци, како и за офицерите за отворени податоци вклучени во процесот на отварање на податоците)	МИОА и АЗПСПИЈК, Иматели на отворени податоци	II/2023	IV/2026	1.000.000	Донатори	
	A 3.5.1.5 Изготвување на план за работа на организацискиот механизам (начин на соработка, размена на информации, препораки)	МИОА и АЗПСПИЈК	II/2023	IV/2026	200.000	Донатори	
	A 3.5.1.6 Спроведување на обуки и информативно-едукативни сесии за подигнување на свеста и знаењето од отворање на податоците и нивното користење во институциите на локално и централно ниво	Иматели на податоци	II/2023	IV/2026	3.000.000	Донатори	
М 3.5.2. Зголемување на употребата на отворените податоци	A 3.5.2.1 Подигнување на јавната свест кај барателите за начинот на користење на правото за користење на податоците од јавниот сектор со посебен акцент на користење на Централниот каталог на податоци достапен на www.data.gov.mk	МИОА и АЗПСПИЈК	II/2023	IV/2026	1.600.000	Донатори	Показател на резултат: Број на преземени податочни сетови од страна на регистрирани корисници Почетна вредност 2022: 9.800 податочни сетови Преодна вредност 2024: 13.000 податочни сетови Крајна вредност 2026: 20.000 податочни сетови
	A 3.5.2.2 Јавни настани за подигнување на свеста и информираност меѓу засегнатите страни (НВОи, приватен сектор, академска заедница и поширока јавност) во врска со концептот и придобивките од отворените податоци и можностите од data.gov.mk.	МИОА и АЗПСПИЈК	II/2023	IV/2026	1.500.000	Донатори	

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4: ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЈА

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4: ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЈА			ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ: /				
ОПШТА ЦЕЛ 4: ДИГИТАЛИЗИРАНА ЈАВНА АДМИНИСТРАЦИЈА			<p>Показател на ефект: ЕУ показател за електронска администрација (e-government benchmark) Почетна вредност (2022) = 47,4% Преодна вредност (2024) = 50% Крајна вредност (2026) = 55%</p> <p>СИГМА Оценка за Принцип 3: Дигиталната влада овозможува одлуки водени од податоци, ефикасни и одговорни политики, услуги и процеси во целата влада</p> <p>Почетна вредност (2022) = ќе се утврди при првиот мониторинг на СИГМА според новите Принципи на јавна администрација Преодна вредност (2024) = / Крајна вредност (2026) = /</p>				
ПОСЕБНА ЦЕЛ: 4.1.: Дигитална средина за подобро работење на администрацијата			<p>Показател на исход: Број на трансакции на платформата за Интероперабилност Почетна вредност (2021) = 3.555.657 (2022) = 1.484.018 Преодна вредност (2024) = 3.000.000 Крајна вредност (2026) = 5.000.000</p>				

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М 4.1.1. Подобрвање на каналите на електронска комуникација	А 4.1.1.1. Развој на јазол комуникациски клиент	МИОА	II/2023	I/2024	6.000.000	Буџет - проект за одржување на Интероперабилност	Показател на резултат: Број на нови институции/компани на платформата за Интероперабилност Почетна вредност 2022: 52 институции Преодна вредност 2024: 62 институции Крајна вредност 2026: 72 институции
	А 4.1.1.2. Координација, насоки, промоција со институциите и компаниите за зголемување на број на нови корисници на платформата за Интероперабилност	МИОА	II/2023	IV/2026	123.400.000	ИПА III 2.000.000 еур	
	А 4.1.1.3. Координација, насоки, промоција со институциите и компаниите за зголемување на бројот на трансакции на платформата за Интероперабилност	МИОА	II/2023	IV/2026	/	ИПА III Вклучени во сумата за активност А 4.1.1.2.	
	А 4.1.1.4 Координација, насоки, промоција со институциите и компаниите за зголемување на бројот на нови корисници на ЦРН	МИОА	II/2023	IV/2026	/	ИПА III Вклучени во сумата за активност А 4.1.1.2.	
	А 4.1.1.5. Координација, насоки, промоција со институциите и компаниите за зголемување на бројот на трансакции на ЦРН	МИОА	II/2023	IV/2026	/	ИПА III Вклучени во сумата за активност А 4.1.1.2.	
	А 4.1.1.6. Одржување на настан „Ден на МИОА“ за промоција на ИКТ проекти и придобивки од истите	МИОА	II/2023	IV/2026	3.346.200	Донатори	
	А 4.1.1.7. Измена на Закон за Централен регистар на население	МИОА, АЗЛП, МВР	II/2023	II/2024	900.000	Донатори	
	А 4.1.1.8. Воспоставување на дигитална картичка за граѓаните	МИОА	IV/2023	III/2024	2.000.000	Буџет - одржување на системот ЦРН	
	А 4.1.1.9. Подготвување на RoadMap за дигитализација на институциите (Методологија за само оценување)	МИОА	III 2023	I/2024	/	ИПА 2017	
	А 4.1.1.10. Објавување, промоција и обука за ажурирање на RoadMap за дигитализација на институциите	МИОА, ОДУ	I/2024	IV/2026	2.161.500	Донатори	
	А 4.1.1.11. Воспоставување и одржување на мрежа на контакт точки во институциите задолжени за информирање на степенот на дигитализација	МИОА, ОДУ	I/2024	IV /2026	/	Не се потребни финансиски средства	

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М 4.1.2. Воведување на SMART околина во работењето на администрацијата	А 4.1.2.1. Надградба на ДМС системот со можност за користење од институциите на централно и локално ниво	МИОА, ОДУ, ЕЛС	III/2025	IV/2026	430.000.000	Донатори	Показател на резултат: Вкупен број на институции кои го користат ДМС системот Почетна вредност 2022: 21 институции Преодна вредност 2024: 21 институции Крајна вредност 2026: 30 институции
	А 4.1.2.2. Воспоставување на единствен унифициран регистарски систем за социјално осигурување	МТСП АВРСМ, МФ-УЈП, ФПИ-ОСМ, ФЗО, МАПАС, МИОА	II/2023	I/2025	240.000.000	СБ	
	А 4.1.2.3. Воспоставување на систем за проценка на попреченост и национален регистар на лица со попреченост	МТСП УЕЗ и ФПИО-СМ, МИОА	II/2023	I/2025	150.000.000	СБ	
	А 4.1.2.4. Надградба на системот за пензиско и веб порталот за разрешување на проблемот со М4 пријави (стаж) на осигурениците	МТСП, ФПИ-ОСМ	III/2023	IV/2024	30.000.000	СБ	

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М 4.1.3. Подобрување на институционалната и законската рамка за ИКТ	А 4.1.3.1. Анализа на правната рамка во однос на надлежноста за инспекциски надзор за воспоставените ИКТ системи и електронското работење	МИОА	III/2023	IV/2023		ИПА Законската рамка е вклучена во сумата за активност А.3.1.1.5 (РЕОРГАНИЗАЦИЈА)	Показател на резултат: Степен на воспоставена законска и институционална рамка во областа на ИКТ Почетна вредност 2022: 0 Преодна вредност 2024: 1 Крајна вредност 2026: 2
	А 4.1.3.2. Утврдување на надлежност за спроведување на инспекциски надзор	МИОА	I/2024	II/2024		ИПА Законската рамка е вклучена во сумата за активност А.3.1.1.5 (РЕОРГАНИЗАЦИЈА)	
	А 4.1.3.3. Воспоставување на ИКТ агенција	МИОА	II/2023	II/2024		ИПА Законската рамка е вклучена во сумата за активност А.3.1.1.5 (РЕОРГАНИЗАЦИЈА)	
	А 4.1.3.4. Спроведување на физибилити студија за изводливост на Владин податочен центар	МИОА	IV/2023	IV/2024	12.500.000	Донатори	
	А 4.1.3.5 Изградба на Примарен Владин податочен центар	МИОА	IV/2024	IV/2026	950.000.000	ИПА+Буџет (точна сума ќе се утврди со физибилити студија)	
	А 4.1.3.6 Измена на законот за архивска дејност	МИОА	III/2023	III/2024	1.234.000	Донатори	

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
ПОСЕБНА ЦЕЛ 4.2.: Зголемен квалитет и достапност до услугите			Показател на исход: Процент на граѓани кои користат електронски услуги (истражување на јавното мислење на Балкан барометар) Почетна вредност (2022) = 22% Преодна вредност (2024) = 25% Крајна вредност (2026) = 30% Показател на исход: Број на едношалтерски услуги Почетна вредност (2022) = 83 Преодна вредност (2024) = 85 Крајна вредност (2026) = 120				
М 4.2.1. Дигитализирање на регистрите за давање на услуги	А 4.2.1.1. Развој на платформа за дигитализација на регистри	МИОА	II/2023	IV/2023	10.000.000	ИПА II	Показател на резултат: Број на воспоставени дигитални регистри Почетна вредност 2022: 0 Преодна вредност 2024: 4 Крајна вредност 2026: 7
	А 4.2.1.2. Дигитализација на X регистри со користење на платформата за дигитализација на регистри.	МИОА	IV/2023	I/2024	18.000.000	ИПА II	
	А 4.2.1.3. Анализа на регистри кои треба да се дигитализираат за развој на приоритетни еУслуги	МИОА	II/2023	III/2025	9.300.000	Донатори	
	А 4.2.1.4. Изготвување на правни препораки за Регистарот на регистри и регистарот на авторизации	МИОА	II/2023	III/2023		ИПА Вклучен во ИПА 2017	
	А 4.2.1.5. Дигитализација на регистри со користење на платформата за дигитализација на регистри кои се препорачани во активноста А 4.2.1.3	МИОА	IV/2025	IV/2026	18.000.000	Донатори	
М 4.2.2. Зголемување на бројот на е-услуги	А 4.2.2.1. Развој на нови еУслуги	МИОА, ОДУ и ЕЛС	II/2023	IV/2026	861.825.600	ИПА II 1.000.000 евра ИПА III 4.000.000 евр	Показател на резултат: Број на еУслуги на Националниот Портал за еУслуги Почетна вредност 2022: 95 Преодна вредност 2024: 130 Крајна вредност 2026: 302
	А 4.2.2.2. Интеграција на постоечките еУслуги од посебните портали на институциите на Националниот портал за еУслуги	МИОА, ОДУ и ЕЛС	II/2023	IV/2026		ИПА III 4.000.000 евр Вклучени во А.4.2.2.1	

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М 4.2.3. Зголемување на бројот на центрите „Една точка за услуги - ЕТУ“ и унапредување на едношалтерскиот систем	А 4.2.3.1. Анализа за воспоставување на нови ЕТУ центри	МИОА	II/2023	IV/2026	990.000	Донатори	Показател на резултат: Број на ЕТУ – едношалтерски точки Почетна вредност 2022: 5 Преодна вредност 2024: 6 Крајна вредност 2026: 8
	А 4.2.3.2. Анализа на системот за квалитет на услугите од резултатите добиени преку „Земј бројче“	МИОА	I/2024	IV/2026	/	Буџет - проект за одржување на системот „Земј бројче“ Вклучени во сумата за А.4.2.3.1	
	А 4.2.3.3. Зголемување на бројот на ЕТУ Центри, ЕТУ Канцеларии, или ЕТУ шалтери. * Точка - како термин може да означува самостоен Центар за услуги, Канцеларија за услуги која е составен дел од одредена институција пример ЕЛС Општина, или дедигициран Шалтер за услуги во рамките одреден правен субјект кој има локации со шалтери пример А.Д Пошта на Р.С.Македонија.	МИОА	II/2024	IV/2026	6.000.000	Донатори	
	А 4.2.3.4. Спроведување на анализа и акциски план за овозможување на електронските услуги од посебните електронски портали од институциите во Центрите ЕТУ, преку шалтерските службеници посредници од МИОА преку формирање на мулти институционална работна група	МИОА	II/2024	IV/2026	/	Буџет - проект за одржување на системот „Земј бројче“ Вклучени во сумата за А.4.2.3.1	
	А 4.2.3.5. Подобрвање на законската рамка за ЕТУ центрите	МИОА	IV/2024	I/2026	310.000	Донатори	
М 4.2.4. Подобрена пристапност во институциите за лицата со попреченост, возрасни лица, како и лица кои се на ниско ниво на дигитална писменост	А 4.2.4.1. Воспоставување на дигитални асистенти за комуникација со граѓаните и бизнисите	МИОА, МТСП	IV/2023	IV/2026	30.000.000	Донатори	Показател на резултат: Број на достапни веб страни со WCAG стандардот Почетна вредност 2022: 2 Преодна вредност 2024: 10 Крајна вредност 2026: 15
	А 4.2.4.2. Имплементација и ажурирање на WCAG стандардот на веб страните на институциите на национално и локално ниво	МИОА, МТСП	III/2023	IV/2026	3.000.000	Донатори	

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М 4.2.5. Унапредена примена на моделите на системот за управување со квалитет	А 4.2.5.1 Претставување на Национален план за управување со квалитет на Владата и Совет за реформа на јавна администрација	МИОА	II/2023	II/2023	/	Не се потребни финансиски средства	Показател на резултат: Оценка за индекс на квалитет на институциите Почетна вредност 2022: 70% Преодна вредност 2024: 72% Крајна вредност 2026: 75%
	А 4.2.5.2 Анализа на постоечкиот закон за управување со квалитет и препорака за подобрување	МИОА	III/2023	I/2024	304.000	Донатори	
	А 4.2.5.3 Измена на постоечкиот закон или нов закон според препораките од анализата	МИОА	I/2024	I/2025	/	Вклучени во сумата за А.4.2.5.2	
	А 4.2.5.4 Дизајн на наставни програми и материјали за обука за модели на управување со квалитет	МИОА	IV/2023	I/2025		Вклучени во сумата за А.4.2.5.5	
	А 4.2.5.5 Обуки за модели за управување со квалитет	МИОА	IV/2023	IV/2026	2.400.000	Донатори	
	А 4.2.5.6 Конференција за управување со квалитет и национална награда	МИОА	III/2023	IV/2026	2.400.000	Донатори	
	А 4.2.5.7 Воспоставување на интерна организациона структура на МИОА за управување со квалитет	МИОА	III/2023	IV/2024	/	Не се потребни финансиски средства	
	А 4.2.5.8 Спроведување на процес на мониторинг и евалуација за секоја година, вклучувајќи истражување на задоволството на клиентите	МИОА	II/2023	IV/2026	2.400.000	Буџет	
	А 4.2.5.9 Дизајн на интерактивна онлајн обука за САФ	МИОА	IV/2023	III/2024	620.000	Донатори	
	А 4.2.5.10 План за партнерство за дизајнирање за заеднички активности вклучувајќи настани за вмрежување (на пр. ReSPA, WEF, RCC, EIPA, итн.)	МИОА	I/2024	IV/2024	610.000	Донатори	
	А 4.2.5.11 Детален дизајн на комуникациски план (пораки, механизам за пренос на пораки и усогласени активности)	МИОА	II/2024	I/2025	620.000	Донатори	

Мерки	Активности	Водечки орган Други органи	Почетен датум (квартал)	Планиран датум на извршување (квартал)	Проценка на потребните средства	Извор на финансирање	Показател на резултат (поврзан со мерката/активноста)
М 4.2.6. Промоција и информирање на граѓаните и администрацијата за електронските услуги	А 4.2.6.1. Подигање на свеста на граѓаните за еУслуги	МИОА	I/2024	IV/2026	9.000.000	Донатори	Показател на резултат: Број на обучен кадар за digital-first принцип, стекнување на знаење за националните системи и агилно работење во администрација во секоја институција Почетна вредност 2022: 0 Преодна вредност во 2024: 1000 Крајна вредност 2026: 2000
	А 4.2.6.2. Изготвување на физибилити студија за намалување на трошоците за еУслуги	МИОА	I/2025	II/2026	2.000.000	Донатори	
	А 4.2.6.3. Создавање на матрица/рамка/механизам за наградување и промовирање на субјекти (јавен и приватен сектор и индивидуи) кои применуваат дигитални технологии и алатки во работата и со истите влијаат позитивно на околината (поголема ефикасност, помалку хартија, помалку транспортни трошоци, помало загадување, поголема конкуретност)	МИОА	IV/2023	IV/2026	6.000.000	Донатори	
	А 4.2.6.4 Обука, работилници и ЛМС пакети за примена на digital-first принцип, стекнување на знаење за националните системи и агилно работење во администрација	МИОА	II/2024	IV/2026	3.000.000	Донатори	
	А 4.2.6.5 Спроведување на промотивни кампањи преку соработка со НВО за достапноста на услугите и начинот на нивно добивање	МИОА	IV/2023	IV/2026	6.000.000	Донатори	

АНАЛИЗА И ПРИБИРАЊЕ НА ПОДАТОЦИТЕ ЗА ВРЕДНОСТА НА ПОКАЗАТЕЛОТ

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1: КРЕИРАЊЕ НА ПОЛИТИКИ И КООРДИНАЦИЈА

Назив на показателот	Вредност на показателот на СИГМА за тематската област Развој и координација на политики од Начелата на јавната администрација
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Општа цел: Ефективно, ефикасно, транспарентно и инклузивно креирани политики базирани на докази
Извор/имател на податоците	Извештај од мониторингот на СИГМА за Република Северна Македонија – Начела на јавната администрација Извор: SIGMA Monitoring Report http://www.sigmaweb.org/publications/monitoring-reports.htm
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно. СИГМА не го следи напредокот секоја година. Така, во годините кога СИГМА не го следи напредокот ниту објавува извештаи, треба да се користат податоците од последниот Извештај за мониторинг на СИГМА.
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Генерален секретаријат на Владата Сектор за анализа на политиките и координација

<p>Методологија на пресметување на вредностите на показателот</p>	<p>Овој индикатор ја мери областа Развој и координација на политики.</p> <p>СИГМА моментално работи на ревидирање на своите Принципи на јавна администрација. Развој и координација на политики ќе останат како посебна област, но под ново име Стратешко планирање и креирање политики е ефективно, транспарентно, инклузивно и базирано на докази (Effective strategic planning and evidence-based, inclusive and transparent policy making).</p> <p>Во новите принципи на SIGMA, оваа област ќе ги вклучува следните принципи:</p> <p>Владините политики се ефективно координирани, а одлуките се подготвуваат и соопштуваат на јасен и транспарентен начин;</p> <p>Документите за планирање политики се кохерентни, инклузивни и реални, ефективно се спроведуваат и следат, помагајќи да се постигнат планираните резултати и цели на политиката, во согласност со владините фискални можности;</p> <p>Политиките се развиваат врз основа на докази и проценка на влијанието на регулативата, следејќи јасни и конзистентни правила за донесување закони; законите и прописите се лесно достапни;</p> <p>Сите клучни надворешни и внатрешни засегнати страни и пошироката јавност се активно консултирани за време на развојот на политиката;</p> <p>Воспоставени се ефективни системи за следење, спроведување и евалуација со цел да се зголеми усогласеноста, да се подобри имплементацијата на политиките и да се намалат регулаторните трошоци и оптоварувања;</p> <p>Парламентот ефикасно го проверува системот за креирање политики на владата и обезбедува севкупна политика и законодавна кохерентност.</p> <p>Извештајот од мониторингот ги оценува состојбата и напредокот во подобрување на квалитетот на националните јавни администрации.</p> <p>Вредноста на индикаторот е изразена од 1 до 5, при што повисоките вредности одговараат на подобри резултати. Оваа скала може да се ревидира во согласност со новата Методологија на СИГМА.</p> <p>ОЕЦД (2019), Методолошката рамка за Начелата на јавната администрација, ОЕЦД, Париз, http://www.sigmaxweb.org/publications/Methodological-Framework-for-the-Principles-of-Public-Administration-May-2019.pdf.</p> <p>Мониторинг извештаи https://www.sigmaxweb.org/publications/monitoring-reports.htm</p>		
<p>Вредност на показателот</p>	<p>Почетна вредност</p>	<p>Преодна вредност</p>	<p>Крајна вредност</p>
	<p>2021</p>	<p>2026</p>	<p>2030</p>
	<p>2,1</p>	<p>3</p>	<p>4</p>

Назив на показателот	Показател на квалитет на прописите (Regulatory Quality -ранг на Светска Банка)		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Посебна цел 1.1. Воспоставен конзистентен и функционален систем за креирање политики и донесување закони		
Извор/имател на податоците	Светска Банка, Worldwide Governance Indicators		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се собираат и објавуваат годишно.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Генерален секретаријат на Владата Сектор за анализа на политиките и координација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Worldwide Governance Indicators https://databank.worldbank.org/source/worldwide-governance-indicators Series: Regulatory Quality: Estimate WGI собира и сумира информации од над 30 постоечки извори на податоци кои ги известуваат ставовите и искуствата на граѓаните, претприемачите и експертите од јавниот, приватниот и невладиниот сектор од целиот свет, за квалитетот на различните аспекти на управувањето. Вредностите се движат на скала од 0 до 1, при што повисоки вредности одговараат на подобри резултати.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2021	2026	2030
	0,4	0,5	0,7

Назив на показателот	Процент на секторски стратегии што се целосно усогласени со методолошките критериуми		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 1.1.1. Развивање и одржување на функционален механизам за усогласување на долгорочното со среднорочното и годишното планирање		
Извор/имател на податоците	Генерален секретаријат на Владата Сектор за стратегија, планирање и следење		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците за овој показател ќе се прибираат и обработуваат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година за претходната календарска година		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Генерален секретаријат на Владата Сектор за стратегија, планирање и следење		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Со овој показател се мери процентот на секторските стратегии подготвени согласно методолошките критериуми содржани во Упатството за структурата, содржината и начинот на подготвување, спроведување, следење, известување и оценување на секторските и мултисекторските стратегии („Службен весник на РСМ“ бр.122/22) Формула Број на секторски стратегии доставени до Владата во текот на годината кои ги задоволуваат критериумите од Упатството/Вкупен број на секторски стратегии доставени до Владата во текот на годината x 100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022	2026	2030
	ќе се измери во 2023	90%	100%

Назив на показателот	Процент на извештаи за спроведување на секторски стратегии што се целосно усогласени со методолошките критериуми		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 1.1.1. Развивање и одржување на функционален механизам за усогласување на долгорочното со среднорочното и годишното планирање		
Извор/имател на податоците	Генерален секретаријат на Владата Сектор за стратегија, планирање и следење		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците за овој показател ќе се прибираат и обработуваат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година за претходната календарска година		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Генерален секретаријат на Владата Сектор за стратегија, планирање и следење		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Со овој показател се мери процентот на извештаи за спроведување на секторските стратегии подготвени согласно методолошките критериуми содржани во Упатството за структурата, содржината и начинот на подготвување, спроведување, следење, известување и оценување на секторските и мултисекторските стратегии („Службен весник на РСМ“ бр.122/22) Формула Број на извештаи за спроведување на секторски стратегии доставени до Владата во текот на годината кои ги задоволуваат критериумите од Упатството/Вкупен број на извештаи за спроведување на секторски стратегии доставени до Владата во текот на годината x 100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022	2026	2030
	ќе се измери во 2023	90%	100%

Назив на показателот	Процент на доставени акти до Собранието согласно законодавната агенда		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 1.1.2. Унапредување на системот на координација на политики и одлучување на Владата		
Извор/имател на податоците	Генерален секретаријат на Владата Сектор за стратегија, планирање и следење		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците за овој показател ќе се прибираат и обработуваат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година за претходната календарска година		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Генерален секретаријат на Владата Сектор за стратегија, планирање и следење		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Со овој показател се мери степенот на реализација на законодавната агенда, колкав процент од планираните акти во законодавната агенда Владата ги доставува до Собранието во текот на една календарска година Формула Број на акти предвидени во законодавната агенда и доставени до Собранието во текот на една календарска година/Вкупен број на акти предвидени во законодавната агенда x 100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022	2026	2030
	18%	60%	100%

Назив на показателот	Процент на подготвена национална верзија на Acquis		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 1.1.3. Квалитетно транспонирање на правото на ЕУ во националното законодавство		
Извор/имател на податоците	Секретаријат за европски прашања		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците за овој показател ќе се прибираат и обработуваат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година за претходната календарска година		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Секретаријат за европски прашања Сектор за подготовката на националната верзија на Acquis		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Со овој показател се мери процентот на страници од правото на Европската Унија (Acquis) преведени на македонски јазик, преку воспоставениот систем на стручна ревизија на преводите на правото на ЕУ, работна група за терминологија и комитет за верификација на терминологијата Почетна вредност: 18 000 авторски страници (13%) Формула Број на страници од правото на Европската Унија (Acquis) преведени на македонски јазик / Вкупен број на страници од Acquis x 100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2021	2026	2030
	13%	25%	76%

Назив на показателот	Процент на предлози на закони кои ги исполнуваат минимум критериумите во однос на процедурата на процесот на ПБР
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 1.1.4. Ефективно и доследно спроведување на процесот на проценка на влијанието на регулативата (ПБР)
Извор/имател на податоците	Податоците за следење на показателот се прибираат од Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија, Единствениот национален електронски регистар на прописи-ЕНЕР и податоци со кои располага МИОА. Годишен извештај за спроведување на процесот на проценка на влијанието на регулативата – ПБР (https://mioa.gov.mk/?q=mk/node/1484)
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците за овој показател ќе се прибираат и обработуваат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година за претходната календарска година
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација

Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Со овој показател ќе се мери исполнувањето на минимум критериумите во однос на процедурата на процесот на ПВР согласно податоците од Годишниот извештај за спроведување на процесот на проценка на влијанието на регулативата – ПВР.</p> <p>Како минимум критериуми ќе се земат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. навремена (согласно актите) објава на нацрт Извештај за ПВР и предлогот на закон на ЕНЕР; 2. навремено доставување на нацрт Извештај за ПВР и предлогот на закон до МИОА на мислење (по истекот на минималниот рок за консултации на ЕНЕР согласно Методологијата за проценка на влијанието на регулативата) и 3. доставување на Извештајот за ПВР заедно со предлогот на закон до ГС на ВРСМ. <p>Показателот ќе се мери на ниво на календарска година.</p> <p>Формула</p> <p>Број на предлог закони кои ги исполнуваат сите минимум критериуми во однос на процедурата на процесот на ПВР/вкупен број на предлог закони кои подлежат на ПВР и поминале на седница на ВРСМ x 100 =</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2021	2026	2030
	20,7%	50%	80%

Назив на показателот	Процент на официјални статистички податоци усогласени со стандардите на Евростат		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 1.1.5. Подобрен квалитет и достапност на статистички податоци за креирање политики базирани на докази		
Извор/имател на податоците	СМИС+ извештај на Евростат		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците за овој показател ќе се прибираат и обработуваат еднаш годишно, врз основа на Извештај на Евростат што се добива во последниот квартал од тековната година за претходната		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Државен завод за статистика		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>ДЗС ќе го земе извештајот за СМИС + како основа за пресметување на степенот на усогласување на статистиката. Извештајот содржи описна проценка на нивото на усогласеност: целосно усогласен, високо усогласен, средно усогласен, ниско усогласен и воопшто неусогласен.</p> <p>Формула</p> <p>Пресметката е како што следува: - Прво, на секоја описна проценка се дава нумерички еквивалент (целосно усогласен - 5, високо усогласен - 4, средно усогласен - 3, ниско усогласен - 2, воопшто неусогласен / не е проценето - 1). - Потоа, се бројат колку модули Евростат ги има и се собираат. - Потоа, за секоја описна проценка се множи бројот на модули со нумерички еквивалент (пр. За 3 модули ДЗС беше оценет како целосно усогласено (5), така што пресметката е 3 * 5 = 15) и се собира оваа сума - Потоа, се дели втората сума со првата и добива просечна проценка. - На крај, просечната проценка се дели со максималната можна проценка, која е 5, и се множи со 100 за да се добие процентот</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2021	2026	2030
	67%	76%	85%

Назив на показателот	Консултации со јавноста за јавни политики (СИГМА оценка)
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Посебна цел 1.2.: Зголемена транспарентност, инклузивност и партиципативност во процесот на креирање политики и подготовка на закони
Извор/имател на податоците	Извештај од мониторингот на СИГМА за Република Северна Македонија – Начела на јавната администрација Извор: SIGMA Monitoring Report http://www.sigmaxweb.org/publications/monitoring-reports.htm
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно. СИГМА не го следи напредокот секоја година. Така, во годините кога СИГМА не го следи напредокот ниту објавува извештаи, треба да се користат податоците од последниот Извештај за мониторинг на СИГМА.
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Генерален секретаријат на Владата Сектор за анализа на политиките и координација

<p>Методологија на пресметување на вредностите на показателот</p>	<p>Овој индикатор ја мери транспарентноста, инклузивноста и партиципативноста во процесот на креирање политики и подготовка на закони преку СИГМА индикатора 2.11.1 Консултации со јавноста за јавни политики (Public consultation on public policy).</p> <p>СИГМА моментално работи на ревидирање на своите Принципи на јавна администрација.</p> <p>Новата верзија на документот го предвидува принципот 7 Сите клучни надворешни и внатрешни засегнати страни и пошироката јавност се активно консултирани за време на развојот на политиките (All key external and internal stakeholders and the general public are actively consulted during policy development), кој ги содржи следните елементи преку кои се мери овој индикатор:</p> <ul style="list-style-type: none"> а. Поставени се и доследно применувани процедури за да се овозможат ефективни јавни консултации со засегнатите страни и пошироката јавност, овозможувајќи им на бизнисите, невладините организации и граѓаните да учествуваат и да бидат информирани за процесот на креирање на политики. б. Владата применува проактивен пристап за зајакнување и вклучување на граѓаните, особено недоволно застапените групи во донесувањето одлуки. Различни методи за консултации и вклучување на засегнатите страни се користат за да се обезбеди ефективно учество на сите целни групи и засегнати страни во креирањето политики. в. Консултациите со пошироката јавност се спроведуваат на пристапен и транспарентен начин преку централен портал за консултации преку Интернет. Сите клучни документи што го придружуваат предлогот се јавно достапни. г. Министерствата одржуваат конструктивен дијалог со клучните надворешни засегнати страни и ги собираат, анализираат и ги земаат во предвид сите предлози во процесот на креирање на политики. Транспарентно се известува за исходот од процесот на консултации со јавноста. д. Следењето на спроведувањето на процедурите за консултации со јавноста и за вклучување на засегнатите страни помага да се зголеми транспарентноста, квалитетот и ефективноста на креирањето политики. <p>Вредноста на индикаторот е изразена од 1 до 5, при што повисоките вредности одговараат на подобри резултати. Оваа скала може да се ревидира во согласност со новата методологија на СИГМА.</p> <p>ОЕЦД (2019), Методолошката рамка за Начелата на јавната администрација, ОЕЦД, Париз, http://www.sigmaxweb.org/publications/Methodological-Framework-for-the-Principles-of-Public-Administration-May-2019.pdf.</p> <p>Мониторинг извештаи https://www.sigmaxweb.org/publications/monitoring-reports.htm</p>		
<p>Вредност на показателот</p>	<p>Почетна вредност</p>	<p>Преодна вредност</p>	<p>Крајна вредност</p>
	<p>2021</p>	<p>2026</p>	<p>2030</p>
	<p>2</p>	<p>2,5</p>	<p>3,5</p>

Назив на показателот	Процент на работни групи формирани при изработка на предлози на закони со вклучени претставници на граѓански организации		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 1.2.1 Вклучување на заинтересираните страни и пошироката јавност во креирањето на политиките и подготовката на законодавството		
Извор/имател на податоците	Генерален секретаријат на Владата Сектор за анализа на политиките и координација - Извештај за процесот на консултации при подготовка на предлози на закони, користење на ЕНЕР и други механизми за соработка со граѓанските организации		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците за овој показател ќе се прибираат и обработуваат еднаш годишно, во првата половина од тековната година за претходната календарска година		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Генерален секретаријат на Владата Сектор за анализа на политиките и координација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Вредноста на показателот се пресметува врз основа на Извештај за процесот на консултации при подготовка на предлози на закони, користење на ЕНЕР и други механизми за соработка со граѓанските организации, што Генералниот секретаријат на Владата го подготвува годишно, врз основа на анализа на процесот на консултации на Единствениот национален електронски регистар на прописи (ЕНЕР) и одговорите на Прашалник дистрибуиран до министерствата за механизмите на консултација со граѓанските организации при подготовка на предлози на закони и други акти. Формула Број на работни групи формирани во министерствата на годишно ниво за подготовка на предлози на закони во кои членуваат претставници на граѓански организации/ Вкупен број на работни групи формирани за подготовка на предлози на закони x 100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2021	2026	2030
	35%	50%	60%

Назив на показателот	Процент на предлози на закони со нацрт Извештаи за ПВР за кои е запазена постапката за консултации на ЕНЕР
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 1.2.1 Вклучување на заинтересираните страни и пошироката јавност во креирањето на политиките и подготовката на законодавството
Извор/имател на податоците	Податоците за следење на показателот се прибираат од Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија, Единствениот национален електронски регистар на прописи-ЕНЕР и податоци со кои располага МИОА. Годишен извештај за спроведување на процесот на проценка на влијанието на регулативата – ПВР (https://mioa.gov.mk/?q=mk/node/1484)
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Еднаш годишно (прв квартал во тековната за претходната година).
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација

Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Со овој показател ќе се мери запазувањето на постапката за консултации на ЕНЕР предвидена во Методологијата за ПВР и актите кои се однесуваат на оваа област, согласно податоците од Годишниот извештај за спроведување на процесот на проценка на влијанието на регулативата – ПВР.</p> <p>Постапката за консултации на ЕНЕР подразбира запазување минималниот рок за консултации на ЕНЕР (согласно Методологијата за проценка на влијанието на регулативата) пред доставување на истите до МИОА на мислење.</p> <p>Показателот ќе се мери на ниво на календарска година.</p> <p style="text-align: center;">Формула</p> <p>Број на предлог закони со нацрт Извештаи за ПВР за кои е запазена постапката за консултации на ЕНЕР / вкупен број на предлог закони кои подлежат на ПВР и поминале на седница на ВРСМ x 100 =</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2021	2026	2030
	18%	50%	80%

Назив на показателот	Процент на јавно објавени извештаи за спроведување на секторски стратегии		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 1.2.2 Редовно и навремено информирање на јавноста за работата на Владата и за спроведување на планските документи		
Извор/имател на податоците	Генерален секретаријат на Владата Сектор за стратегија, планирање и следење		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците за овој показател ќе се прибираат и обработуваат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година за претходната календарска година		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Генерален секретаријат на Владата Сектор за стратегија, планирање и следење		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Со овој показател се мери процентот на извештаи за спроведување на секторски стратегии што се достапни за пошироката јавност (објавени на веб-страниците на Владата и/или ресорните министерства)</p> <p>Формула</p> <p>Број на извештаи за спроведување на секторски стратегии објавени на веб-страниците на Владата и/или ресорните министерства / Вкупен број на извештаи за спроведување на секторски стратегии доставени до Владата во текот на годината x 100</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022	2026	2030
	ќе се измери во 2023	90%	100%

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2: ЈАВНА СЛУЖБА И УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Назив на показателот	Вредност на показателот на СИГМА за тематската област Јавна служба и управување со човечките ресурси од Начелата за јавна администрација		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Општа цел: Деполитизирана, професионална и стручна јавна администрација		
Извор/имател на податоците	Извештај од мониторингот на СИГМА за Република Северна Македонија – Начела на јавната администрација Извор: SIGMA Monitoring Report http://www.sigmaweb.org/publications/monitoring-reports.htm		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно. СИГМА не го следи напредокот секоја година. Така, во годините кога СИГМА не го следи напредокот ниту објавува извештаи, треба да се користат податоците од последниот Извештај за мониторинг на СИГМА.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација –Одделение за управување со човечки ресурси		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Овој индикатор ја мери областа Јавна служба и управување со човечките ресурси. СИГМА моментално работи на ревидирање на своите Принципи на јавна администрација. Јавна служба и управување со човечките ресурси ќе останат како посебна област, но под ново име Професионални, ефективни и доверливи јавни службеници (Professional, effective and trustworthy public servants).</p> <p>Во новите принципи на SIGMA, оваа област ќе ги вклучува следните принципи: Рамката за вработување на јавните службеници обезбедува професионалност, неутралност, отчетност и одржливост на јавните служби; Јавната администрација привлекува и регрутира компетентни лица врз основа на заслуги и еднакви можности; Ефективното лидерство се обезбедува преку компетентност, стабилност, професионална автономија и одговорност на одговорните врвни менаџери; Вработените во јавната администрација се мотивирани, правично и конкурентно платени и имаат добри услови за работа; Професионалниот развој, талентот и управувањето со перформансите ги подобруваат вештините, ефикасноста и ефективноста на јавните службеници и ги промовираат вредностите на државните служби.</p> <p>Вредноста на индикаторот е изразена од 1 до 5, при што повисоките вредности одговараат на подобри резултати. Оваа скала може да се ревидира во согласност со новата методологија на СИГМА.</p> <p>ОЕЦД (2019), Методолошката рамка за Начелата на јавната администрација, ОЕЦД, Париз, http://www.sigmaweb.org/publications/Methodological-Framework-for-the-Principles-of-Public-Administration-May-2019.pdf. Мониторинг извештаи https://www.sigmaweb.org/publications/monitoring-reports.htm</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2021	2026	2030
	2.6	3	3.5

Назив на показателот	Процент на усвоени жалби на одлуки за избор на најуспешен кандидат во постапките за вработување на јавен оглас во институциите на јавниот сектор		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Посебна цел 2.1 Деполитизација на јавната администрација		
Извор/имател на податоците	Агенција за администрација - Извештај за поднесени жалби на одлуки за избор на најуспешен кандидат во постапките за избор на кандидати на јавен оглас и број на усвоени жалби		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација - Мрежа за УЧР		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Целта на овој индикатор е да се утврди процентот на усвоени жалби поднесени на одлуките за избор на најуспешен кандидат во постапките за вработување на јавен оглас во институциите на јавниот сектор од вкупниот број на поднесени жалби на одлуките за избор на најуспешен кандидат.</p> <p>Вредноста на индикаторот е изразена од 0% до 100%, при што пониските вредности одговараат на подобри резултати.</p> <p><u>Формула:</u></p> <p>Број на усвоени жалби и приговори поднесени на одлуките за избор на најуспешен кандидат во постапките за вработување на јавен оглас во институциите на јавниот сектор/вкупен број на поднесени жалби на одлуките за избор на најуспешен кандидат во постапките за вработување на јавен оглас во институциите на јавниот сектор *100</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022	2026	2030
	1%	0,5%	0%

Назив на показателот	Процент на донесени Планови за вработување согласно стратешките приоритети на институцијата		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.1.1. Поврзување на Стратешкото планирање со Управувањето со човечки ресурси		
Извор/имател на податоците	Извештај за дадени согласности на акти донесени врз основа на функционална анализа		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1. јануари – 31. Декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација <ul style="list-style-type: none"> • Сектор за поддршка на институциите од јавниот сектор - Одделение за согласности на актите за внатрешна организација и систематизација на работни места и годишни планови за вработување на органите на државната управа и локалната власт 		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Целта на овој индикатор е да се утврди колку институции имаат усвоено нови планови за вработување согласно стратешките приоритети на институцијата. <u>Формула:</u> Број на донесени нови планови за вработување согласно стратешките приоритети на институцијата/број на институции во јавниот сектор *100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2023	2026	2030
	0	75%	100%

Назив на показателот	Процент на усогласени акти за систематизација со утврдени “смарт” описи на работни места во однос на вкупниот број на донесени акти за систематизација		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М2.1.1. Поврзување на Стратешкото планирање со Управувањето со човечки ресурси		
Извор/имател на податоците	Извештај за дадени согласности на акти за систематизација на работни места на институциите од јавниот сектор во кои се утврдени “смарт” описи на работни места		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација <ul style="list-style-type: none"> • Вработен од организационата единица за систематизации 		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Целта на овој индикатор е да се утврди колку институции имаат усогласени акти за систематизација со утврдени “смарт” описи на работни места <u>Формула:</u> Број на донесени акти за систематизација со утврдени “смарт” описи на работните места /вкупен број на донесени акти за систематизација на работните места во институциите во јавниот сектор *100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2023	2026	2030
	0	20%	50%

Назив на показателот	Процент на објавени Одлуки за избор на најуспешен кандидат со образложение базирано на докази за секоја донесена одлука поединечно		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.1.2. Јакнење на улогата на Интервјуто базирано на компетенции во постапките за вработување на јавната администрација		
Извор/имател на податоците	Агенција за администрација		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација Агенција за администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Целта на овој индикатор е да се утврди процентот на објавени одлуки за избор на најуспешен кандидат со образложение на донесените одлуки за избор базирани на докази во однос на вкупниот број на донесени одлуки за избор. <u>Формула:</u> Број на објавени Одлуки за избор на најуспешен кандидат со образложение базирано на докази за донесените одлуки за избор/вкупен број на донесени одлуки за избор*100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2023	2026	2030
	0	30%	75%

Назив на показателот	Процент на жалби поднесени од кандидати на донесени одлуки за избор		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.1.2. Јакнење на улогата на Интервјуто базирано на компетенции во постапките за вработување на јавната администрација		
Извор/имател на податоците	Агенција за администрација		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација Агенција за администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Целта на овој индикатор е, преку обезбедена поголема транспарентност на самата постапка на интервју, како и донесување одлуки за избор на кандидат, да се следи процентот на кандидати кои се незадоволни од одлуките за избор на кандидати на јавен оглас. Намалувањето на процентот на незадоволни кандидати од одлуките за избор на кандидати на јавен оглас ќе ја покаже успешноста на мерката. <u>Формула:</u> Број на жалби /вкупен број на донесени одлуки за избор на кандидати на јавен оглас *100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022	2026	2030
	0,66%	0,5	0,1

Назив на показателот	Процент на институции кои спровеле проверка на компетенции		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.1.3. Периодична проверка на компетенциите на веќе вработениот кадар		
Извор/имател на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација Мрежа за УЧР		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација и Мрежа за УЧР		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Целта на овој индикатор е да се утврди процентот на институции кои спровеле проверка на компетенции во согласност со вкупниот број институции во јавниот сектор. Формула: Број на институции кои спровеле проверка на компетенции/вкупен број на институции во јавниот сектор*100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2023	2026	2030
	0%	5%	35%

Назив на показателот	Процент на вработени кои поминале успешно на проверката		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.1.3. Периодична проверка на компетенциите на веќе вработениот кадар		
Извор/имател на податоците	Институции во јавниот сектор кои доставуваат податоци преку ИСУЧР		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Целта на овој индикатор е да прикаже колку од вработените лица за кои била спроведена постапка за проверка на компетенции успешно ја поминале проверката, односно поседувале компетенции за успешно извршување на задачите на работното место. Вредноста на индикаторот е изразена од 0% до 100%, при што повисоките вредности одговараат на подобри резултати. Формула: Број на вработени кои поминале успешно на проверката/вкупен број на спроведени проверки на компетенции*100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2023	2026	2030
	0%	75%	100%

Назив на показателот	Број на области во кои се утврдени насоки за организациската поставеност и бројот на вработени во административните служби		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.1.4. Унификација на организационата поставеност на административната служба во општините и во институциите од областа на дејностите од јавен интерес: образование, здравство, култура, социјална и детска заштита, комуналните и други дејности од јавен интерес		
Извор/имател на податоците	Работна група – Министерство за информатичко општество и администрација, Министерство за локална самоуправа и Заедница на единиците на локална самоуправа		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Целта на овој индикатор е да се мери напредокот во утврдувањето на бројот на области за кои се утврдени насоки за организациската поставеност и бројот на вработени во административните служби од вкупниот број на области на дејностите од јавен интерес. За вкупен број на области во кои треба да се изврши унификација на организациската поставеност и бројот на вработени во административните служби се смета локалната самоуправа, како една област, + дејностите од јавен интерес: образование, здравство, култура, социјална и детска заштита, комуналните и други.</p> <p style="text-align: center;"><u>Формула:</u></p> <p>Број на области во кои се утврдени насоки и е извршена унификацијата на организациската поставеност и бројот на вработени во административните служби/вкупен број на области</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2023	2026	2030
	0	една област	Сите седум области

Назив на показателот	Процент на усвоени жалби на одлуки за именување/назначување на функционери врз основа на спроведени постапки за селекција на ВРС		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Посебна цел 2.2. Професионална јавна администрација (развој на професија административен службеник)		
Извор/имател на податоците	Орган/тело задолжено за висока раководна служба		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Целта на овој индикатор е да се утврди процентот на усвоени жалби поднесени на одлуките за именување/назначување на функционери врз основа на спроведени постапки за селекција на ВРС во однос на вкупниот број на поднесени жалби на одлуки за именување/назначување на функционери врз основа на спроведени постапки за селекција на ВРС.</p> <p>Вредноста на индикаторот е изразена од 0% до 100%, при што пониските вредности одговараат на подобри резултати.</p> <p style="text-align: center;"><u>Формула:</u></p> <p>Број на усвоени жалби на одлуки за именување/назначување на функционери врз основа на спроведени постапки за селекција на ВРС/ вкупен број на поднесени жалби на одлуки за именување/назначување на функционери врз основа на спроведени постапки за селекција на ВРС*100</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2023	2026	2030
	Ќе се измери по првата година од примената на Законот за висока раководна служба	Намалување од 10% во однос на почетната вредност	Намалување од 30% во однос на почетната вредност

Назив на показателот	Процент на усвоени жалби на одлуки за избор на најуспешен кандидат во постапките за унапредување по пат на интерен оглас		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Посебна цел 2.2. Професионална јавна администрација (развој на професија административен службеник)		
Извор/имател на податоците	Агенција за администрација - Извештаи и статистички податоци за спроведени жалбени постапки во постапките за унапредување		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Целта на овој индикатор е да го мери степенот до кој унапредувањето во јавната администрација се базира на мерит критериумот. Индикаторот се мери преку процентот на усвоени жалби на одлуки за избор на најуспешен кандидат во постапките за унапредување во јавната администрација во однос на вкупниот број на поднесени жалби.</p> <p>Вредноста на индикаторот е изразена од 0% до 100%, при што пониските вредности одговараат на подобри резултати.</p> <p style="text-align: center;"><u>Формула:</u></p> <p>Број на усвоени жалби на одлуки за избор на најуспешен кандидат во постапките за унапредување по пат на интерен оглас/вкупен број на поднесени жалби на одлуки за избор на најуспешен кандидат во постапките за унапредување по пат на интерен оглас*100</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
		2026	2030
	Ќе се измери на крај од 2025	10%	5%

Назив на показателот	Процент на именувани/назначени функционери врз основа на спроведени постапки за селекција		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.2.1. Професионализација на високите раководни позиции во јавната администрација (senior civil service), аспектирано со родовата сензитивност		
Извор/имател на податоците	Орган/тело за висока раководна служба - Извештаи и статистички податоци од спроведени постапки за селекција на ВРС		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Целта на овој индикатор е да се утврди колку од спроведените постапки завршуваат со именување/назначување на функционери, односно дали пријавените кандидати на јавните огласи за именување/назначување на функционери ги исполнувале бараните услови.</p> <p style="text-align: center;"><u>Формула:</u></p> <p>Број на именувани/назначени функционери врз основа на спроведена постапка за селекција на високи раководни службеници/вкупен број на спроведени постапки за селекција на ВРС*100</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
		2026	2030
	Ќе се измери во првата година од примената на Законот за висока раководна служба	95%	100%

Назив на показателот	Процент на жени назначени на високи раководни позиции врз основа на спроведена постапка за селекција на ВРС		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.2.1. Професионализација на високите раководни позиции во јавната администрација (senor civil service)		
Извор/имател на податоците	Орган/тело за висока раководна служба - Извештаи и статистички податоци за спроведени постапки за селекција на ВРС		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Целта на овој индикатор е да се утврди колку од назначените/именуваните функционери врз основа на спроведена постапка за селекција на висока раководна служба се жени. Вредноста на индикаторот е изразена од 0% до 100%, при што повисоките вредности одговараат на подобри резултати. Формула: Број на жени именувани/назначени на високи раководни позиции врз основа на спроведена постапка за селекција на ВРС/ вкупен број на именувани/назначени функционери врз основа на спроведена постапка за селекција на ВРС* 100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
		2026	2030
	Ќе се измери по првата година на примената на Законот за висока раководна служба	20% зголемување во однос на измерената почетна вредност	50% зголемување во однос на почетната вредност

Назив на показателот	Процент на институции кои ги усогласиле актите за внатрешна организација и систематизација на работните места во кои е воспоставен модел на организација на единиците на ЧР со стандардизирана организација и описи на работните места		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.2.2. Унапредување на стандардизацијата на организационите единици за ЧР и редефинирање на нивната организациска поставеност		
Извор/имател на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација - Мрежа за управување со човечки ресурси		

Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Целта на овој индикатор е да се утврди број на институции во кои е воспоставена организација на единиците на човечки ресурси со стандардизирана организација и описи на работните места согласно утврдениот модел.</p> <p>Вредноста на индикаторот е изразена од 0% до 100%, при што повисоките вредности одговараат на подобри резултати</p> <p style="text-align: center;"><u>Формула:</u></p> <p>Број на институции кои ги усогласиле актите за внатрешна организација и систематизација на работните места во кои е воспоставен модел на организација на единиците на ЧР со стандардизирана организација и описи на работните места/вкупен број на институции за внатрешна организација и систематизација на работните места во институциите на јавниот сектор*100</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2023	2026	2030
	0%	65%	100%

Назив на показателот	Просечен број на пријавени кандидати на интерни огласи за унапредување		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.2.3. Унапредување во јавната администрација базирано на “мерит” и “смарт” описи		
Извор/имател на податоците	Агенција за администрација		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Целта на овој индикатор е да го измери просечниот број на пријавени кандидати на интерни огласи за унапредување. Зголемувањето на просечниот број на пријавените кандидати по објавен интерен оглас ќе покаже дека вработените во јавната администрација веруваат во објективноста на постапките за унапредување на интерни огласи базирани на “мерит”.</p> <p style="text-align: center;"><u>Формула:</u></p> <p>Број на пријавени кандидати на интерни огласи/вкупен број на објавени интерни огласи</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
		2026	2030
	Ќе се измери на крајот на 2023	20% повеќе во однос на почетната вредност	50% повеќе во однос на почетната вредност

Назив на показателот	Процент на соодветни кандидати (кандидати кои ги исполнуваат условите за унапредување) во постапките за унапредување		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.2.3. Унапредување во јавната администрација базирано на “мерит“ и “смарт“ описи		
Извор/имател на податоците	Агенција за администрација		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Целта на индикаторот е да го мери процентот на соодветни кандидати, односно оние кандидати кои ги исполнуваат потребните услови за унапредување, во постапките за унапредување.</p> <p>Вредноста на индикаторот е изразена од 0% до 100%, при што повисоките вредности одговараат на подобри резултати</p> <p style="text-align: center;"><u>Формула:</u></p> <p>Број на соодветни кандидати (кандидати кои ги исполнуваат условите за унапредување) во постапките за унапредување/вкупен број на пријавени кандидати во постапките за унапредување*100.</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2023	2026	2030
	Ќе се измери на крајот од 2023	90%	100%

Назив на показателот	Процент на институции кои ги усогласиле актите за систематизација во кои се предвидени стандардизирани описи на работните места за хоризонталните функции во администрацијата со професионални компетенции		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.2.4. Јакнење на капацитетите за развивање и примена на професионални компетенции во системот на јавна администрација		
Извор/имател на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација - Вработен од организационата единица за систематизации		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Целта на овој индикатор е да ја покаже динамиката со која институциите во јавниот сектор во своите акти за систематизација ги вградиле стандардизираните описи на работните места за хоризонталните функции во администрацијата со професионални компетенции.</p> <p>Вредноста на индикаторот е изразена од 0% до 100%, при што повисоките вредности одговараат на подобри резултати.</p> <p style="text-align: center;"><u>Формула:</u></p> <p>Број на институции кои ги усогласиле актите за систематизација во кои се предвидени стандардизирани описи на работните места за хоризонталните функции во администрацијата со професионални компетенции/вкупен број на институциите на јавниот сектор*100</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2023	2026	2030
	0%	50%	75%

Назив на показателот	Број на ново развиени професионални компетенции		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.2.4. Јакнење на капацитетите за развивање и примена на професионални компетенции во системот на јавна администрација		
Извор/имател на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Целта на овој индикатор е да го мери бројот на ново развиени професионални компетенции за периодот 2023-2030. Формула: Број на ново развиени професионални компетенции		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022	2026	2030
	5 компетенции	5 повеќе од почетната вредност (10 компетенции)	3 повеќе од преодната вредност (13 компетенции)

Назив на показателот	Број на заминувања на вработени во јавната администрација		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.2.5. Развој на политика за задржување на стручни и компетентни кадри во јавната администрација		
Извор/имател на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација - Мрежа за УЧР		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Целта на овој индикатор е да го покаже бројот на заминувања на вработени во јавната администрација кои биле вработени во институцијата подолго од 2 години и на кои работниот однос им завршил по основ на спогодба или по нивно барање. Формула: Вкупен број на заминувања на вработени во јавната администрација, кои биле подолго од 2 години вработени во институцијата и заминале по пат на спогодба или по свое барање		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022	2026	2030
	2714 заминувања	2000 заминувања	1250 заминувања

Назив на показателот	Број на одржани заеднички средби на членовите на Мрежата за УЧР		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.2.6. Јакнење на улогата на Мрежата за управување со човечки ресурси		
Извор/имател на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација - Мрежа за УЧР		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно за периодот 1.јануари – 31.декември.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Целта на овој индикатор е да ја покаже “живоста” на Мрежата за УЧР и степенот на меѓусебната соработка и координираност помеѓу корисниците на Мрежата за УЧР. Формула: Вкупен број на одржани заеднички средби на членовите на Мрежата за УЧР		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2021	2026	2030
	2 одржани средби/ конференција	7 средби на членовите на Мрежата за УЧР	10 средби на членовите на Мрежата за УЧР

Назив на показателот	Процент на задоволни административни службеници кои посетиле обука(и) согласно нивните потреби преку системот за стручно усовршување		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	ПЦ 2.3. Обезбедување квалитет и стручност на јавната администрација		
Извор/имател на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација - Академија за обуки		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Целта на овој индикатор е да ја покаже корисноста од посетените обуки за стручно усовршување на административните службеници, како и перцепцијата на самите административни службеници за сопствениот напредок во поглед на квалитетот и стручноста во работењето. Степенот на задоволство на вработените ќе се мери по пат на прашалници за евалуација за спроведената обука кои ги пополнуваат административните службеници на крајот од спроведената обука. Прашалниците, покрај другите аспекти, мерат до кој степен се исполнети очекувањата на учесниците од спроведената обука, според следнава скала: <ul style="list-style-type: none"> • Во потполност се исполнети очекувањата • Донекаде се исполнети очекувањата • Не се исполнети очекувањата Со мерењето за задоволство ќе бидат опфатени само процентот на учесниците кои ја оцениле обуката дека во потполност ги исполнила нивните очекувања. Формула: Број на задоволни административни службеници кои посетиле минимум една обука согласно нивните потреби преку системот за стручно усовршување/ вкупен број на административни службеници кои посетиле минимум една обука преку системот за стручно усовршување *100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2023	2026	2030
	50%	75%	100%

Назив на показателот	Степен на функционалност на сеопфатен систем за стручно усовршување на административни службеници		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.3.1. Воспоставување на сеопфатен (интегриран) систем за стручно усовршување		
Извор/имател на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Степенот на функционалноста на сеопфатниот систем за стручно усовршување на административни службеници ќе се оценува според следнава скала на степени: <ol style="list-style-type: none"> Донесена е правната рамка – 1 Обезбедени се финансиски средства, просторни услови и техничка опременост – 2 Потполна кадровска екипираност согласно потребите – 3 Се спроведува сеопфатна програма за обука преку системот за стручно усовршување – 4 		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2023	2026	2030
	0	Исполнување на степените 1 и 2	Исполнување на степените 3 и 4

Назив на показателот	Процент на корисници на системот за управување со учењето (LMS)		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.3.2. Унапредување на системот за управување со учењето и промоција на е-учењето		
Извор/имател на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација - Академија за обуки		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Целта на овој индикатор е да го утврди процентот на административни службеници кои го искористиле Системот за управување со учењето (LMS) за завршување на одреден модул кој е достапен на системот од вкупниот број административни службеници во јавниот сектор. Формула: Број на корисници на ЛМС/вкупен број административни службеници во јавниот сектор*100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022	2026	2030
	30%	50%	75%

Назив на показателот	Процент на утврдени поединечни платни потсистеми во областите утврдени со Законот за систем на плати во јавниот сектор		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	ПЦ 2.4. Воспоставување на унифициран и кохерентен систем на плати во јавниот сектор		
Извор/имател на податоците	Надлежни органи за утврдување на поединечните платни системи		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Целта на овој индикатор е да го покаже бројот на утврдени поединечни платни потсистеми во областите утврдени со Законот за систем на плати во јавниот сектор од вкупниот број на предвидени платни потсистеми во областите утврдени со законот</p> <p><u>Формула:</u></p> <p>Број на утврдени поединечни платни потсистеми во областите утврдени со Законот за систем на плати во јавниот сектор од вкупниот број на предвидени платни потсистеми во областите утврдени со Законот за систем на плати во јавниот сектор.</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2023	2026	2030
	0%	100%	100%

Назив на показателот	Утврдена правна рамка за воспоставување на систем на плати во јавниот сектор		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 2.4.1 Утврдување на правна рамка за воспоставување на единствен систем на плати во јавниот сектор		
Извор/имател на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација, Министерство за финансии, Министерство за труд и социјална политика и Генерален секретаријат		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно, во првиот квартал од тековната година, за периодот 1.јануари – 31.декември од претходната година		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Правната рамка за воспоставување на систем на плати во јавниот сектор ќе се смета за целосно утврдена доколку се усвоени следниве прописи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон за систем на плати во јавниот сектор; 2. Методологија за анализа и класификација на работните места во платните потсистеми во утврдените области; 3. Форма и содржина на Табели за плати во платните потсистеми во утврдените области; 4. Целосно утврдени поединечните платни потсистеми во областите утврдени со Законот за систем на плати во јавниот сектор (донесени посебни закони/КД). 		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2023	2026	2030
	донесен Закон за систем на плати во јавниот сектор	Целосно донесена правна рамка	Целосно донесена правна рамка

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3: ОДГОВОРНОСТ, ОТЧЕТНОСТ И ТРАНСПАРЕНТНОСТ

Назив на показателот	Вредност на показателот на СИГМА за тематската област Отчетност од Начелата за јавна администрација		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Општа цел 3: Одговорно, отчетно и транспарентно работење на институциите		
Извор/имател на податоците	Извештаите на СИГМА за мониторинг на принципите во јавната администрација во Република Северна Македонија (за принципот отчетност) https://www.sigmaxweb.org/publications/monitoring-reports.htm		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Мерењето на СИГМА за сите принципите на јавна администрација се спроведува преку една година. Оттука, општата цел за оваа приоритетна област ќе се мери со индикатор секоја втора година. При изработка на годишните извештаи секогаш ќе се користи последната вредност од Извештајот на СИГМА.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација Сектор за администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Показателот ја мери квалитативната оценка на принципот Отчетност согласно СИГМА. Податоците од последно објавениот извештај на СИГМА за 2021 се замени како почетна вредност. Во периодот на изработка на показателите, СИГМА работеше на ревизија на своите принципи. Областа „Отчетност“ согласно принципите на СИГМА ќе се преименува како област „Отчетна, отворена и транспарентна јавна администрација (Accountable, open and transparent public administration)“ Вредноста на показателот е изразена од 1 до 5, при што повисоките оценки одговараат на подобри резултати. Оваа скала може да се ревидира во согласност со новата методологија на СИГМА.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2021 Година	2026 Година	2030 Година
	3.2	3.4	4

Назив на показателот	Отчетност и организација на централната власт (Оценка на СИГМА)		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Посебна цел 3.1. Кохерентна и оптимизирана државна управа		
Извор/имател на податоците	Мониторинг извештаите на СИГМА https://www.sigmaweb.org/publications/monitoring-reports.htm		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Мерењето на СИГМА за сите принципите на јавна администрација се спроведува преку една година. Оттука, посебната цел за оваа приоритетна област ќе се мери со индикатор секоја втора година. При изработка на годишните извештаи секогаш ќе се користи последната вредност од Извештајот на СИГМА.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација Сектор за администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Показателот се мери преку збир од бодовите од под-индикаторите на СИГМА во однос на показателот: Отчетност и организација на централната власт. Во периодот на изработка на показателите, СИГМА работеше на ревизија на своите принципи. Показателот 4.1.1. Отчетност и организација на централната власт (Accountability and organisation of central government) кој е дел од Начелото 1. Целокупната организација на централната власт е рационална, ги следи соодветните политики и прописи и обезбедува соодветна внатрешна, политичка, судска, социјална и независна отчетност, ќе се преименува во Показател а. Public administration is organised in line with a coherent and limited typology of bodies, based on their main functions кој е дел од Принципот 15. The organisation and management of public administration foster accountability, efectivness and efficiency. Вредноста на индикаторот е изразена на скала од 1 до 5, при што повисоките вредности резултираат со подобри резултати. Оваа скала може да се ревидира во согласност со новата Методологија на СИГМА.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2021 Година	2026 Година	2030 Година
	2	4	5

Назив на показателот	Вкупен број на органи на државна управа		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 3.1.1. Реорганизација на државната управа		
Извор/имател на податоците	Службен весник на Република Северна Македонија Извештај од Регистарот за вработените во јавниот сектор (https://mioa.gov.mk/?q=mk/reports) Алатка за следење на процесот на реорганизација https://mioa.gov.mk		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Показателот ќе се мери секоја година, а мерењето ќе започне во 2024 година. Истото ќе се следи преку редовен преглед на Службен весник на Република Северна Македонија (следење на законски измени поврзани со реорганизацијата), Извештајот од Регистарот за вработените во јавниот сектор и преку Алатката за следење на процесот на реорганизација		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација Сектор за нормативно правни работи		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Показателот го мери бројот на органи на државна управа во Република Северна Македонија. Почетната вредност изнесува 139 согласно мапирањето и опфатот на органите во ИПА 2017 „Поддршка на државната реорганизација“. Истиот е во согласност и со индикаторот и целите дефинирани во акцискиот документ за ИПА III 2022 година.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 Година	2026 Година	2030 Година
	139	110	<110

Назив на показателот	Процент на уважени жалби од областа на управната постапка од страна на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, освен предметите од областа на работните односи
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Посебна цел 3.2.: Подобрена ефикасност на управните постапки
Извор/имател на податоците	Извор: Годишен извештај за работата на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен Имател: Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен ги обработува податоците еднаш годишно за потребите на Годишниот извештај што го поднесува до Собранието до крајот на првиот квартал во тековната година за претходната година.
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација, Сектор за администрација, Одделение за поддршка на примената на ЗОУП ќе биде задолжено за прибирање на податоците од Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен

<p>Методологија на пресметување на вредностите на показателот</p>	<p>Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен е надлежна за решавање по жалби против решенија донесени во управна постапка во прв степен од страна на министерствата, другите органи на државната управа, организации утврдени со закон и други државни органи.</p> <p>Државната комисија за своето работење поднесува годишен извештај до Собранието на Република Северна Македонија до крајот на март во тековната година за претходната година. Годишниот извештај особено содржи: број на примени предмети, број на решени предмети (отфрлени, одбиени и прифатени жалби), број на нерешени предмети, број на предмети за кои е покренат управен спор (одбиени и прифатени предмети) и статистичка анализа на постапките на правна заштита. Оттука, за потребите на овој извештај, Државната комисија води точна евиденција на предметите од каде ќе се црпат податоците за мерење на овој показател.</p> <p>За мерење на показателот, ќе се земат во предвид само бројот на уважени жалби по предмети примени и оформени во претходната година во однос на вкупниот број на предмети оформени во претходната година, и тоа од сите области (социјална политика; образование, наука и култура; внатрешните работи и граѓанскиот сектор; земјоделството, шумарството, водостопанството, ветеринарство и заштита на животната средина; економијата и финансиите; приватизацијата и експропријацијата; катастар на недвижности; денационализацијата; градежното земјиште продажба и давање под закуп на деловни згради и деловни простории, користење и располагање со стварите во државна сопственост и стварите во општинска сопственост, постапување со бесправно изградени објекти, градење, превоз во патниот сообраќај и заштита на културното наследство; пензиско и инвалидско осигурување) освен предметите од областа на работните односи.¹</p> <p>Показателот треба да покаже намалување на процентот на уважени жалби по предмети примени и оформени во претходната година од областа на управната постапка во однос на вкупниот број на предмети примени во претходната година во Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.</p> <p>Тенденцијата на намалување на добиената вредност е показател дека јавните органи во вршењето на своите законски надлежности, постапување, решавање и преземање други управни дејствија во управни работи од прв степен доследно ги применуваат законските одредби од материјалните закони и ЗОУП, а граѓаните ефикасно ги остваруваат своите права и ги добиваат услугите од јавните органи на наједноставен можен начин, без одлагање и со што помалку трошоци.</p> <p style="text-align: center;">ФОРМУЛА</p> <p style="text-align: center;">Број на уважени жалби по предмети примени и оформени во претходната година од сите области освен од областа на работните односи / Вкупен број на предмети оформени во претходната година, и тоа од сите области освен од областа на работните односи*100</p>		
<p>Вредност на показателот</p>	<p>Почетна вредност</p>	<p>Преодна вредност</p>	<p>Крајна вредност</p>
	<p>2021 Година</p>	<p>2026 Година</p>	<p>2030 Година</p>
	<p>31%</p>	<p>25%</p>	<p>20%</p>

¹ Ова не ја отсликува целокупната работа на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Назив на показателот	Процент на институции кои имаат обучени вработени за спроведување и примена на ЗОУП		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 3.2.1. Унапредена имплементација на Законот за општа управна постапка и зајакнати капацитети за водење на управните постапки		
Извор/имател на податоците	Извор: Евиденција за присуство на обуките за примена на ЗОУП Имател: Министерство за информатичко општество и администрација		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Обуките ќе се спроведуваат тековно, но податоците за индикаторот ќе се обработуваат во јануари од тековната година за претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација Сектор за администрација Одделение за поддршка на примената на ЗОУП		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Со овој показател ќе се пресметува број на институции во јавниот сектор чии вработени посетиле обука за спроведување и примена на ЗОУП, по донесен курикулум за спроведување на стандардизирани обуки за ЗОУП, во однос на вкупниот број на институции од јавниот сектор, изразен во проценти. ФОРМУЛА Број на институции од јавниот сектор чии вработени посетиле обука за спроведување и примена на ЗОУП/ Вкупен број на институции од јавниот сектор*100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	Година 2022	Година 2026	Година 2030
	3%	25%	65%

Назив на показателот	Подобрување на годишните рангирања на Република Северна Македонија за нивото на корупција на мерењата од Транспаренси Интернешнл - ИНДЕКС НА ПЕРЦЕПЦИЈА НА КОРУПЦИЈА (CPI)
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Посебна цел 3.3: Зајакнат интегритет на институциите
Извор/имател на податоците	Годишните рангирања за нивото на корупција на Република Северна Македонија - Транспаренси Интернешнл - ИНДЕКС НА ПЕРЦЕПЦИЈА НА КОРУПЦИЈА (CPI)
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците од годишните рангирања на државите од страна на Транспаренси Интернешнл се објавуваат еднаш годишно.
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Државна комисија за спречување на корупцијата Контакт лица: Маја Коневска mkonevska@dsk.org.mk Мартина Тодоровска martina@dsk.org.mk

<p>Методологија на пресметување на вредностите на показателот</p>	<p>Индексот на перцепција на корупцијата е индекс кој ги рангира земјите „според нивното воочено ниво на корупција во јавниот сектор, како што е утврдено со експертски проценки и истражувања на мислењето“.</p> <p>Индексот на перцепција на корупцијата (CPI) ги собира податоците од различни извори кои обезбедуваат перцепции на деловните луѓе и експертите за земјата за нивото на корупција во јавниот сектор.</p> <p>При пресметување на CPI се преземени следните чекори:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Избор на извори на податоци. 2. Стандардизација на изворите на податоци на скала од 0–100. 3. Пресметка на просекот. 4. Мерка на несигурност/грешка. <p>Секој извор на податоци што се користи за конструирање на CPI мора да ги исполнува однапред определени критериуми за да се квалификува како валиден извор и тоа: ги квантификува ризиците или перцепциите за корупција во јавниот сектор, се заснова на веродостојна и валидна методологија, доаѓа од реномирана организација, овозможува доволна варијација на бодовите за да се направи разлика помеѓу земји, рангира значителен број земји, ги разгледува само проценките на експертите од земјата или деловните луѓе, редовно се ажурира. CPI 2022 година се пресметува со користење на 13 различни извори на податоци од 12 различни институции кои ги доловувале перцепциите за корупцијата во последните две години.</p> <p>Оваа стандардизација се постигнува со одземање на средната вредност на секој извор во основната година од секоја земја, а потоа се дели со стандардното отстапување на тој извор во основната година. Ова одземање и делење со користење на параметрите на основната година гарантира дека оценките на CPI се споредливи од година во година од 2012 година. По оваа постапка, стандардизираниите оценки се трансформираат во скалата на CPI со множење со вредноста на стандардното отстапување на CPI во 2012 година (20) и додавање на средната вредност на CPI во 2012 година (45), така што базата на податоци одговара на скалата од 0–100 на CPI.</p> <p>За една земја или територија да бидат вклучени во CPI, најмалку три извори мора да ја проценат таа земја. Резултатот на CPI на една земја потоа се пресметува како просек од сите стандардизирани резултати достапни за таа земја. Резултатите се заокружуваат на цели броеви.</p> <p>Оценката за CPI е придружена со стандардна грешка и интервал на доверба. Ова ја доловува варијацијата помеѓу изворите на податоци достапни за земја или територија.</p>		
<p>Вредност на показателот</p>	<p>Почетна вредност</p>	<p>Преодна вредност</p>	<p>Крајна вредност</p>
	<p>2022 Година</p>	<p>2026 Година</p>	<p>2030 Година</p>
	<p>85/180</p>	<p>83/180</p>	<p>81/180</p>

Назив на показателот	Процент на носители на јавни функции од извршна власт кои ја посетиле обуката за етички кодекс на носители на јавни функции од извршната власт		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 3.3.1. Јакнење на интегритетот на носителите на извршната власт од највисоко ниво		
Извор/имател на податоците	Извор: Табела со евиденција за присуство на обуката Имател на податоци: Генерален секретаријат на ВРМ		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Показателот се мери секоја година за период од 01 јануари до 31 декември.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	ГС на ВРСМ Сектор за стручно-оперативна и логистичка поддршка на генералниот секретар, заменикот на генералниот секретар на ВРСМ и министрите без ресор Одделение за стручно-оперативна и логистичка поддршка на министер без ресор.		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Овој индикатор го мери процентот на носители на јавни функции од извршна власт кои ја посетиле обуката за етички кодекс. ФОРМУЛА Број на носители на јавни функции од извршна власт кои ја посетиле обуката за етички кодекс на носители на јавни функции од извршната власт/ Вкупен број на носители на јавни функции*100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 Година	2026 Година	2030 Година
	70%	80%	100%

Назив на показателот	Број на институции кои ги имплементирале елементите од системот на интегритет		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 3.3.2 Јакнење на индивидуалниот и институционалниот интегритет на органите во состав на министерствата, самостојните државни органи, самостојните органи на државна управа, секретаријатите во Владата на РСМ и СОЗР и единиците на локална самоуправа		
Извор/имател на податоците	Годишните извештаи за мониторинг на примената на системот за интегритет кои ќе ги изработува ДКСК www.dsk.org.mk		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Извештаите за мониторинг на примената на системот за интегритет се објавуваат еднаш годишно на веб страницата на ДКСК, најдоцна до 31 март тековната година за претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Државна комисија за спречување на корупцијата Контакт лица: Маја Коневска mkonevska@dsk.org.mk Мартина Тодоровска martina@dsk.org.mk		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>ДКСК по однапред утврдена динамика, етапно работи со институциите од сите нивоа на власт, за воведување на системот на интегритет. ДКСК спроведува мониторинг на примената на системот за интегритет преку софтверско решение кое овозможи пристап на сите институции до прашалник на кој ќе треба да одговорат и на тој начин да се обезбедат релевантните информации за проценка и за анализа на состојбите.</p> <p>Прашалникот е специјализиран за институциите од централна власт и за институциите од локалната власт. Ова произлегува од фактот што елементите на системот на интегритет кај овие два вида на институции се разликуваат. Елементи на системот на интегритет на институциите од централна власт се: заштита на јавниот интерес и спречување на судирот на интереси, почитување на етичкиот кодекс кој е релевантен за позицијата на службеното лица, управување со човечките ресурси врз основа на систем на заслуги и квалификации, наменско, рационално и ефикасно управување со јавните ресурси, транспарентност и пристап до информациите од јавен карактер, заштитено пријавување од укажувачи и управување со квалитет.</p> <p>Елементи на системот на интегритет на единиците на локалната самоуправа се: јавен интерес и спречување на корупцијата и судирот на интереси, професионално и етичко работење, заштитено пријавување, управување со човечки ресурси, ефикасно економично и ефективно работење, транспарентност, отчетност и партиципативност, управување со квалитет и еднакви можности на жените и мажите.</p> <p>Оттука, се добиваат поединечни информации за степенот на имплементација на системот на интегритет на институциите преку степенот на имплементираност на поединечните елементи.</p> <p>Преку добиените одговори од институциите, ДКСК ќе може да дава препораки, насоки и укажувања.</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 година	2030 година
	85	150	169

Назив на показателот	Процент на инспекциски служби кои се вклучени во системот Е-инспектор		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 3.3.3. Целосно воспоставување и развој на електронскиот систем за дигитализација на инспекциската постапка и инспекциското работење – „Е-инспектор“		
Извор/имател на податоците	Имател: Инспекциски совет Извори на податоци: 1. Платформа Е-инспектор и 2. Годишен извештај за работа на Инспекцискиот совет - https://is.gov.mk/about_category/reporting_documents/ .		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се обработуваат еднаш годишно, до крајот на првиот квартал на тековната година за претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Инспекциски совет Контакт лица: 1. Маја Срезоска, раководител на Одделение за општи и заеднички работи m.srezoska@is.gov.mk 2. Сара Николовска, раководител на Одделение за финансиски прашања s.nikolovska@is.gov.mk		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Целта на овој показател е да го измери бројот на инспекциски служби кои се приклучени на платформата Е-инспектор. ФОРМУЛА: Број на инспекциски служби вклучени во Е-инспектор/28 (инспекциски служби под јурисдикција на ИС)*100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2021 година	2026 година	2030 година
	10,7 %	100 %	100 %

Назив на показателот	Процент на неодговорени барања за пристап до информации од јавен карактер од државни институции		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Посебна цел 3.4.: Зголемена транспарентност на институциите на државно и локално ниво		
Извор/имател на податоците	Имател: Агенција за заштита на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер Извор: https://aspi.mk/%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/%d0%b3%d0%be%d0%b4%d0%b8%d1%88%d0%bd%d0%b8-%d0%b8%d0%b7%d0%b2%d0%b5%d1%88%d1%82%d0%b0%d0%b8/		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Обработката на податоците ќе се одвива еднаш годишно, а се објавуваат на крајот од првиот квартал од тековната година за претходната година. Податоците се дел од Годишен извештај за работата на Агенцијата доставен до Собранието на РСМ и објавен на Агенција и интерната евиденција (архива) на Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Агенција за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер Контакт лица: Тања Ковачев tanja.kovachev@aspi.mk Александра Стојановска a.stojanovska@aspi.mk aspi@aspi.mk		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	За потребите на овој индикатор, се анализира бројот на поднесени жалби до АЗПСПИЈК, против државните институции по основ молк на управата. ФОРМУЛА Формулата за овој индикатор ќе биде пресметана на следниот начин: Вкупен број на поднесени жалби по основ молк на управата против државни институции/Вкупен број на поднесени жалби против државни институции *100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 година	2030 година
	66,8%	59,5%	54%

Назив на показателот	Процент на државни институции кои на своите веб страници редовно ги објавуваат и ажурираат документите согласно ЗСПИЈК		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 3.4.1. Унапредување на алатките за достапност на информациите од јавен карактер		
Извор/имател на податоците	<p>Имател: Агенција за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер</p> <p>1. Годишен извештај за работата на Агенцијата што се доставува до Собранието на РСМ https://aspi.mk/%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/%d0%b3%d0%be%d0%b4%d0%b8%d1%88%d0%bd%d0%b8-%d0%b8%d0%b7%d0%b2%d0%b5%d1%88%d1%82%d0%b0%d0%b8/</p> <p>2. Веб локациите на имателите на информации https://aspi.mk/imатели/1/</p> <p>3. Извештај од мониторинг на државни институции https://aspi.mk/%d0%b1%d1%80%d0%be%d1%88%d1%83%d1%80%d0%b8/</p>		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Обработката на податоците ќе се одвива еднаш годишно, а се објавуваат на крајот од првиот квартал од тековната година за претходната година		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	<p>Агенција за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер</p> <p>Контакт лица: Тања Ковачев tanja.kovachev@aspi.mk Александра Стојановска a.stojanovska@aspi.mk aspi@aspi.mk</p>		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер спроведува мониторинг на веб локациите на државните институции на годишно ниво. Вкупниот број на државни институции според Листата на иматели е 144. Овој број е варијабилен со оглед на фактот што Листата на иматели согласно законот, Агенцијата континуирано ја ажурира. Со мониторингот ќе се прави преглед на сите документи кои институциите се надлежни да ги објавуваат согласно Член 10 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер („Службен весник на РСМ“ бр.101/2019). Со мониторингот се следи бројот на категории на документи кои институцијата ги објавила на веб локацијата.</p> <p>Мониторингот се врши во два чекори: Самооценување од страна на институциите преку прашалник и преглед на спроведеното самооценување од страна на Агенцијата</p> <p>Прашалникот содржи вкупно 30 прашања кои произлегуваат од членот 10 од Законот. Некои од нив содржат едно или повеќе под прашања, а максималниот број на можни бодови изнесува 52.</p> <p>Бодувањето при мониторингот е:</p> <ul style="list-style-type: none"> •1 поен за целосно објавен документ; •0,5 поен за делумно објавен документ и •0 поени за никаква објава на документ. <p>Следствено, институциите се групирани во 4 групи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Институции со високо ниво на транспарентност кои добиле бодови од 40,5 до 52 2. Институции со средно ниво на транспарентност кои добиле бодови од 30,5 до 40 3. Институции со ниско ниво на транспарентност кои добиле бодови од 20,5 до 30 4. Институции со многу ниско ниво на транспарентност кои добиле бодови од 0 до 20 <p>Формулата за овој индикатор ќе биде пресметана: Вкупен број на државни институции бодувани со високо и средно ниво на транспарентност/Вкупен број на државни институции кои имаат веб локации*100</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 година	2030 година
	67%	74%	80%

Назив на показателот	Број на реализирани обуки за ЗСПИЈК на локално и регионално ниво		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 3.4.1. Унапредување на алатките за достапност на информациите од јавен карактер		
Извор/имател на податоците	Имател: Агенција за заштита на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер Извор: https://aspi.mk/%d0%b4%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/%d0%b3%be%d0%b4%b8%d1%88%d0%bd%d0%b8-%d0%b8%d0%b7%d0%b2%d0%b5%d1%88%d1%82%d0%b0%d0%b8/		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Обработката на податоците ќе се одвива еднаш годишно, а се објавуваат на крајот од првиот квартал од тековната година за претходната година. Податоците се дел од Годишен извештај за работата на Агенцијата доставен до Собранието на РСМ и објавен на Агенција и интерната евиденција (архива) на Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Агенција за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер Контакт лица: Тања Ковачев tanja.kovachev@aspi.mk Александра Стојановска a.stojanovska@aspi.mk aspi@aspi.mk		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	За потребите на овој индикатор, се известува за бројот на реализирани информативно-едукативните сесии за подигнување на свеста и законските обврски согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер (ЗСПИЈК) реализирани на годишно ниво на локално и регионално ниво за државни службеници кои посредуваат со информации од јавен карактер, како и за баратели.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 година	2030 година
	19	30	45

Назив на показателот	Процент на инспекциски служби коишто ги унифицирале своите веб страни		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 3.4.2 Зголемена транспарентност на инспекциските служби		
Извор/имател на податоците	Имател: Инспекциски совет Извори на податоци: 1. Годишни извештаи на Инспекцискиот совет 2. Годишни извештаи за работата на инспекциските служби		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се обработуваат еднаш годишно, до крајот на првиот квартал на тековната година за претходната година.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Инспекциски совет Контакт лица: 1. Маја Срезоска, раководител на Одделение за општи и заеднички работи m.srezoska@is.gov.mk 2. Сара Николовска, раководител на Одделение за финансиски прашања s.nikolovska@is.gov.mk		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Целта на овој показател е да го измери процентот на инспекциски служби кои ги унифицирале своите веб страни ФОРМУЛА Број на инспекциски служби кои ги унифицирале веб-страниците и ги поврзале со е-инспектор/28 (инспекциски служби под јурисдикција на ИС)*100		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022	2026	2030
	0 %	80 %	100 %

Назив на показателот	Број на објавени податочни сетови на порталот за отворени податоци www.data.gov.mk		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Посебна цел 3.5. Создавање на поволно опкружување за користење на податоците од јавниот сектор		
Извор/имател на податоците	Порталот за отворени податоци www.data.gov.mk Иматели на податоците се МИОА и институциите кои објавуваат податочни сетови на порталот		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците потребни за мерење на показателот ќе се прибираат секоја година врз основа на објавените податоци на порталот за отворени податоци www.data.gov.mk		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација Сектор за информациско комуникациски системи		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Овој показател го мери бројот на објавени податочните сетови на порталот за отворени податоци www.data.gov.mk , која како вредност се презема од самиот портал.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022	2026	2030
	580	700	>900

Назив на показателот	Број на нови институции на порталот за отворени податоци		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 3.5.1 Воспоставување на организациски механизми за идентификација на отворените податоци и за управување и спроведување на процесот за нивно отворање		
Извор/имател на податоците	Порталот за отворени податоци www.data.gov.mk Иматели на податоците се институциите кои ги објавуваат податочните сетови на порталот за отворени податоци www.data.gov.mk		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците потребни за мерење на показателот ќе се прибираат секоја година врз основа на статистичките податоци од порталот за бројот на институции кои објавуваат податочни сетови на порталот за отворени податоци www.data.gov.mk		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација Сектор за информациско комуникациски системи		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Овој показател го мери бројот на нови институции на порталот за отворени податоци www.data.gov.mk . Истиот се презема како статистички податок од порталот за отворени податоци		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022	2026	2030
	74	200	350

Назив на показателот	Број на преземања на податочни сетови од страна на регистрирани корисници		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Мерка 3.5.2 Зголемена употреба на отворените податоци		
Извор/имател на податоците	Порталот за отворени податоци www.data.gov.mk Иматели на податоците се институциите кои ги објавуваат податочните сетови на порталот за отворени податоци www.data.gov.mk		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Преземањето на податочните сетови на порталот за отворени податоци www.data.gov.mk се вршат секојдневно од страна на корисниците, а истите ќе се прибираат еднаш годишно врз основа на податоците на порталот.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	Министерство за информатичко општество и администрација Сектор за информациско комуникациски системи		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Овој показател го мери бројот на преземени податочни сетови од порталот за отворени податоци www.data.gov.mk , врз основа на статистиката на преземени податоци од порталот за отворени податоци.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022	2026	2030
	9800	20000	40000

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4: ДАВАЊЕ НА УСЛУГИ И ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЈА

Назив на показателот	ЕУ показател за електронска администрација (e-government benchmark)		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	ОПШТА ЦЕЛ 4: Дигитализирана јавна администрација		
Извор/имател на податоците	Извештај од истражувањето на Европска комисија https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/egovernment-benchmark-2022		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците ќе се прибираат еднаш годишно. Европска комисија не го следи напредокот секоја година. Во годините кога ЕК не го следи напредокот, ниту објавува извештаи, се користат податоците од последниот достоин извештај.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	МИОА, одделение за следење на реформата за јавна администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Истражувањето (eGovernment Benchmark) покажува како владите низ Европа обезбедуваат дигитални јавни услуги. Истражувањето се спроведува за испораката на услуги во 35 земји низ Европа.</p> <p>Притоа се користат четири димензии за оценување на јавните услуги:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ориентираност кон корисникот (User Centricity) - Транспарентност (Transparency) - Клучни овозможувачи/фактори (Key Enablers) - Прекугранични услуги (Cross -Border Services) <p>За потребите на овој индикатор, се земаат предвид резултатите за првата и втората компонента, односно Ориентираност кон корисникот и Клучни овозможувачи/фактори.</p> <p>Ориентираност кон корисникот – До кој степен услугите се обезбедуваат онлајн? Колку се прилагодени за мобилни телефони (mobile friendly)? И кои механизми за онлајн поддршка и повратни информации постојат?</p> <p>Клучни овозможувачи/фактори – Кои технички овозможувачи постојат за испораката на е-услуги? Клучните овозможувачи/фактори се основи кои поддржуваат ефикасни, безбедни и лесно достапни е-услуги. Оваа студија на Европската комисија во овој дел за клучни овозможувачи/фактори потенцира четири индикатори: eID (електронска идентификација), eДокументи (електронски документи), автентични извори на е-регистри што се користат од владите за автоматско потврдување или да се добијат податоци кои се однесуваат на граѓаните и бизниси, и Дигитална пошта (Digital Post) што се однесува на опцијата за примање комуникации само дигитално.</p> <p>Како почетна вредност е земен извештајот од 2022 година кој ги опфаќа двете години 2020 и 2021 година (Biennial average).</p> <p>Во овој извештај за клучни овозможувачи/фактори се оценети со 28,6%; а ориентираност кон корисникот со 66,2% за 2020 и 2021 година.</p> <p>Формула за пресметка: $(\% \text{ Ориентираност кон корисникот} + \% \text{ Клучни овозможувачи/фактори}) / 2 =$</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	За 2022	За 2026 Година	За 2030 Година
	47,4%	55%	70%

Назив на показателот	СИГМА Оценка за Принцип 3: Дигиталната влада овозможува одлуки водени од податоци, ефикасни и одговорни политики, услуги и процеси во целата влада
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	ОПШТА ЦЕЛ 4: Дигитализирана јавна администрација
Извор/имател на податоците	СИГМА Извор: SIGMA Monitoring Report http://www.sigmaweb.org/publications/monitoring-reports.htm
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно. СИГМА не го следи напредокот секоја година. Така, во годините кога СИГМА не го следи напредокот ниту објавува извештаи, треба да се користат податоците од последниот Извештај за мониторинг на СИГМА.
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	МИОА, одделение за следење на реформата на јавна администрација

<p>Методологија на пресметување на вредностите на показателот</p>	<p>Овој показателот го мери степенот на дигитализација на јавната администрација според ревидираните Принципи за јавна администрација и придружната методологија развиена од СИГМА.</p> <p>Новата верзија на документот го предвидува принципот 3 Дигиталната влада овозможува одлуки водени од податоци, ефикасни и одговорни политики, услуги и процеси - во целата влада (Digital government enables data-driven decisions, efficient and responsive policies, services and processes – in the whole of government), кој ги содржи следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Воспоставено е соодветно управување со координација, лидерство и капацитет за создавање и испорака на ефективни и интегрирани стратегии, иницијативи, политики и услуги на дигиталната влада. • Јавните регистри се дигитални по дизајн и управувањето со податоците кохерентни и систематски за да се обезбеди доверливост и висок квалитет на податоците, нивниот пристап и споделување и податоците активно се користат и споделуваат во јавната администрација и пошироко. • Отворените податоци се достапни, достапни и повторно употребливи. • Интероперабилноста (правна, семантичка, организациска и техничка) е обезбедена низ јавната администрација и подобрена за прекугранични интеграции⁹. • Услугите за дигитален идентитет и доверба кои се прифатливи за корисниците се лесно достапни за секого, законски донесени, технички функционални и широко користени. • Дигиталната владина инфраструктура и информациските системи се скалабилни, флексибилни и доказ за иднината. а • Ефективно се справуваат со ризиците за сајбер безбедноста и приватноста за да се обезбеди заштита на податоците и да се изгради доверба на јавноста, со примена на превентивни рамки и градење на доволно капацитети¹¹. • Направена е насочена политика и работа за привлекување и одржување на дигиталните таленти и лидерство во јавната администрација, како и за подобрување на дигиталните вештини и умот кај јавните службеници. • Обезбедени се дигитална писменост, вештини и доволна поврзаност меѓу целото население за целото општество да има корист од дигиталните услуги и можности. • Се одвива активна соработка со релевантните засегнати страни, а повторната употреба на дигитални решенија развиени со јавен буџет е подобрена за да се зајакне екосистемот за соработка за обезбедување и користење на дигитални услуги на целата економија. • Правната рамка овозможува целосно да се опфатат дигиталните можности во јавната администрација, вклучително и прифаќање на нови решенија и технологии. <p>Како вредност на индикаторот ќе се земе просечната вредност на резултатите од евалуацијата на сите индикатори во рамките на овој принцип.</p> <p>Ова се новите принципи, така што првото мерење најверојатно ќе биде направено во 2024 година, откако СИГМА ќе го заврши процесот на ревизија на Принципите за јавна администрација и Методологијата за практикување на состојбите во согласност со Принципите за јавна администрација.</p>		
<p>Вредност на показателот</p>	<p>Почетна вредност</p>	<p>Преодна вредност</p>	<p>Крајна вредност</p>
	<p>2022 Година</p>	<p>2026 Година</p>	<p>2030 Година</p>
	<p>Ќе се утврди при првиот мониторинг на Сигма според новите Принципи на јавна администрација</p>	<p>ќе се утврди</p>	<p>ќе се утврди</p>

Назив на показателот	Број на трансакции на платформата за Интероперабилност		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	ПОСЕБНА ЦЕЛ: 4.1.: Дигитална средина за подобро работење на администрацијата		
Извор/имател на податоците	МИОА Административен портал на платформата за интероперабилност во МИОА, кој ги содржи овие информации.		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат двапати годишно за периодот 1.јануари - 30.јуни и 1.јануари – 31.декември.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	МИОА, работна група за интероперабилност		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Системот овозможува точен увид во број на трансакции за даден период на системот за Интероперабилност.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 година	2030 година
	1.484.018	5.000.000	7.000.000

Назив на показателот	Број на нови институции/компани на платформата за Интероперабилност		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Подобрување на каналите на електронска комуникација		
Извор/имател на податоците	МИОА Административен портал на платформата за интероперабилност во МИОА, кој ги содржи овие информации.		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат двапати годишно за периодот 1.јануари - 30.јуни и 1.јануари – 31.декември.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	МИОА, работна група за интероперабилност		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Системот овозможува точен увид во вкупниот број на институции кои се поврзани на системот.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 година	2030 година
	52	72	92

Назив на показателот	Вкупен број на институции кои го користат ДМС системот		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Воведување на SMART околина во работењето на администрацијата		
Извор/имател на податоците	МИОА Административен портал на системот за документи – ДМС		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат двапати годишно за периодот 1.јануари - 30.јуни и 1.јануари – 31.декември.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	МИОА, работна група за ДМС		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Системот овозможува точен увид во вкупниот број на институции кои се поврзани на ДМС системот.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 Година	2030 Година
	21	30	60

Назив на показателот	Степен на воспоставена законска и институционална рамка во областа на ИКТ		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Подобрување на институционалната и законската рамка за ИКТ		
Извор/имател на податоците	МИОА пред формирање на агенциите, по формирање на агенциите за податоците ќе бидат надлежни самите агенции.		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно за периодот 1.јануари – 31.декември.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	МИОА, сектор/одделение за реформа на јавната администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Овој показател го мери степенот на воспоставена законска и институционална рамка во областа на ИКТ кој се мери преку следните елементи: 1 – донесена законска рамка во областа на ИКТ 2 – исполнети институционални капацитети (формирана е агенција за ИТ и сајбер безбедност) 3 – пополнети 75% од систематизацијата на работни места		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 година	2030 година
	0	2	3

Назив на показателот	Процент на граѓани кои користат електронски услуги (истражување на јавното мислење на Балкан барометар)		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	ПОСЕБНА ЦЕЛ 4.2.: Зголемен квалитет и достапност до услугите		
Извор/имател на податоците	Балкан барометар – онлајн портал на кој се објавуваат извештаите од испитувањето на граѓаните за секоја година: https://www.rcc.int/balkanbarometer/results/2/public и извештај - конкретно за 2022 година: https://www.rcc.int/pubs/139/balkan-barometer-public-opinion-2022		
Начин и динамика на прибирање на податоците	Податоците се преземаат еднаш годишно од извештајот Балкан барометар, кој се објавува од страна на Регионалниот совет за соработка (Regional cooperation council – RCC) секоја година пред 1ви јули.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	МИОА, одделение за следење на реформа на јавната администрација		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	<p>Овој показател го следи степенот до кој граѓаните ги користат електронските услуги кои им се достапни. За потребите на пресметката на показателите, земена е анкета на граѓаните – Балкан барометар. Балкан барометар е годишно истражување на јавното мислење и приватниот сектор во шест економии од Западен Балкан, спроведено од Регионалниот совет за соработка.</p> <p>За да се одреди вредноста на индикаторот се земаат резултатите и се одговара на прашањето: Дали е можно да ги добиете вашите лични документи (извод на родени, државјанство и сл.) или кој било друг личен документ онлајн? (Is it possible to get your personal documents (birth certificate, citizenship, etc.) or any other personal document online?)</p> <p>Граѓаните имаат на располагање четири опции – одговорот за ова прашање и тоа: "Можно е и ја користам оваа услуга" (It is possible and I am using this service), "Можно е, но не ја користам бидејќи немам компјутер/интернет" (It is possible but I do not know how to do this/do not have computer/Internet), "Не постои таква услуга"(It is not possible), "Не е одговорено" (DK/Refuse).</p> <p>Како показател на успешноста од спроведените активности во оваа посебна цел ќе бидат земени предвид резултатите од одговорот: "Можно е и ја користам оваа услуга" (It is possible and I am using this service).</p> <p>Резултатите од истражувањето и наодите се објавени на порталот https://www.rcc.int/balkanbarometer/results/2/public Извештајот за 2022 година е достапен https://www.rcc.int/pubs/139/balkan-barometer-public-opinion-2022</p>		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 година	2030 година
	22%	30%	60%

Назив на показателот	Број на едношалтерски услуги		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	ПОСЕБНА ЦЕЛ 4.2.: Зголемен квалитет и достапност до услугите		
Извор/имател на податоците	МИОА Проектна единица за ЕТУ, преку системот „Земи Бројче“		
Начин и динамика на прибирање на податоците	Податоците ќе се прибираат еднаш годишно, на крај на календарската година за периодот 1.јануари – 31.декември.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	МИОА Проектна единица за ЕТУ		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Системот „Земи Бројче“ има евиденција на креирани ЕТУ едношалтерски точки, како и бројот на едношалтерски услуги . Притоа, под точка како термин може да означува самостоен Центар за услуги, Канцеларија за услуги која е составен дел од одредена институција пример ЕЛС Општина, или дедициран Шалтер за услуги во рамките одреден правен субјект кој има локации со шалтери пример А.Д Пошта на Р.С. Македонија.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	За 2022 година	За 2026 година	За 2030 година
	83	120	300

Назив на показателот	Број на воспоставени дигитални регистри		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 4.2.1. Дигитализирање на регистрите за давање услуги		
Извор/имател на податоците	МИОА Административен портал на платформата за дигитализација на регистрите.		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно за периодот 1.јануари – 31.декември.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	МИОА		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Преку оваа мерка се предвидени активности кои ќе воспостават платформа за дигитализација на регистрите. На таа платформа ќе има административен панел на кој јасно ќе се гледа бројот на дигитализирани регистри и надлежните институции за нив. Показателот на успешност за оваа мерка е вкупен број на регистри кои се дигитализирани преку оваа платформа. Целта е да се дигитализираат регистрите предвидени со активност А 4.2.1.2 и А 4.2.1.5, а показателот е соодветно дефиниран до 2026 година, кој ќе биде оптимизиран во зависност со резултатите од анализата предвидена во А 4.2.1.3 со ревизијата на акцискиот план планирана за 2026 година.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 година	2030 година
	0	7	12

Назив на показателот	Број на еУслуги на Националниот портал за еУслуги		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 4.2.2. Зголемување на бројот на е-услуги		
Извор/имател на податоците	МИОА Националниот портал за еУслуги во МИОА кој ги содржи овие информации.		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат континуирано во текот на годината, но се прави пресек еднаш годишно за периодот 1.јануари – 31.декември.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	МИОА, работна група за еУслуги		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Вкупен број на еУслуги кои се достапни на Националниот портал за еУслуги.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 година	2030 година
	95	302	500

Назив на показателот	Број на ЕТУ – едношалтерски точки		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 4.2.3. Зголемување на бројот на центрите „Една точка за услуги - ЕТУ“ и унапредување на едношалтерскиот систем		
Извор/имател на податоците	МИОА Проектна единица за ЕТУ, преку системот „Земји Бројче“		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците ќе се прибираат еднаш годишно – на крај на календарската година		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	МИОА Проектна единица за ЕТУ		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Показателот на успешност е бројот на креирани ЕТУ едношалтерски точки, кој се презема од системот „Земји Бројче“. Овој систем има евиденција на креирани ЕТУ едношалтерски точки. Притоа, под точка како термин може да означува самостоен Центар за услуги, Канцеларија за услуги која е составен дел од одредена институција пример ЕЛС Општина, или дедициран Шалтер за услуги во рамките одреден правен субјект кој има локации со шалтери пример А.Д Пошта на Р.С. Македонија.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 година	2030 година
	5	8	15

Назив на показателот	Број на достапни веб страни со WCAG стандардот		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М 4.2.4. Подобрена пристапност во институциите за лицата со попреченост, возрасни лица, како и лица кои се на ниско ниво на дигитална писменост		
Извор/имател на податоците	Достапни веб страници на институциите		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците ќе се прибираат еднаш годишно – на крај на календарската година за периодот 1.јануари – 31.декември.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	МИОА, проект за веб страници на институциите		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Показателот ја прати достапноста на јавни веб страни кои го имплементираат WCAG стандардот на национално и локално ниво.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 година	2030 година
	2	15	30

Назив на показателот	Оценка за индекс на квалитет на институциите		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	М4.2.5. Унапредена примена на моделите на системот за управување со квалитет		
Извор/имател на податоците	Извештај за мерење на оценката за индекс на квалитет на институциите https://kvalitet.mioa.gov.mk		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците ќе се прибираат еднаш годишно – на крај на календарската година за периодот 1.јануари – 31.декември.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	МИОА, работната група за управување со квалитет		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Мерењето се врши преку методологијата за оценка на индекс на квалитет на институциите. Оценка на индекс на квалитетот на работата на институциите овозможува да се идентификуваат институциите кои добро работат и кои испорачуваат брзи и ефикасни услуги, истите да се мотивираат за уште поквалитетно работење, како и да се поттикнат институциите да учат една од друга преку споделување на добрите практики од нивното работење, со цел подобрување на услугите и задоволството на корисниците. Истражувањето се спроведува на одреден број на институции. Секоја година институциите се различни и интенција е бројот на институции да се зголемува. Вредноста на показателот е процент на задоволни клиенти од работата на институциите и нивните испорачани услуги.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 година	2030 година
	70%	75%	85%

Назив на показателот	Број на обучен кадар за digital-first принцип, стекнување на знаење за националните системи и агилно работење во администрација во секоја институција		
Општата, посебната цел или мерката со која е поврзан	Промоција и информирање на граѓаните и администрацијата за електронските услуги		
Извор/имател на податоците	МИОА, Извештај за реализирани обуки.		
Начин и динамиката на прибирање на податоците	Податоците се прибираат еднаш годишно за периодот 1.јануари – 31.декември.		
Орган на државната управа задолжен за прибирање на податоците	МИОА, сектор за обуки		
Методологија на пресметување на вредностите на показателот	Овој показател го мери број на обучен кадар во јавната администрација и ЕЛС за digital-first принцип, стекнување на знаење за националните системи и агилно работење. Вредноста на показателот се мери со додавање на бројот на вработени кои успешно ја посетувале обуката.		
Вредност на показателот	Почетна вредност	Преодна вредност	Крајна вредност
	2022 година	2026 година	2030 година
	0	2000	5000

Република Северна Македонија

**Министерство за информатичко
општество и администрација**